

517

per.
~~Vak~~ 167

HET HEILIG UUR.

215 22 Per 167
517

HET
HEILIG UUR.

OEFENINGEN EN GEBEDEN

BIJ DE

GEDURIGE AANBIJDING EN HET GEBED VAN VEERTIG UREN.
BIECHT-, COMMUNIE- EN MISGEBEDEN.

MEERENDEELS GETROKKEN UIT DE WERKEN

VAN DEN

H. LEONARDUS A PORTU MAURITIO

DOOR A. M. DIJKVELD.

4de Vermeerderde Druk.

AMSTERDAM,
G. B O R G.

1890.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

0608 9688

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT
COLL. THOMASSE

ek 2650

IMPRIMATUR.

Amstelodami F. T. H. VAN OGTROP.
die 28 *Maji* 1890. *Libr. Cens.*

VOORWOORD.

Het is zichtbaar voor iedereen hoe alom bij de geloovigen in de laatste jaren de vereering en de aanbidding van het H. Sakrament des Altaars is toegenomen. Overal ziet men bij de Christenen meer en meer behoefte om hunnen goddelijken Meester, onder de gedaante van brood op het altaar tegenwoordig, dikwijls te komen groeten, en hun hart voor Hem uit te storten; en zoo menigmaal eene plechtige uitstelling van het Allerheiligste geschiedt, kan de priester er op rekenen dat het getal van aanbidders den ganschen dag groot zal zijn.

Geen wonder dat dan ook in bijna elke parochie van ons vaderland het broederschap der gedurige aanbidding en de oefening van het Veertig-uren-gebed is ingesteld

Welnu, het is om de geloovigen te helpen dat uur van aanbidding, dat heilig uur, goed en voordeelig door te brengen, dat wij hun dit gebedenboek aanbieden. De gewone kerk-

boeken geven in den regel te weinig oefeningen voor het H. Sakrament, om den Christen een geheel uur bezig te houden; en toch van het goed doorbrengen van dit heilig uur zal zooveel voor hem afhangen. »Nee, neen,» zegt de H. Cyprianus: »de tranen vlieten nooit te vergeefs in tegenwoordigheid van Jesus Christus; daar behoeft een rouwmoe- dig en vernederd hart nooit te vreezen van zich te zullen zien verstooten. De goddelijke ingevingen zullen getrouw aan onze verzuchtingen beantwoorden, en de zoetheid der hemelsche vertroosting zal een onfeilbaar gevolg van onze tranen zijn.»

Vooraf een enkel woord over de Gedurige Aanbidding en het Veertig-uren-gebed.

De Gedurige Aanbidding is eene Broederschap, welke in de eerste helft der 17de eeuw in het bisdom van Luik ontstond, en spoedig door paus Clemens XII bevestigd en met allaten begiftigd werd.

De grondgedachte waaruit zij ontsproot was deze: het is niets meer dan billijk dat wij, Christenen, dag en nacht in aanbidding zouden zijn neêrgeknield voor Jesus Christus, die uit liefde tot ons voortdurend onder den

schijn van brood in ons midden wil wonen. Maar dewijl niemand hiertoe in staat is, moeten de Christenen van verschillende plaatsen zich vereenigen om gezamenlijk te doen, wat niemand hunner afzonderlijk kan verrichten. Wanneer in een bisdom elke parochie een verschillenden dag van aanbidding kiest en de parochianen onder elkander de uren van den dag verdeelen, dan zal in elk bisdom Jesus, al de dagen van het gansche jaar, eenige vrienden rond zich hebben, om Hem in zijn geheim te aanbidden.

Wordt men lid van deze Broederschap, dan verbindt men zich, om jaarlijks, een uur lang, het Heilig Sakrament te aanbidden.

Men is echter onder geen de minste zonde verbonden. Men kan dit uur volbrengen niet alleen in de kerk, maar ook in zijn huis, ook op reis, als men zich dien tijd met godvruchtige bedenkingen bezig houdt. Door eenige reden verhinderd zijnde het bepaalde uur te houden, kan men naar goedgevinden een ander kiezen.

De aflaten, aan deze Broederschap voor Nederland verleend, zijn de volgende :

VOLLE AFLAAT

(Ook toevoegelijk aan de geloovige zielen)

aan de Leden dezer Broederschap
vergund op de volgende dagen:

Den dag als men in de Broederschap wordt
ingeschreven.

Den dag dat men zijn jaarlijksch Bid-uur
volbrengt.

Zondag onder het octaaf van het H. Sakra-
ment.

Zondag onder het octaaf van alle Hei-
ligen.

Den feestdag van Driekoningen.

Den eersten Zondag van den Advent.

Den eersten Zondag van de Vaste.

Den eersten Zondag der maand Mei.

Witten Donderdag.

Onzes Heeren Hemelvaart.

Den feestdag van den H. Lambertus, 17
September.

Om deze aflaten te verdienen moet men biechten, communiceeren en eenigen tijd bidden tot intentie van Zijne Heiligheid den Paus.

Eens in de maand, als men een uur lang in de kerk het Allerheiligste Sakrament zal aanbidden. (Om dezen aflaat te verdienen is het niet noodig te biechten en te communiceeren, mits men slechts in staat van genade zij.)

In het uur des doods, wanneer men alsdan gebiecht en gecommuniceerd heeft, of dit niet kunnende, met een oprecht berouw over zijne zonden den heiligen Naam JESUS, godvruchtiglijk zal aanroepen, ten minste met het hart, zoo men het met den mond niet kan doen.

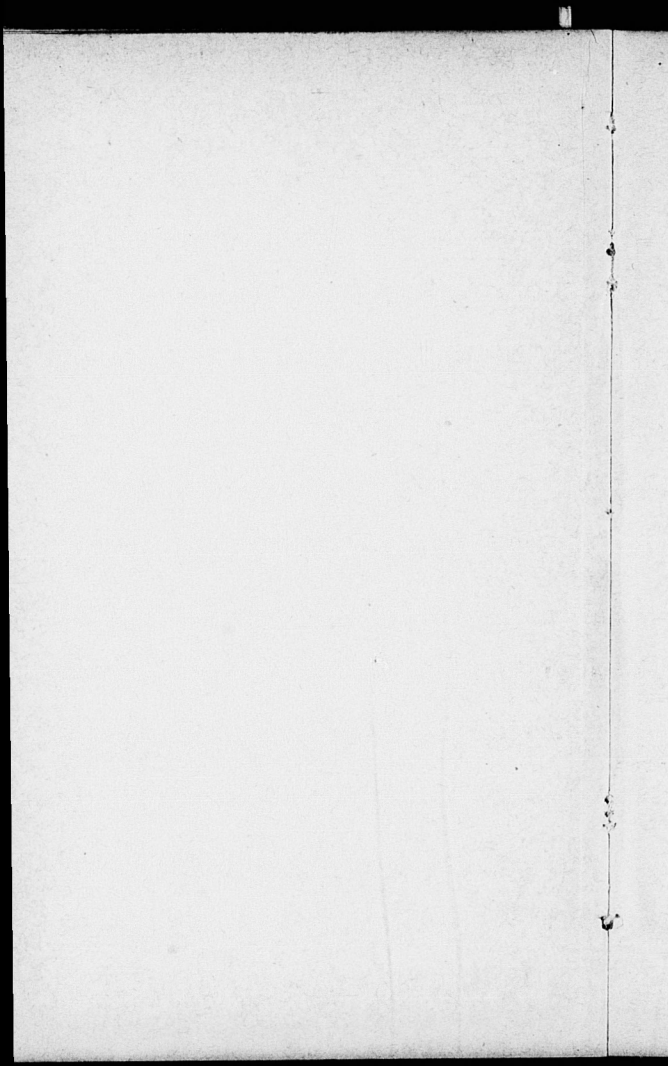
Het Veertig-uren-gebed is geene Broederschap, maar een wijze van aanbidding, die waarschijnlijk voor het eerst in het midden der zestiende eeuw, door een Capucijner-pater in Milaan werd ingevoerd, tot aandenken aan de veertig uren, welke Christus in het graf heeft doorgebracht. In 1592 heeft paus Clemens VIII het Veertig-uren-gebed in Rome ingevoerd, en bevolen dat de verscheidene

kerken der Eeuwige Stad beurtelings die oefening zouden houden, ten einde door een voortdurend gebed van God te verkrijgen den vrede in Frankrijk, en de afwending van de gevaren, die Europa bedreigden van den kant der Turken en der ongeloovigen.

In Rome bleef die oefening altijd in gebruik en werd zij voortdurend door de geloovigen met ijver gehouden, en van daar verspreide zij zich in de meeste landen der wereld. Die veertig uren van aanbidding worden dan over drie achtereenvolgende dagen verdeeld; en waar deze wijze van aanbidding wettig is opgericht, heeft de pastoor het recht om gedurende die drie dagen het Heilig Sakrament plechtig uit te stellen.

Het was ook te Rome, en wel door den H. Philippus Nereus, dat het gebruik begon om het Veertig-uren-gebed te houden op de drie laatste dagen van den vasten-avond, de drie dagen die aschwoensdag voorafgaan. Het bijzonder doel, dat de Heilige daarbij had, was aan God voldoening te geven voor de oneer, Hem in die dagen van vermaak aangedaan, en om door bijzondere goede werken den goddelijken toorn af te wenden van de arme zondaars, die in een tijd van onge-

bonden vreugde maar al te dikwijls zondigen. De H. Carolus Borromaeus beval deze oefening voor zijn bisdom Milaan, en spoedig werd dit schoon gebruik in vele landen ingevoerd.

GEESTELIJKE RAADGEVINGEN

VOOR

GODVRUCHTIGE CHRISTENEN

OM

HET UUR VAN AANBIDDING

VOOR

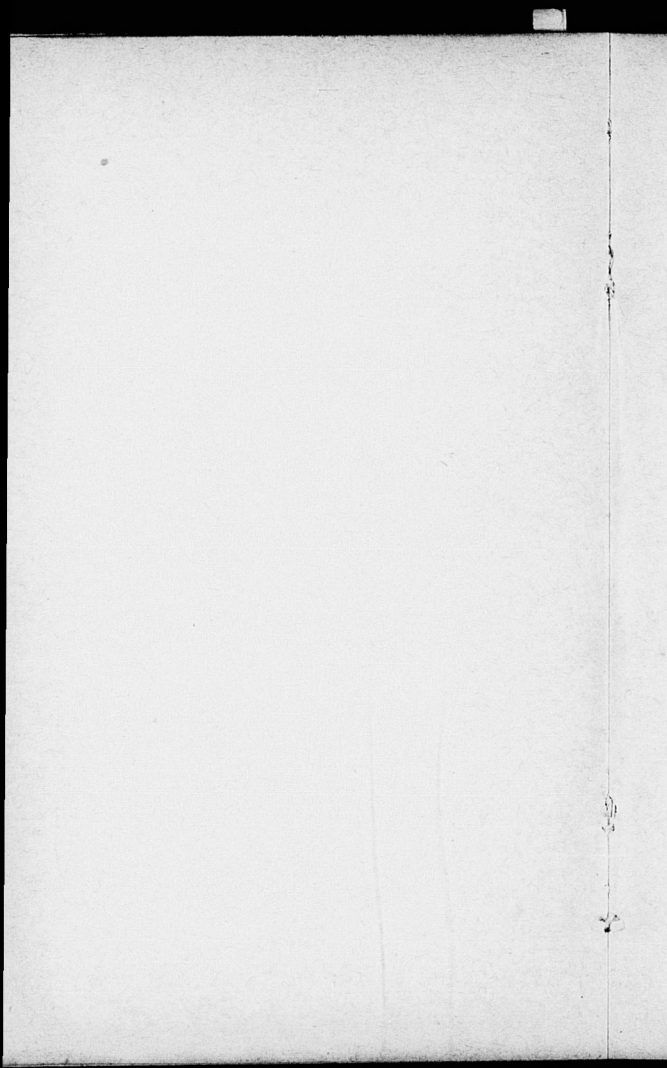
ONZEN HEER EN ZALIGMAKER

JEZUS CHRISTUS

IN HET

SAKRAMENT DER GEZEGENDE EUCHARISTIE

MET VOORDEEL DOOR TE BRENGEN.

Tracht een goed gebruik te maken van uw biduur voor het Allerheiligst Sakrament, want de overvloed van genade en barmhartigheid welke eene ziel gedurende dit kostbaar uur kan verkrijgen, is onberekenbaar.

1. Nader dan, om Jesus in de gezegende Eucharistie te aanbidden, tot de oneindige majesteit van uwen goddelijken Koning, met een diepen ootmoed, opdat gij hem moogt vereeren met uw geheele wezen, en moogt volharden in die nederigheid, en alzoo in ootmoed van dezen doorluchtigen Heer moogt weggaan. Houd u verzekerd, dat dikwijls weinig vrucht uit het biduur getrokken wordt, dewijl men het niet in diepe nederigheid begint, voortzet en eindigt. Onze Heer Jesus deelt zich gaarne mede aan de ootmoedigen, aan de nederigen, en hij onttrekt zich aan eene hoogmoedige ziel, die met eene verlagende baatzuchtigheid zich zelve alleen bemint.

2. Wanneer gij in het gebed tot Jesus, uwen grooten God, in het Allerheiligste Sakrament nadert, moet gij dat toch altijd met een volgzaam, gewillig hart doen, gereed om in alle dingen zijn allerheiligsten wil te volbrengen, zonder eenig voorbehoud, zonder toe te geven aan voorliefde of tegenzin; want het moet een vaardig en edelmoedig offer zijn, dat gij aan de zoetste liefde uws harten, aan Jesus in het gezegend Sakrament brengt. Hij heeft zich zoo liefdevol aan u gegeven, kunt gij dan wel te veel doen met u zelve geheel aan hem en aan het goeddunken van zijn allerheiligsten wil op te offeren!

3. Zorg vooral dat gij het Allerheiligste Sakrament niet komt aanbidden met een hart, dat gehecht is aan dagelijksche zonden, en aan eene vrijwillige blindheid des geestes, die voortkomt uit de liefde tot de ondeugd en uwe hartstochten. Hij toch, die aldus nadert om in dit biduur met Jesus te spreken, komt, om zoo te zeggen, den Heer Jesus dwingen om tegenover zijne ziel het stilzwijgen te bewaren en zich voor haar te verbergen. Indien gij u aan dagelijksche zonden en verzuimen schuldig kent, belijd die

dan nederig in zijne tegenwoordigheid, smeek hem met kinderlijk vertrouwen dat hij ze u vergeve, en neem het vaste besluit om aan Jesus alleen toe te behooren.

4. Onzen Heer Jesus mishagen zeer de zonden tegen de gehoorzaamheid, tegen het opvolgen van den regel, tegen de broederlijke liefde; en voornamelijk is dit het geval, wanneer die zonden uit gewoonte of uit boosheid voortkomen; want indien men ze niet van ganscher harte verfoeit, worden zij een groot beletsel daartegen, dat de Heer Jesus zich aan de ziel mededeelt. Hetzelfde geldt van de vrijwillige verstrooidheid, van de zondige gewoonte van het inwilligen van lichamelijk gemak en de geriefelijkheden des levens en het uit gewoonte toegeven aan zijne hartstochten. Deze dingen zijn als dikke en donkere wolken, welke de onuitsprekelijke schoonheid en heiligheid dier goddelijke Zon, Jesus Christus, verbergen, die zich alleen ontsluit en openbaart aan de zuiveren van harte.

5. Pas op dat gij niet bezorgd zijt om gedurende het biduur geestelijke vertroostin-

gen te hebben of te verlangen naar gevoelige devotie. Deze aardsche en lage geest, vol van eigenbaat, is het gevolg van een grooten maar verborgen hoogmoed, en hij mishaaft Jesus onzen Heer bijzonder. Indien gij nederig waart, en uwe nietigheid kent, dan zoudt gij niet alleen niet naar eene gevoelige devotie, naar geestelijke vertroosting in uwe meditatiën en uwe gebeden haken, maar dan zoudt gij verlangen, dat God u geen andere vertroostingen dan dorheid en ongevoeligheid mocht schenken, opdat gij aldus uwe onvolmaaktheden beter mocht leeren kennen, en Jesus om Hem alleen en niet om eigen genot liefhebben. Zij, die zoo verlangen naar gevoelige devotie en geestelijke vertroosting gedurende hun gebed, zijn altijd onvolmaakte zielen, en dikwijls worden zij door een valsch gevoel zeer misleid. Laat Jesus u behandelen zooals het hem het meest behaagt, en tracht in alle nederigheid en eenvoudigheid des harten zijn heiligen wil te doen, u geheel en al in zijne gezegende handen overgevend; al het andere dat gij zoudt begeeren is slechts blindheid en eigenliefde, heimelijke hoogmoed en geestelijke begoocheling.

6. Tracht gedurende de kostbare oogenblikken welke gij in aanbidding voor het Allerheiligst Sakrament doorbrengt, bezielde te zijn met een geest van levendig geloof, en verlies niet uit het oog hoe oneindig groot, heilig en goed de Heer is, in wiens koninklijke tegenwoordigheid gij het geluk hebt u te bevinden. Bedenk wie hij is, en wat gij zijt, en wat er van u zou gekomen zijn, indien hij geen medelijden met u gehad, u niet verdedigd, bemind en gezegend had. Overweeg hoe gij in zijne oogen niet de minste verdienste bezit en hoe ondankbaar gij u betoont voor de weldaden, welke gij hebt ontvangen, en bewaar uw hart kalm in nederigheid, met een kinderlijk vertrouwen op de oneindige liefde en barmhertigheid van onzen Heer Jesus, wiens heilig hart geheel brandt van welwillende liefde tot u. Vraag hem daarom gedurende het uur, waarin gij hem in het Allerheiligst Sakrament moogt komen aanbidden, dat hij u moge verlichten, genezen en u den afgrond uwer ellende, uwer nietswaardigheid, de grootte uwer zonden, uwer ongetrouwheid moge doen kennen, en u zijne genade verleen en om u te overwinnen en te beteren.

7. Geestelijke personen zullen wel doen, indien zij een gedeelte van het biduur wijden aan de ernstige overweging van het bijzonder onderwerp en de heiligheid hunner Orde; zij moeten zich dan ook onderzoeken omtrent het nakomen van hunnen bijzondere regel en omtrent al wat hun geestelijk gedrag en hun inwendig leven betreft; zij moeten den Heer bidden, dat hij hun het begrip en de beoefening dier evangelische deugden en waarheden schenke, welke in dien ordesregel zijn vervat. Deze oefening zal hen opwekken tot een heilig berouw, een diepen ootmoed en ernstige voornemens.

8. Indien gij u in de tegenwoordigheid van uwen goddelijken Koning in het Allerheiligst Sakrament bevindt, moet gij u altijd herinneren, dat gij tot den Heer spreekt, die oneindig rijk en goed is, die gaarne wordt aangeroepen, dewijl hij geheel en al liefde is, en die altijd gaarne geeft en schenkt. Smeek Hem dan, dat hij u zijn geest geve, den geest van diepen ootmoed, van vrijwillige onderwerping en vernedering; den geest van volmaakte gehoorzaamheid, van nauwkeurig opvolgen van de plichten van uwen staat;

van geheele overgeving aan zijne barmhertigheid en volkomen zelfverloochening; den geest van geheele zelfopoffering zelfs in de geringste zaken, van eene edelmoedige onverschilligheid voor eer en aanzien en genegenheid voor de schepselen; den geest, die eene groote achting en eene volmaakte liefde, inwendig en uitwendig, tot het kruis instort, en die de ziel er toe brengt om een leven van inspanning en opoffering te leiden, om niets anders te verlangen dan God te behagen, te eeren en te dienen en zijne goddelijke glorie bovenal te zoeken; den goeden geest, die de ziel brengt tot zuiverheid van meening in elke daad, en tot oprechtheid en eenvoud in handel en wandel, met eene volmaakte liefde tot het verborgen leven.

Dit is de geest van onzen Heer Jesus Christus, die met de meeste vrijgevigheid door Hem wordt geschonken aan ieder die het Hem zal vragen, vooral in de kostbare oogenblikken dat hij Hem in het allerheiligste Sakrament aanbidt. Hij laat de ziel, met kinderlijke liefde en met volkomen vertrouwen tot Hem gekomen, nimmer ongetroost of met ledige handen uit zijne tegenwoordigheid

gaan. Beschouw u zelve dan aan de voeten van Jesus in dit aanbiddelijk Sakrament als eene kleine, slecht voorziene lamp, die uit gebrek aan olie niet goed brandt. Vraag van Jesus in dit aanbiddelijk Sakrament, dat hij u de olie der heilige deugden, de levende vlam zijner liefde moge geven; verklaar in zijne tegenwoordigheid uit geheel uw hart, dat gij voor Hem alleen met de moeilijkheden des levens wenscht te worstelen en daardoor verteerd te worden, gedurende een leven, dat eene navolging zal zijn van het leven des Heeren op deze aarde, dat hij geleden heeft voor de glorie van zijn eeuwigen Vader en ter uwer liefde, en dat Hij nu leeft in het goddelijk Sakrament, — het leven van nederigheid, van gehoorzaamheid, van opoffering, van liefde, van onveranderlijke standvastigheid, getrouwheid en vastberadenheid in het vereeren en verheerlijken van God, zijn eeuwigen Vader, terwijl hij woont in dit H. Sakrament, waarin hij zich vrijwillig gesteld heeft, ten einde ons deelgenoot te maken van zijne onuitsprekelijke schatten en genaden. O God! welke groote, welke overvloedige schatten bezitten wij niet, verborgen in Jesus in het H. Sakrament! Tot welke groote volmaakt-

heid en heiligheid zullen wij niet geraken, indien wij een uur van aanbidding dagelijks of dikwijls voor het allerheiligst Sakrament doorbrengen. Welk vreeselijk berouw, welk een angstvol oordeel in den dood wacht hem, die in dit leven zulk eene uitstekende genade heeft laten verloren gaan.

Nader dan nederig en met volharding tot dat licht van uw heilig geloof; daar zult gij al de zoetheid, daar al de vrucht van het leven in het hemelsch Manna der aanbiddelijke Eucharistie vinden.

GEZEGEND ZIJ JESUS, IN ALLE EEUWIGHEID!

GEBEDEN.

I.

Oefening van aanbidding.

Ik kniel neder in uwe tegenwoordigheid, verheven en aanbiddelijk Sakrament, zeker onderpand van liefde, dat mij door een menschengeworden God bij het naderen van zijn dood werd nagelaten. Voor u nederge- worpen met een berouwvol en vermorzeld hart, doordrongen van gevoelens van den diepsten eerbied en van de levendigste gods- vrucht waartoe ik in staat ben, aanbid ik in u, o bron van barmhartigheid en van genade, het lichaam, het bloed, de ziel en de god- heid van mijn Verlosser, Jesus Christus, en belijd, dat zich dáár mijn Opperheer, mijn Vader en mijn Schepper, mijn Verlosser en mijn Rechter, mijn Heiligmaker, mijn God, mijn al bevinden. Ik zou die oefening van

geloof en aanbidding elk oogenblik mijns levens, bij elke ademhaling wenschen te kunnen doen; ik zou haar op alle plaatsen willen doen en met mijn bloed willen teekenen. Het is mijne meening om die oefening van geloof en aanbidding nu voor altijd te doen, en ik zou die willen doen met die vurigheid, o mijn God, waarmede de Engelen u hunne aanbidding aanbieden, terwijl zij, bevende van eerbied, hun aangezicht tot den grond nederbuigen en onophoudelijk herhalen: Heilig, Heilig, Heilig! Mijn geest kan geen gedachten, mijn hart geen gevoelens, mijne tong geen woorden voortbrengen, om mijne onbegrensde verplichting uit te drukken jegens uwe oneindige goedheid. Daarom noodig ik den hemel en de aarde, de Heiligen, de menschen en al de schepselen uit, om u te aanbidden, te zegenen en te loven. Wat mij aangaat, die uw arme dienaar ben, behandel mij gelijk het aan zulk een grooten God als gij zijt voegt; neem met goedheid dit biduur aan dat ik begin; stort uwe genaden over mij uit, bevestig mijne voornemens. Verdrijf mijne duisternissen door uw goddelijk licht; bedaar de gejaagdheid mijns harten, door er uw zoeten vrede in uit te storten; bevrijd

mij van alle schuldige gehechtheid aan de schepselen; geef, in één woord, dat dit uur in mij al de deugden en bijzonder de goddelijke liefde herlevendige, te meer dewijl ik u hier bezoek in een staat, die een God van liefde openbaart. Al te gelukkig zal ik zijn, indien uwe barmhartigheid mij in dit uur een zegen zal doen verkrijgen, die het onderpand zal wezen van den zegen, welken ik voor het uur van mijn dood hoop: den zegen van het eeuwige leven!

Oefening van berouw.

O goede Jesus! onder zooveel zielen, die bij deze gelegenheid voor u verschijnen, is er zeker geene die zóó beladen is met ongerechtigheden als ik het ben. Welk uwer geboden heb ik niet overtreden? Welk uur mijns levens heb ik mij niet met eenige zonde besmet? Ik moet dus dit uur van aanbidding (dit bezoek) beginnen met u vergiffenis te vragen. Ja, vergiffenis, mijn zoete Jesus, vergiffenis voor mijne talrijke zonden! Geef mij daarover eene oprechte droefheid, eene levendige droefheid, eene droefheid die mij

het hart verbrijzelt. Ik verfoei mijne zonden, niet zoozeer omdat ik daardoor den hemel verloren, niet omdat ik de hel verdiend heb, of omdat ik mij tijdelijke straffen op den hals heb gehaald; maar ik verfoei ze alleen uit liefde tot u, dewijl zij u beleedigd hebben, u, de oneindige Goedheid, die eene oneindige liefde waardig zijt! Ik zou mijne ongerechtigheden met dien overgrooten haat willen haten, welken gij zelf in uw lijden en in uwen dood daartegen hebt gehad. Ik maak dan ook het vast voornemen, om boetvaardigheid te doen zooals gij het verlangt, om u nooit meer willens en wetens en met opzet te beleedigen, noch door doodzonde, noch door dagelijksche zonde. Ik verlang mij van ganscher harte tot u te bekeeren, gelijk zoo- veel zondaars en zondaressen gedaan hebben, met wier berouw ik het mijne vereenig; doordrongen van een oprecht berouw, roep ik met hen uit: Barmhartigheid, o mijn Jesus! medelijden en barmhartigheid!

Bid den Miserere of den De profundis, of, in plaats van deze psalmen, driemaal het Onze Vader, Wees gegroet en Eer zij den Vader, ter eere van de heilige boetelingen Petrus, Augustinus en Magdalena.

Psalm 50.

Miserere mei, Deus,
secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: dele iniquitatem meam

Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato mea munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi et malum coram te feci: ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris

Ontferm u mijner, o God, volgens uwe groote barmhartigheid.

En wisch, volgens de menigte uwer barmhertigheden, mijne boosheid uit.

Wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid en reinig mij van mijne zonden.

(Ik hoop, o mijn God, dat gij mij die genade zult verleenen,) want ik ken nu mijne ongerechtigheid, en ik heb mijne zonde altijd voor oogen.

Voor u alleen heb ik gezondigd: ik heb het kwaad voor uw aanschijn gedaan: vergeef mij, Heer, opdat men erkenne dat gij uw woord gestand doet, (dat gij getrouw zijt aan uwe

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiā, et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a

belofte van dengene te zullen vergeven, die een waar berouw zal gevoelen van u beleedigd te hebben,) en gij aldus zult zegevieren indien gij beoordeeld wordt.

(Ontferm u mijner.) Want zie *(ik ben zwak;)* ik ben in ongerechtigheid gevormd, en in zonde heeft mijne moeder mij ontvangen.

(Zuiver mij;) want gij hebt altijd de waarheid *(en de rechtvaardigheid)* bemind, en gij hebt mij *(zelfs)* de geheimen en de verborgenheden uwer wijsheid geopenbaard.

(Ja, mijn God,) gij zult mij met hysop besproeien, en ik zal gezuiverd worden; gij zult mij wasschen, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Gij zult aan mijne ooren *woorden van barmhartigheid en genade doen hooren, die mijn hart)* troost en vreugde *(zullen)* geven; en mijne beenderen *(die verbrijzeld zijn van smart en vernederd)* zullen van vreugde trillen.

Wend *(dan)* uw aan-

peccatis meis, et omnes iniquitates meas dele.

Cormundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua, et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui, et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas, et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ, et exultabit lingua mea justitiā tuam.

Domine, labia mea aperies, et os meum an-

schijn van mijne zonden af; en wisch al mijne ongerechtigheden uit.

Schep in mij, o, God, een zuiver hart, en vernieuw in mijn binnenste den geest van gerechtigheid.

Verwerp mij dan niet uit uwe tegenwoordigheid: en neem uwen Heiligen Geest niet van mij weg.

Geef mij (*integendeel*) de vreugde van uwen heilzamen bijstand weder; en bevestig mij door (*mij*) een geest van kracht (*te schenken die mij belet om te hervallen*).

Ik zal (*dan*) den boozen uwe wegen leeren, (*ik zal hun leeren, dat gij vol goedheid en barmhartigheid zijt*); en de goddeloozen zullen zich tot u bekeeren.

Verlos mij (*dan*), o mijn God, God mijner zaligheid, van de wraak die het bloed roept, (*dat ik onrechtvaardig vergoten heb*); en mijne tong zal uwe rechtvaardigheid door vreugdezangen vieren.

Gij zult aldus mijne lippen openen, en mijn

nuntiabit laudem tuam. mond zal uwen lof verkondigen.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis. Want indien gij een offer gewild hadt (*ter voldoening voor mijne zonden*) ik zou het u ongetwijfeld hebben opgedragen, maar de brandoffers (*welke ik u zou aanbieden*) zonden u niet welgevallig zijn.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies. Een bedrukte geest is het offer (*vanden zondaar*) dat aan God behaagt; een vermorzeld en verootmoedigd hart zult gij, o God! niet versmaden.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua. Sion, ut ædificentur muri Jerusalem. (*Zoo is het mijne, Heer.*) Behandel Sion (*dus*) met goedertierenheid volgens uwen goeden wil, *en wreek u niet op haar over de zonden die ik begaan heb: doe haar nog de gevolgen uwer goedheid ondervinden*, opdat de muren van Jerusalem mogen gebouwd worden, (*en men daar een tempel stichte in welken gij aangebeden wordt*).

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. Dan zult gij de offerande der rechtvaardigheid, de dank- en brandoffers aannemen; dan zal men kalveren (*als dankoffers*) op uw altaar slachten.

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto;

Sicut erat in principio
et nunc et semper, et in
saecula saeculorum. Amen

Eer zij den Vader, en
den Zoon, en den Heili-
gen Geest;

Gelijk het was in den
beginne en nu en altijd, en
in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Psalm 130.

De profundis clamavi
ad te, Domine: Domine,
exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae inten-
dentes: in vocem depre-
cationis meae.

Si iniquitates observa-
veris, Domine: Domine,
quis sustinebit?

Quia apud te propitia-
tio est, et propter legem
tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea

Uit de diepten (*van den
afgrond waarin mijne zon-
den mij gedompeld hebben,*)
heb ik tot u geroepen,
Heer: Heer, verhoor mijne
stem.

Laat uwe ooren luiste-
ren naar de stem van mijn
gebed.

Indien gij (*streng*) re-
kenschap vraagt van onze
ongerechtigheden, Heer:
Heer, wie zal er bestaan?

Maar (*ik durf mij tot u
wenden*), dewijl gij vol
barmhartigheid zijt, en
om uwe wet (*die mij tot
vertrouwen opwekt*), heb
ik op u, Heer, gehoopt.

Mijne ziel heeft haar

in verbo ejus: speravit
anima mea in Domino.

A custodia matutina
usque ad noctem, spe-
ret Israël in Domino.

Quia apud Dominum
misericordia, et copiosa
apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël,
ex omni-
bus iniquitatibus
ejus.

Gloria Patri, etc.

vertrouwen gesteld in
zijn woord; mijne ziel
heeft op den Heer ge-
hoopt.

Dat Israël op den Heer
hope van den morgen tot
den nacht.

Want bij den Heer
is barmhartigheid, en bij
hem is overvloedige ver-
lossing.

En hij zal Israël ver-
lossen, uit al zijne onge-
regtigheden.

Eer zij den Vader, enz.

Gebed om den aflaat te verdienen.

Jesus, mijn Verlosser, ik weet en ik ge-
loof, dat gij in uwe goedheid aan uwe Kerk
den rijken schat der aflaten ten gunste der
geloovigen hebt geschonken. Ik weet dat zij
bij deze gelegenheid van dien geestelijken
rijkdom uitdeelt aan degenen, die u, in de
vereischte gesteldheid, komen aanbidden, ter-
wijl gij op het altaar zijt ingesteld, indien
zij bidden volgens hare meening, dat wil
zeggen: voor de bekeering der ongeloovigen,

voor den terugkeer der ketters in haren schoot, voor de bekeering der zondaars, voor de verheffing van den christennaam, en voor andere even uitstekende doeleinden. Voor deze meeningen wil ik dit uur bidden, ten einde, zooals ik hoop, de aflaten te verdienen.

Ik wensch dat zij op mijne ziel mogen toegepast worden, ter voldoening voor de tijdelijke voor mijne zonden verschuldigde straffen, en ik verlang tot hetzelfde doel al de andere aflaten te verdienen, welke de Op-perherders hebben verbonden aan de bijzondere gebeden, welke ik gedurende dit uur zal storten.

Indien men de aflaten wil toepassen op de zielen in het vagevuur, zegge men :

Mijn Jesus, indien ik de aflaten mocht verdienen, offer ik ze op voor de lfenis der overledenen, voor welke ik uit rechtvaardigheid, uit dankbaarheid of uit liefde, bijzonder verplicht ben te bidden; gewaardig ze aan te nemen ter kwijtschelding harer schuld; verhaast het oogenblik van hare verlossing uit de vlammen des vagevuurs en hare intrede in het paradijs.

Door de volgende gebeden, kan men voldoen aan de meeningen, welke de Opperherders, bij het verleenen der aflaten aanbevelen.

Gebeden voor de behoeften der Kerk.

Heer, ik beveel u de heilige Kerk, uwe bruid en onze moeder, aan. Gedenk dat gij uw bloed voor haar gestort hebt, opdat zij onbevlekt en ongerept zou zijn. Gewaardig u haar te zuiveren en te heiligen, en verwijder daarom uit haren boezem alle ergernis en alie zonden. Gedoog niet dat zij veracht of vernederd worde. Richt haar, bestuur haar, verhef haar in de oogen van al de natiën, en verbreid haar over de geheele wereld. *Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, te rogamus, audi nos.*

Onze Vader. Wees gegroet. Eer zij den Vader enz.

Heer, heb mededoogen met het Christen-volk. Het behoort tot het veld, waarop gij en uwe Apostelen de evangelische leer hebt gezaaid; maar zie, die algemeene vijand is

daarop overal de verdeeldheid van duizende dwalingen komen verspreiden. O! hoeveel volken, hoeveel rijken zijn besmet door ketterij! En wie zou dan in staat zijn om dat onkruid uit te roeien, hetwelk hoe langer hoe meer het zaad der waarheid verstikt? Wie zou het kunnen doen, zoo niet gij, die almachtig zijt? Verneder dan den hoogmoed der ketters, die uwe Kerk verontrusten, en geef dat de volken, van alle dwaalleer bevrijd, zich met u door een levendig geloof mogen vereenigen, en zich in niets meer verwijderen van hetgeen de Kerk ons te gelooven en te doen voorstelt. *Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rogamus, audi nos.*

Onze Vader. Wees gegroet. Eer enz.

Heer, toen gij op de wereld zijt gekomen, hebt gij den vrede op aarde gebracht en dien door den mond der Engelen aan de menschen verkondigd. Ach! hoezeer hebben wij dien vrede niet noodig. Nu het schijnt dat de christenen zich van hunne wapenen niet meer kunnen bedienen dan om hunne broeders te bestrijden! Vredelievende Koning,

Door de volgende gebeden, kan men voldoen aan de meeningen, welke de Opperherders, bij het verleenen der aflaten aanbevelen.

Gebeden voor de behoeften der Kerk.

Heer, ik beveel u de heilige Kerk, uwe bruid en onze moeder, aan. Gedenk dat gij uw bloed voor haar gestort hebt, opdat zij onbevlekt en ongerept zou zijn. Gewaardig u haar te zuiveren en te heiligen, en verwijder daarom uit haren boezem alle ergernis en alle zonden. Gedoog niet dat zij veracht of vernederd worde. Richt haar, bestuur haar, verhef haar in de oogen van al de natiën, en verbreid haar over de geheele wereld. *Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, te rogamus, audi nos.*

*Onze Vader. Wees gegroet. Eer zij den
Vader enz.*

Heer, heb mededoogen met het Christen-volk. Het behoort tot het veld, waarop gij en uwe Apostelen de evangelische leer hebt gezaaid; maar zie, die algemeene vijand is

daarop overal de verdeeldheid van duizende dwalingen komen verspreiden. O! hoeveel volken, hoeveel rijken zijn besmet door ketterij! En wie zou dan in staat zijn om dat onkruid uit te roeien, hetwelk hoe langer hoe meer het zaad der waarheid verstikt? Wie zou het kunnen doen, zoo niet gij, die almachtig zijt? Verneder dan den hoogmoed der ketters, die uwe Kerk verontrusten, en geef dat de volken, van alle dwaalleer bevrijd, zich met u door een levendig geloof mogen vereenigen, en zich in niets meer verwijderen van hetgeen de Kerk ons te gelooven en te doen voorstelt. *Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rogamus, audi nos.*

Onze Vader. Wees gegroet. Eer enz.

Heer, toen gij op de wereld zijt gekomen, hebt gij den vrede op aarde gebracht en dien door den mond der Engelen aan de menschen verkondigd. Ach! hoezeer hebben wij dien vrede niet noodig. Nu het schijnt dat de christenen zich van hunne wapenen niet meer kunnen bedienen dan om hunne broeders te bestrijden! Vredelievende Koning,

verspreid onder de christen vorsten den geest van eenheid en van eendracht; verzoen hen met elkander zóó, dat zij van harte vereenigd door de banden der christelijke liefde, gemeenschappelijk den katholieken godsdienst tegen al hare vijanden beschermen, en hunne onderdanen heilig besturen. *Ut regibus et principibus Christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.*

Onze Vader. Wees gegroet. Eer enz.

O Jesus, opperste en eeuwige Herder, ik beveel u uwen Plaatsbekleeder op aarde, onzen Opperherder aan. Bestuur hem zelf, verlicht hem, versterk hem, bescherm hem, sta hem bij, opdat hij de Kerk met wijsheid besture.

V. Laat ons bidden voor onzen Paus N.

R. De Heer beware hem en bescherm zijne dagen, make hem zalig op aarde, en levere hem niet aan den wil zijner vijanden.

V. Oremus pro Pontifice nostro N.

R. Dominus conservet eum, et vivificet eum et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Onze Vader. Wees gegroet. Eere enz.

Bij deze gebeden voege men ter eer van den Heiligen Geest dezen

H y m n u s.

Veni Sancte Spiritus, et emitte coelitus lucis tuæ radium.	Kom, H. Geest, en zend van uit den hemel een straal van uw licht.
--	---

Veni Pater pauperum, veni dator manerum, veni lumen cordium.	Kom Vader der armen, kom schenker der gaven, kom licht des harten.
--	--

Consolator optime, dul- cis hopes animæ, dulce refrigerium.	Beste der troosters, zoete gast der ziel, ge- notvolle verkwikking.
---	---

In labore requies, in æstu temperies, in fletu solatium.	Rust in den arbeid, verkoeling in hitte, troost in droefenis.
--	---

O lux beatissima, reple cordis intima tuorum fidelium.	O allerzaligst licht, vervul tot in het binnenste de harten uwer geloovi- gen.
--	---

Sine tuo numine nihil est in homine nihil est innoxium.	Zonder uwe leiding is er niets in den mensch, niets wat vrij is van schuld.
---	--

Lava quod est sordidum, riga quod est aridum, sana quod est saucium.	Zuiver gij wat besmeurd, bevochtig wat verdord, genees wat gewond is.
--	---

Flecte quod est rigidum,	Buig het verstijfde ver-
--------------------------	--------------------------

fove quod est frigidum, warm het koude, richt
rege, quod est devium. het afgewekene.

Da tuis fidelibus in Te Schenk den heiligen
confidentibus sacrum sep- schat uwer zeven gaven
tenarium, aan uwe geloovigen, die
op U betrouwen.

Da virtutis meritum, Schenk hun de beloo-
da salutis exitum, da ning der deugd, het zalig
perenne gaudium. uiteinde, en de einde-
looze blijdschap.

Amen.

Amen.

Paus Pius VI, bij Decreet van 26 Mei 1796, vergunde aan alle geloovigen, die één of meermalen daags, ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig de Hymne *Veni Creator Spiritus* of de Sequentie: *Veni Sancte Spiritus* bidden :

Een vollen aflaat, eens in de maand, op een dag naar verkiezing, mits na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht en gecommuniceerd, men bidde voor de eendracht onder de Christen vorsten, de uitroeiing der ketterijen en de verheffing onzer Moeder de H. Kerk.

Een aflaat van 300 dagen aan allen, die op Pinksterzondag en onder het octaaf, ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig de vermelde Hymne of Sequentie uitspreken, en daarbij bidden als boven vermeld.

Een aflaat van 100 dagen voor alle overige dagen des jaars, te verdienen telkens als men godvruchtig en ten minste met rouwmoedig hart de Hymne of Sequentie uitspreekt, daarbij biddende als boven vermeld. ¹⁾

Eereboete.

O mijn God! men zou op onze dagen deze woorden van den profeet wel kunnen toepassen: *Mensa Domini despecta est* ²⁾: »De tafel des Heeren wordt geminacht." Hoeveel onverschilligheid en ondankbaarheid bestaat er niet ten uwen opzichte, o Jesus! die u gewaardigt in ons midden te wonen, hoeveel oneerbiedigheden tegen uwen aanbiddelijken persoon! Hoeveel achteloosheid in uwen dienst!

1) Deze en de overige in dit boek voorkomende aflaten zijn ontleend aan het werk *Raccolta* of *Verzameling van gebeden en godvruchtige werken*, aan welke de Pausen aflaten hebben verbonden, uitgegeven op last van Z. H. Paus Pius IX en met goedkeuring der H. Congregatie der Aflaten en Reliquien uit het oorspronkelijk in het Nederduitsch vertaald. Maastricht, ter Drukkerij der H. Paulus-vereeniging 1884.

2) Malach. 1 : 7.

Hoeveel belediging en heiligschennis van wege de ongeloofigen, de ketters, maar ook nog van zooveel slechte christenen, in de kerken, gedurende de Heilige Mis, en aan de Heilige Tafel! Daar zullen er altoos en overal gevonden worden, die u met hoon en smaad overladen, aanbiddelijke Verlosser; en gij zoudt niet eenige getrouwe zielen vinden, die, zooveel in haar vermogen is, wenschen deze oneer te herstellen, en u die te vergoeden door eene hulde van aanbidding, van lof, van eerbetuiging? Aangespoord door het vurig verlangen om zooveel ongerechtigheid goed te maken, kom ik mij voor uwe voeten nederwerpen, ten einde u in het aanschijn van den hemel en de aarde herstel van eer te brengen, voor al de oneerbiedigheden en al de beledigingen, welke gij op onze altaren, in onze tempels, op onze openbare plaatsen en in onze huizen ontvangt. Met een diep verootmoedigd hart, vraag ik u duizend en duizendmaal vergiffenis voor al die onwaardige daden. O mijn Jesus, waarom kan ik al de plaatsen niet met mijne tranen besproeien en met mijn bloed afwasschen, waar uw heilige naam zoo afgrijselijk beledigd en waar het onderpand uwer liefde met zulk

eene buitensporige minachting bejegend wordt! Waarom kan ik zooveel heiligschennis niet herstellen door eerbewijzingen, vernederingen en lofuitingen van eenigen nieuwen aard! Waarom heb ik op dit oogenblik niet de harten van al de Heiligen in mijne macht, om door het offer, dat ik u daarvan zou doen, de ongevoeligheid te vergoeden van al degenen die u gekend, doch niet bemind en geëerbiedigd hebben!

Maar de gedachte is mij vooral zoo bitter, o beminnelijke Verlosser, dat ik zelf onder het getal dier ondankbaren geweest ben. Gij kent ze, gij hebt ze gezien, mijne oneerbiedigheden, mijne versmadingen, mijne ondankbaarheid. Heb medelijden met mij, en vergeef mij zooveel overtredingen en beledigingen. Neem, als eene onbeduidende vergoeding, het gebed aan dat ik u stort, en maak werkdadig door uwe genade het verlangen dat ik heb, en het voornemen dat ik vorm van niets te verzuimen om u op alle mogelijke wijzen te vereeren, gij, mijn Koning en mijn Verlosser, dien ik wezenlijk geloof in deze aanbiddelijke Hostie tegenwoordig te zijn, en aan wien ik mijne verzuchtingen, mijne aanbidding,

mijn smeekgebed en mijne belofte aanbied.

Bid vijfmaal *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Eer*, en verhaal na elk *Eer zij den Vader* enz., driemaal het volgende schietgebed:

Ieder oogenblik zij het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament geloofd en gedankt.

Paus Pius VI, bij Rescript van de Secretarie der Memorialen, 24 Mei 1776, vergunde aan alle geloovigen, die ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig gemeld schietgebed ter eere van het allerh. Sacrament bidden:

Een aflaat van 100 dagen, eens per dag.

Een aflaat van 100 dagen driemaal per dag, op alle Donderdagen des jaars, alsmede onder het Octaaf van het feest van Sacramentsdag.

Een vollen aflaat voor wie het gedurende den duur eener maand dagelijks heeft gebeden, en, na op een dag naar verkiezing te hebben gebiecht en gecommuniceerd, bidt voor de H. Kerk enz.

Deze Aflaten bevestigde Pius VII, bij Decreet van de H. Congregatie der Aflaten, 30 Juni 1818, en vergunde nog bovendien:

Een aflaat van 100 dagen aan alle ge-

loovigen, telkens als zij ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig bovenvermeld schietgebed bidden bij het luiden der klok, die aankondigt dat de zegen met het allerh. Sacrament in de kerk wordt gegeven, of ook op het teeken der uren, dat met de bel wordt gegeven, in de kerken, waarin het allerh. Sacrament is uitgesteld, hetzij wegens het veertigurengebied, hetzij om welke andere reden ook.

Dezelfde Paus vergunde door een ander Decreet dezelfde H. Congregatie, 7 December 1819 :

Een aflat van 100 dagen gedurende iedere H. Mis eens te verdienen door alle geloovigen, die tijdens de opheffing der beide gedaanten ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig hetzelfde schietgebed bidden.

Oefening van liefde van God voor de weldaden der natuur.

O mijn Jesus! wie zou u niet liefhebben, als hij het oog vestigt op de weldaden der natuurlijke orde, met welke gij ons overladen hebt! Indien ik de oogen wend naar de zichtbare dingen, hoeveel verplichting

ontdek ik daarin dan niet om u lief te hebben! Heb uwen God lief, zoo spreken de hemelen tot mij, terwijl zij, om zoo te zeggen, zooveel schitterende zonnen boven mijn hoofd doen rondwentelen als er sterren aan het uitspansel zijn. Heb uwen God lief, roept de aarde mij toe, die met zooveel planten en bloemen versierd is, waarvan de eene tot mijn nut, de andere tot mijn genoegen dienen. Heb uwen God lief, herhaalt het heelal, vervuld met zooveel schepselen, de eenen redelijk van wie ik raad en hulp kan ontvangen, de anderen van rede beroofd en voor mijn voordeel, mijne verlichting of mijne behoeften gemaakt. Heb uwen God lief, zegt mij dit lichaam, dat zoo goed gebouwd is en zulk een goede gezondheid geniet. Heb uwen God lief, zegt mij die met verstand begaafde ziel, welke mijne ledematen doet leven en bewegen. Heb uw God lief, zeggen mij én het kleed dat mij dekt en mij beschermt, én het dagelijksche voedsel dat mijne krachten herstelt, én de avond van den dag, én de rust van den nacht, én het goed gelukken mijner zaken, én de geoorloofde uitspanningen en vriendenkringen, én een aangenaam gezelschap. Kortom, al de weldaden

der
heb
Bev
Z
zoo
slu
ga
ui
gi
sp
v
G
I
a
v

der natuur noodigen mij uit om u lief te hebben, o mijn Schepper en mijn edelmoedige Bewaarder!

Zooveel uitnoodigingen, het gezicht van zooveel weldaden, dringen mij tot het besluit om u te beminnen; en het is mij van ganscher harte leed, dat ik zoo lang heb uitgesteld mij aan u te geven. De liefde, welke gij mij toedraagt, dringt mij, wekt mij op, spoort mij aan, om niet meer voor mij zelve, maar voor u te leven. Ja, mijn opperste Goed, ik wil voortaan voor u alleen leven. Indien ik nog droefheid zal hebben: het zal alleen zijn over de beleedigingen welke u worden aangedaan; indien ik mij zal verheugen, het zal zijn over de eer die u wordt bewezen: indien ik door vrees bevangen zal worden, het zal wezen uit hoofde der gevaren aan welke ik ben bloot gesteld om u op nieuw te beleedigen. Ik wil voortaan voor u alleen leven, hetzij ik spreke, hetzij ik zwijge, hetzij ik handele, hetzij ik ruste, ik wil u zonder eenig voorbehoud toebehooren, met lichaam en ziel, dewijl al wat ik bezit, de vrucht van uwe vrijgevigheid is.

Men bidde het loflied Benedicte en den psalm Laudate Dominum, in

sanctis ejus; — of men zal, ter eere van de Heilige Drievuldigheid, zevenmaal het Onze Vader, het Wees gegroet en het Eere enz. bidden, en daarbij telken reize het volgende Trisagion voegen.

Trisagion Angelicum.

Opdat de geloovigen voortdurend zouden worden aangespoord, deze akten van aanbidding, lof en zegening dikwijls te hernieuwen, vergunde Paus Clemens XIII, bij Decreet van 13 Sept. 1768, aan de Onge-schoeide Religieusen en aan de Medebroeders van de Orde der allerheiligste Drievuldigheid, die ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig het vermeld Trisagion Angelicum bidden :

Een aflat van 100 dagen, eens per dag.

Een aflat van 100 dagen, driemaal per dag, op de Zondagen, op het feest der allerh. Drievuldigheid en op de dagen onder het Octaaf.

Paus Clemens XIV strekte, bij Decreet van 6 Juni 1769, den genoemden Aflat uit aan alle geloovigen, die hem door het vervullen der gemelde voorwaarde kunnen verdienen.

Dezelfde Paus Clemens XIV vergunde door een ander Decreet van 30 Januari 1770 aan genoemde Ongeschoeide Religieusen en aan de Medebroeders van de orde der allerh. Drievuldigheid, die een geheele maand lang, iederen dag, als boven vermeld, het genoemde Trisagion bidden:

Een vollen Aflaat, eens in de maand, op een dag naar verkiezing, onder voorwaarde dat zij, na waarlijk rouwmoedig gebiecht en gecommuniceerd te hebben, eenigen tijd bidden volgens de meening van Z. H.

Ten slotte breidde dezelfde Paus door een nieuw Decreet van 26 Juni 1770 de vergunning van dezen vollen Aflaat tot alle geloovigen uit, op dezelfde boven beschreven voorwaarden.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus exercituum: Plena est terra gloria tua. Gloria Patri, gloria Filio, gloria Spiritui Sancto.	Heilig, Heilig, Heilig, Heer God der legerscharen: de aarde is vol van uwe glorie. Glorie den Vader, glorie den Zoon, glorie den Heiligen Geest.
--	---

Lofzang der drie kinderen in den vuuroven ¹⁾.

Benedicite, omnia opera
Domini, Domino: laudate
et superexaltate eum in
saecula.

Benedicite, Angeli Do-
mini, Domino: benedicite,
coeli, Domino.

Benedicite, aquae om-
nes quae super coelos sunt,
Domino: benedicite, om-
nes virtutes Domini, Do-
mino.

Benedicite, sol et luna,
Domino: benedicite, stel-
lae coeli Domino.

Benedicite, omnis im-
ber et ros, Domino: be-
nedicite, omnes spiritus
Dei, Domino.

Benedicite, ignis et
aëstus, Domino: benedicite
frigus et aëstus, Domino.

Benedicite, rores et
pruina, Domino: bene-
dicite, gelu et frigus,
Domino.

Benedicite, glacies et
nives, Domino: benedi-
cite, noctes et dies, Do-
mino.

Werken des Heeren,
zegt allen den Heer:
looft hem en verheft zijne
grootheid in al de eeuwen,

Engelen des Heeren,
zegt den Heer: hemelen.
zegt den Heer.

Wateren die boven de
hemelen zijn, zegt allen
den Heer: krachten des
Heeren, zegt allen den
Heer.

Zon en maan, zegt
den Heer: sterren des
hemels, zegt den Heer.

Regen en dauw, zegt
den Heer: geesten Gods,
zegt allen den Heer.

Vuur en zomerhitte, ze-
gent den Heer: koelte en
hitte, zegt den Heer.

Dauw en rijp, zegt
den Heer: vorst en koude,
zegt den Heer.

IJs en sneeuw, zegt
den Heer: nachten en da-
gen, zegt den Heer.

1) Dan. III : 57.

Benedicite, lux et tenebræ, Domino: benedicite, fulgura et nubes, Domino.

Benedicat terra Dominum: laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, montes et colles, Domino: benedicite, universa germinantia in terra, Domino.

Benedicite, fontes, Domino: benedicite, maria et flumina, Domino.

Benedicite, cete et omnia quæ moventur in aquis, Domino: benedicite, omnes volucres coeli, Domino.

Benedicite, omnes bestiæ et pecora, Domino: benedicite, filii hominum, Domino.

Benedicat Israël Dominum: laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, sacerdotes Domini, Domino: benedicite, servi Domini, Domino.

Benedicite, spiritus et animæ iustorum, Domino: benedicite sancti et

Licht en duisternissen, zegent den Heer: bliksems en wolken, zegent den Heer.

Dat de aarde den Heer zegene: dat zij hem love en hoog verheffe in de eeuwigheid

Bergen en heuvelen, zegent den Heer: al wat op de aarde groeit, zegent den Heer.

Fonteynen, zegent den Heer: zeeën en stroomen, zegent den Heer.

Walvisschen en al wat zich in de wateren beweegt, zegent den Heer: vogelen des hemels, zegent allen den Heer.

Wilde dieren en vee, zegent allen den Heer: kinderen der menschen, zegent den Heer.

Dat Israël den Heer zegene: dat het hem love en hoog verheffe in eeuwigheid.

Priesters des Heeren, zegent den Heer: dienst-knechten des Heeren, zegent den Heer.

Geesten en zielen der rechtvaardigen, zegent den Heer: heiligen en nederi-

humiles corde, Domino.

gen van harte, zegent den Heer.

Benedicite, Anania, Azaria, Misaël, Domino : laudate et superexaltate eum in sæcula.

Ananias, Azarias, Misaël, zegent den Heer : looft en verheft hem hoog in alle eeuwigheid.

Benedicamus Patrem, et Filium, cum Sancto Spiritu : laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

Laat ons den Vader, en den Zoon, met den Heiligen Geest zegenen ; loven en verheffen wij hem hoog in alle eeuwigheid.

Benedictus es Domine in firmamento coeli : et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæcula.

Gezegend zijt gij, Heer, in het uitspansel des hemels, en lofwaardig en glorievol en hoog verheven in alle eeuwigheid.

Psalm 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus : laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Looft den Heer in zijn heiligdom ; looft hem gezeten op den onwankelbaren troon zijner macht.

Laudate eum in virtutibus ejus : laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Looft hem in de uitwerkselen zijner goddelijke kracht ; looft hem volgens zijne veelvuldige grootheid.

Laudate eum in sonotubæ : laudate eum in psalterio et cithara.

Looft hem met bazuin-geschal ; looft hem met de lier en de harp.

Laudate eum in tympano et choro : laudate

Looft hem met trompels en in het koor ; looft

eum in chordis et organo.	hem met snaarspel en orgeltoon.
---------------------------	------------------------------------

Laudate eum in cymba-	Looft hem met wellui-
lis bene sonantibus: lau-	dende cimbaleu: looft
date eum in cymbalis jubi-	hem met vroolijk klin-
lationis: omnis spiritus	kende cimbaleu: dat alles
laudet Dominum.	wat ademt den Heer love.

Gloria Patri etc.

Eer zij den Vader; enz.

Oefening van liefde tot God voor de weldaden der genade.

Aanbiddelijke Jesus, mijn beminnelijke Verlosser, indien de weldaden der natuur mij aansporen om u te beminnen, hoeveel meer moet dit niet het geval zijn met de weldaden der genade, welke gij mij verleend hebt, en waarmede gij niet ophoudt mij te overladen! O God van oneindige majesteit, die oneindig machtig, oneindig heilig zijt! Uit den schoot uws Vaders voortkomende, hebt gij, om mij van de slavernij des duivels te verlossen, u gewaardigd in den schoot eener Maagd neder te dalen, in de uiterste armoede geboren te worden, vervolging te lijden, u door de vlucht aan de wreedheid uwer vijanden te onttrekken; vervolgens uwe kindsheid en den bloei uwer jaren door

te brengen in eene geringe werkplaats, met ongeloofelijke inspanning te prediken, de geweldigste pijnen te lijden, om eindelijk, aan een schandhout, in den hevigsten doodsangst te sterven. En zijn al die wonderen van goedheid en van liefde niet voor mij gewrocht? Wat meer is. Toen gij naar den hemel moest terugkeeren, zou uw hart niet voldaan geweest zijn, indien gij niet op aarde waart gebleven, om mij op mijn pelgrims-tocht te vergezellen, om mij in mijn laatste uur te troosten, mijne teerspijs te zijn voor het eeuwige leven, ofschoon gij den hoon en den smaad wel voorzaagt, dien gij, zelfs van de christenen, uwe leerlingen, zoudt te lijden hebben. En hetgeen gij voor mij gedaan hebt, o, mijne liefde, is niet de eenige titel van mijne afhankelijkheid van u. Ik heb ook de grootste verplichting aan u voor de gunsten, waarmede gij niet ophoudt mij tot mijn geestelijk welzijn te overladen: verlichting om het goede te kennen, heilzame ingevingen om mij aan te sporen het te beoefenen, genade om aan het kwaad te weêrstaan, sakramenten om mij te versterken, wederwaardigheden om mij tot inkeer te brengen. Ik heb gezondigd; gij kondet u wreken, maar gij

hebt mij vergiffenis geschonken. Voor anderen zijt gij gestreng geweest, voor mij altijd barmhartig. Gij hebt niets nagelaten, gij verzuimt nog niets om mij tot u te trekken. O edelmoedigheid! o goedheid! o liefde van een God voor mij! Hoe moet, hoe kan ik daaraan beantwoorden? Door u van ganscher harte lief te hebben, uit geheel mijne ziel, uit al mijne krachten: *Diligam, te Domini* ¹⁾; dit is dan ook mijn onwrikbaar besluit. O! mocht ik u beminnen, ik zeg niet zooveel als gij mij bemint, dat is onmogelijk, maar zooveel als ik het verlang. Ik zou, om u te beminnen, de harten van al de gelukzaligen, met het hart van Maria, de beminnelijkste aller schepselen, met uw eigen Hart, o Jesus, dien brandoven der zuiverste liefde, willen hebben. Ach! geef ten minste dat ik u met al de vurigheid beminne, waartoe mijn hart in staat is! Geef dat ik het eerste en grootste gebod volbreng, dat van u te beminnen: *Diliges Dominum Deum tuum* ²⁾. Indien ik het volbreng, belooft gij mij het Paradijs; indien ik het niet volbreng, bedreigt gij mij met de hel. Ach mijn God, kan er eene af-

1) Psalm, XLVII. 2) Matth. XXII : 37.

grijselijker hel zijn dan die van u niet te beminnen? Is er in den hemel eene uitstekender belooning dan die van u te kunnen beminnen? Wat mij betreft, ik verklaar plechtig, dat geen belooning en geen straf op mij zooveel indruk maken als uwe goedheid en uwe beminnelijkheid. Daarom zal ik u tot mijn laatsten ademtocht beminnen, met het vaste vertrouwen van u gedurende de gansche eeuwigheid te zullen liefhebben. Mijn eenige spijt is, dat ik te laat ben begonnen met u te beminnen. Maar om den tijd in te halen dien ik verloren heb met de schepselen te beminnen, om dat verlies zooveel mogelijk te vergoeden, maak ik de intentie om zooveel oefeningen van volmaakte liefde te doen, als ik de oogen ten hemel zal opslaan, en telkenreize wil ik u tevens al de oefeningen van liefde aanbieden, welke op de aarde en in het paradijs tot u worden gericht, ten einde mijne ongevoeligheid te vergoeden.

Bid de drie lofzangen Benedictus, Magnificat en Nunc dimittis, of driemaal het Onze Vader. Wees gegroeten Eer zij den Vader enz., ter eere van het Hart van Jesus, om de goddelijke liefde te verkrijgen.

Lofzang van Zacharias ¹⁾.

Benedictus Dominus
Deus Israël: quia visita-
vit, et fecit redemptionem
plebis suae.

Et crexit cornu salutis
nobis, in domo David
pueri sui.

Sicut locutus est per os
sanctorum, qui a saeculo
sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis
nostris, et de manu om-
nium qui oderunt nos

Ad faciendam miseri-
cordiam cum patribus nos-
tris, et memorari testa-
menti sui sancti:

Jusjurandum quod ju-
ravit ad Abraham patrem
nostrum, daturum se
nobis;

Ut siue timore, de ma-
nu inimicorum nostrorum
liberati, serviamus Illi;

In sanctitate et justitia

Gezegend zij de Heer,
de God Israëls, omdat
hij zijn volk bezocht en
verlost heeft;

En ons een hoorn van
zaligheid heeft opgericht,
in het huis van zijn die-
naar David;

Gelijk hij gesproken
heeft door den mond van
zijne heilige profeten der
vorige eeuwen;

Dat hij ons zou ver-
lossen van onze vijanden
en uit de handen van
allen die ons haten;

Om barmhartigheid te
doen jegens onze vaderen
en zijn heilig verbond te
gedenken;

En den eed dien hij
aan Abraham onzen vader
gezworen heeft, dat hij
ons die genade zou geven:

Opdat wij verlost zijnde
uit de handen onzer vij-
anden, hem zonder vrees
zouden dienen:

In heiligheid en recht-

1) Luc. II: 68.

coram ipso, omnibus die-
bus nostris.

Et tu, puer, Propheta
Altissimi vocaberis: prae-
bis enim ante faciem Do-
mini parare vias ejus;

Ad dandam scientiam
salutis plebi ejus: in re-
missionem peccatorum
eorum;

Perviscera misericordiae
Dei nostri: in quibus vi-
sitavit nos oriens ex alto;

Illuminare his, qui in
tenebris et in umbra mor-
tis sedent: ad dirigendos
pedes nostros in viam
pacis.

Gloria Patri, etc.

vaardigheid voor zijn
aanschijn, al de dagen
onzes levens.

En gij, kind, zult de
profeet des Allerhoogsten
genoemd worden, want gij
zult voor het aanschijn
des Heeren gaan om zijne
wegen te bereiden;

Om zijn volk de kennis
der zaligheid te geven, tot
vergifenis hunner zonden;

Door de ingewanden
der barmhartigheid van
onzen God, waarmede hij
ons is komen bezoeken,
die nu verschijnt uit den
hooge;

Om degenen die in de
duisternissen en in de
schaduwen des doods zit-
ten te verlichten: om
onze voeten op den weg
van vrede te richten.

Eer zij den Vader, enz.

Lofzang der Heilige Maagd 1).

Magnificat anima mea
Dominum.

Mijne ziel verheft den
Heer.

1) Luc I: 46.

Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies, timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, recordatus misericordiae suae.

En mijn geest heeft zich verheugd in God mijn Zaligmaker.

Omdat hij de geringheid zijner dienstmaagd heeft aangezien: want zie, van nu af zullen alle geslachten mij zalig noemen.

Omdat hij, die machtig is, in mij groote dingen heeft gedaan, en zijn naam is heilig.

En zijne barmhartigheid strekt zich van geslacht tot geslacht uit over degenen, die hem vreezen.

Hij heeft machtige dingen door zijnen arm gedaan: hij heeft degenen die hoovaardig in de gedachten van hun hart zijn verstrooid.

Hij heeft de machtigen van den troon geworpen, en de nederigen heeft hij verheven.

Hij heeft de hongerigen met goederen verzadigd, en de rijken ledig weggezonden.

Hij heeft Israël zijn dienaar opgenomen: indachtig zijnde zijner barmhartigheid.

Sicut locutus est ad patres nostros: Abraham et semini ejus in sæcula.	Gelijk hij tot onze voorvaders gesproken heeft tot Abraham en zijn na- geslacht in eeuwigheid.
Gloria Patri, etc.	Eer zij den Vader, enz.

Lofzang van Simeon 1).

Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum, in pace.	Nu zult gij, Heer, vol- gens uw woord uwen die- naar in vrede laten ster- ven;
---	---

Quia viderunt oculi mei salutare tuum.	Want mijn oogen heb- ben mijnen Zaligmaker ge- zien.
---	--

Quod parasti ante fa- ciem omnium populorum.	Dien gij bereidt hebt voor het aanschijn aller volkeren.
---	--

Lumen ad revelationem gentium, et gloriam ple- bis tuæ Israël.	Om te wezen het licht dat de heidenen verlich- ten zal, en de glorie van uw volk Israël.
--	---

Gloria Patri, etc.	Eer zij den Vader, enz.
--------------------	-------------------------

*Men kan hier de oefeningen van geloof,
hoop, liefde en berouw bidden, door welke
alrijke aflaten te verdienen zijn.*

Oefening van liefde tot den naaste.

O Jesus! o mijn God! gij alleen zijt
waardig bemind te worden, en intusschen

1) Luc. II: 29.

wilt gij, dat ik, na u, ook mijn evennaaste zal beminnen; gij maakt mij daarvan een uitdrukkelijk gebod: *Diliges proximum tuum* 1). Ja, ik bemin mijn evennaaste, en ik zal hem van ganscher harte beminnen, altijd met betrekking tot u, en om, hem beminneude, u te beminnen. De liefde zal ik openbaren door mij met u over den evennaaste te onderhouden; ik zal haar openbaren door de gevoelens, die ik voor hem aan den dag zal leggen; ik zal het in het bijzonder doen door de liefdewerken, welke ik ten zijnen opzichte zal oefenen. Ik ben niet geroepen om Gods Woord te verkondigen of herder der zielen te zijn; maar ik ben een geloovig kind der Kerk, en ik geloof in het bijzonder de waarheid dezer woorden: *Recupera proximum secundum virtutem tuam* 2); dat wil zeggen: help uwen evennaaste naar vermogen om op te staan. Indien het dus ook aan mij bevolen is om, zooveel ik vermag, mijn evennaaste te doen opstaan; indien het mij is aanbevolen zorg voor hem te dragen: *Mandavit, unicuique de proximo suo* 3); op

1) Matth. XXII: 39 — 2) Eccles XXIX: 27. —

3) Ecclesi.

welken grond zou ik mij dan ontheven kunnen achten van de verplichting om hem te verbeteren? En indien ik het ongeluk had gehad hem vroeger ergenis te geven, hoeveel te meer zou ik dan niet verplicht wezen om tot zijne stichting bij te dragen? Overigens, indien God het mij beveelt, zal hij mij de middelen daartoe geven. Leg dan, mijne ziel, zulk een schoon voornemen ten uitvoer. Aan bloedverwanten, aan vrienden, aan dienstboden, aan ondergeschikten, zullen mijne raadgevingen ten minste niet nutteloos zijn en mijne goede voorbeelden genoeg doen. Neen, ik wil niet alleen u beminnen, mijn God, ik wil integendeel een goed getal gezellen hebben, die u met mij. en dank mijne bemoeiingen, beminnen en zegenen. Op den dag des oordeels zult gij mij rekenschap vragen van de lichamelijke werken van barmhartigheid welke ik zal verwaarloosd hebben, bij voorbeeld: als ik de hungerigen niet te eten gegeven, de naakten niet gekleed zal hebben, voor zoover mij dat mogelijk was, en zoo verder. Gij zult mij ook rekenschap vragen van het vervullen van de geestelijke werken van barmhartigheid, te weten: of ik den evennaaste door mijn goeden raad,

mijne aanmoediging en mijn gebed, het voedsel des eeuwigen levens en het kleed der onsterfelijkheid zal hebben gegeven. Help mij, o, mijn Jesus! ik zal trachten mij ijverig van al die plichten te kwijten. Ik wil u van ganser harte beminnen, en, uit liefde tot u, wil ik mijn evennaaste ook als mij zelven beminnen, en hem allerhande goed naar ziel en naar lichaam bezorgen.

O Maria, Moeder der heilige liefde, neem deze nietswaardige oefeningen van liefde aan, welke ik nu in tegenwoordigheid van mijn God in het hoogheilig Sakrament doe. Bied ze hem aan, en voeg er uwe verdiensten bij. Verkrijg voor mij, dat ik moge branden van liefde voor dien God die oneindig beminnelijk is, en dat ik mij ook met liefde en ijver met de taak moge bezighouden, om mijn evennaaste in al zijne zoo geestelijke als lichamelijke behoeften bij te staan.

Bid de Litanie van O. L. Vrouw van Loreten, om op hare voorspraak al de genaden te verkrijgen welke gij vraagt. Aan die Litanie zijn aflaten verbonden: 300 dagen telken reize dat men ze tenminste met rouw-

moedig hart en godvruchtig bidt — daarenboven voor degenen, die ze dagelijks bidden, een vollen aflaat op de vijf voornaamste feesten der Heilige Maagd: de Onbevleete Ontvangenis, Maria Geboorte, Maria Boodschap, Maria Zuivering en Maria Hemelvaart, mits men ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig op elk dier vijf dagen na waarlijk rouwmoedig gebiecht en gecommuniceerd te hebben, eene openbare kerk bezoekt en daar met godsvrucht bidt volgens de intentie van den Paus. Deze aflaten zijn toe te voegen aan de overledene geloovigen.

Litanie der Heilige Maagd.

Kyrie, eleison.	Heer, ontferm u onzer.
Christe eleison.	Christus, ontferm u onzer.
Kyrie, eleison.	Heer ontferm u onzer.
Christe, audi nos.	Christus, hoor ons.
Christe, exaudi nos.	Christus, verhoor ons.
Pater de coelis, Deus,	God, Vader in den hemel,
miserere nobis.	ontferm u onzer.
Fili, redemptor mundi,	God, Zoon, Verlosser der
Deus, miserere nobis.	wereld, ontferm u onzer.
Spiritus sancte, Deus, mi-	God, Heilige Geest, ont-
serere nobis.	ferm u onzer.
Sancta Trinitas, unus	Heilige Drievuldigheid,
Deus, miserere nobis.	één God, ontferm u on-
	zer.

Sancta Maria,
 Sancta Dei genitrix,
 Sancta virgo virgi-
 num,

Mater Christi,
 Mater divinæ gratiæ,

Mater purissima,

Mater castissima,

Mater inviolata,

Mater intemerata,
 Mater amabilis,
 Mater admirabilis,

Mater Creatoris,

Mater Salvatoris,

Virgo prudentissima,

Virgo veneranda,
 Virgo prædicanda,
 Virgo potens,
 Virgo clemens,
 Virgo fidelis,
 Speculum justitiæ,

Sedes sapientiæ
 Causa nostræ læti-
 tiæ,

Vas spirituale,
 Vas honorabile,

Heilige Maria,
 Heilige Moeder Gods,
 Heilige Maagd der
 Maagden,

Moeder van Christus,
 Moeder der godde-
 lijke genade,

Allerzuiverste Moe-
 der,

Allerkuischte Moe-
 der,

Ongeschonden Moe-
 der,

Onbevleete Moeder,

Beminnelijke Moeder,

Bewonderenswaardig-
 ge Moeder,

Moeder des Schep-
 pers,

Moeder des Zaligma-
 kers,

Allervoorzichtigste
 Maagd,

Eerwaardige Maagd,

Lofwaardige Maagd,

Machtige Maagd,

Goedertieren Maagd,

Getrouwe Maagd,

Spiegel der recht-
 vaardigheid,

Zetel der wijsheid,

Oorzaak onzer blijd-
 schap,

Geestelijk vat,

Eerwaardig vat,

Ora pro nobis.

Bid voor ons.

Vas insigne devotio-
nis,

Rosa mystica,

Turris Davidica,

Turris eburnea,

Domus aurea,

Foederis arca,

Ianua coeli,

Stella matutina,

Salus infirmorum,

Refugium peccato-
rum,

Consolatrix afflicto-
rum, (rum,

Auxilium christiano-

Regina angelorum,

Regina patriarcha-
rum,

Regina prophetarum,

Regina apostolorum,

Regina martyrum,

Regina confessorum,

Regina virginum,

Regina sanctorum omni-
um, ora pro nobis.

Regina sine labe originali
concepta, ora pro nobis

Regina Sacratissimi Ro-
sarii, ora pro nobis.

Agnus Dei, qui tollis pec-
cata mundi, parce nobis,

Uitmundend vat van
godsvrucht,

Geheimzinnige roos,

Toren van David,

Ivoren toren,

Gulden huis,

Ark des Verbonds,

Deur des hemels,

Morgenster,

Behoud der zieken,

Toevlucht der zond-
daars,

Troosteres der be-
drukten,

Hulp der christenen,

Koningin der engelen,

Koningin der aarts-
vaders,

Koningin der profe-
ten,

Koningin der aposte-
len,

Koningin der marte-
laars, (ders,

Koningin der belij-

Koningin der maag-
den,

Koningin van alle heili-
gen, bid voor ons.

Koningin, zonder vlek
ontvangen, bid voor ons.

Koningin van den H. Ro-
zenkrans, bid voor ons.

Lam Gods, dat de zonden
der wereld wegneemt

Ora pro nobis.

Bid voor ons.

Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

V. Ora pro nobis, sancta Dei genitrix,

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus.

Gratiam tuam, quaesumus, Domine, mentibus nostris infunde, ut qui, angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem, ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

spaar ons, Heer.

Iam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer.

Iam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus verhoor ons.

V. Bid voor ons, heilige Moeder Gods,

R. Opdat wij waardig worden, de beloften van Christus.

Laat ons bidden.

O Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des engels, de menschwording van Christus uwen Zoon hebben leeren kennen, door zijn lijden en kruis, tot de glorie der verrijzenis mogen gebracht worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Oefening van bede.

Zou ik kunnen twijfelen aan uwe gezindheid om mij alles te verleenen wat ik u thans vraag, o Jesus, die tegenwoordig zijt in het Sacrament der liefde? Zal Degene, die zich met zooveel vrijgevigheid geheel aan mij heeft geschonken en nog schenkt, mij zijne gaven weigeren? Zal Degene, die mij het meerdere heeft verleend, mij het mindere weigeren? Heb ik reden om te vreezen dat Degene, die zoo dikwerf van dezen verheven troon zijner genaden zulk eene liefdevolle uitnoodiging tot mij richt, mijne bede van de hand zal wijzen? Ach! moge ik slechts door mijne zonden geen beletsel in den weg leggen aan uwe edelmoe- digheid? Intusschen, hoe onwaardiger ik ben om uwe genaden en uwe weldaden te ont- vangen, hoe meer uwe oneindige barmhar- tigheid verheerlijkt zal worden door ze mij te verleenen. Moed dan, o mijne ziel! moed! en, in ootmoed nedergeknield aan den voet van dezen doorluchtigen troon, bid, vraag, hoop!

Ja, mijn Jesus, ik richt mijn smeekgebed met vertrouwen tot u, en vooral vraag ik u de vergiffenis mijner zonden, welke ik bo-

venal en van ganscher harte verfoei. Ik vraag uwe hulp en uwe heilige genade, om u nooit meer te beleedigen. Indien gij voorzagt dat ik dit zou doen, dan vraag ik u liever te mogen sterven; ik smeeu u, maak dan een einde aan een leven, dat niet aan uwen dienst zou zijn toegewijd. Ik vraag de volharding in het goede, die gaaf, welke mij zoo noodig is, om aan mijne goede voornemens getrouw te blijven. Ik vraag ook de tijdelijke goederen, welke ik gedurende de dagen van mijn pelgrimstocht noodig heb, om het leven te bewaren, dat gij mij gegeven hebt. Ik vraag eindelijk de genade om tot het gelukzalig vaderland te geraken, waartoe gij mij geschapen hebt, waar ik, leerende u beter, oneindig beter te kennen, u met eene zuivere liefde, eene heilige liefde, eene eeuwige liefde zal beminnen. Gelukkig degenen, die in uw huis wonen en u aldus liefhebben! Ik besluit deze beden en ik vat ze in twee woorden samen: Geef u zelf aan mij, o Jesus! want gij zijt het opperste, het ware, het eenige goed, gij zijt het al van al de schepselen; mijn al, dewijl gij mijn God zijt; mijn al, dewijl gij de grondslag van mijn wezen zijt; mijn al, de-

wijl gij de grond van mijn hoop zijt; mijn al, dewijl een bedorven wil alleen mij van u zal kunnen scheiden: *Deus meus, et omnia*. Indien het mij gegeven is u te bezitten, dan ben ik gelukkig zelfs op deze aarde. O eenig benijdenswaardige gave! o God! hoe wenscht mijne ziel vurig van de banden des lichaams te worden losgemaakt om tot u te snellen! Ach! verhoor mij door de verdiensten van het lijden dat gij ter mijner liefde hebt door-
gestaan, en van de wonden welker glorievolle merkteekenen gij aan de voeten, aan de handen en aan de zijde behoudt, wonden welke ik diep vereer.

Bid vijfmaal het Onze Vader, het Wees gegroet en het Eer, ter gedachtenis aan de wonden van den Goddelijken Verlosser, en zeg vijfmaal

Sancta mater, istud agas,	Maak, o heilige Moeder,
Crucifixi fige plagas,	dat de wonden van den
Cordi meo valide.	gekruisigden Jesus diep
	in mijn hart mogen ge-
	drukt worden.

Oefening van dankzegging.

Mijn zoete Jesus, ik zou dit uur in uwe aanbiddelijke tegenwoordigheid met dezelfde

gevoelens van geloof en godsvrucht hebben willen doorbrengen, die Maria, uwe goddelijke Moeder, Joannes, de welbeminde leerling, en de andere heilige vrouwen die u op den Kalvarieberg vergezelden, daar deden blijven, ten einde dezelfde vruchten daarvan te plukken. Ik zou het hebben willen doorbrengen met de vurige verlangens te koesteren, welke de Apostelen en de andere christenen, die in de eetzaal vergaderd waren, koesterden gedurende de tien dagen, welke verliepen van Hemelvaartdag tot Pinksteren, ten einde met hen de volheid van den Heiligen Geest te verwerven. — Ik vraag u vergiffenis voor al mijne nalatigheid. O gij, die het leven en het licht mijner ziel zijt! O gij, die de liefde zelve zijt! vul mijne gebrek-kige hulde aan, voeg de eene barmhartigheid bij de andere, en verleen mij de krachtdadige genade om u altijd in mijn hart gegrift te dragen, ten einde u steeds in geest en in waarheid te aanbidden, u al de dagen mijns levens getrouw te dienen, u als teerspijs in het uur mijns doods te ontvangen, en u eindelijk, als mijn eeuwige belooning, in uw rijk te verkrijgen. Opdat alles tot mijn geluk en tot mijn eeuwige

zaligheid gedijje, bid ik u, o Jesus, om mij, van den verheven troon uwer barmhartigheid, uwen hemelschen zegen te geven.

Bid den T a n t u m ergo, en ontvang in verlangen den zegen van het allerheiligst Sacrament. Paus Pius VII verleende een aflaat van 100 dagen, eenmaal daags, aan degenen die den T a n t u m ergo en G e n i t o r i met het vers en het gebed godvruchtig en rouwmoedig zullen bidden. Verder vergunde hij aan hen, die het dikwijls of tenminste tienmaal in de maand bidden:

Een vollen aflaat op witten Donderdag, op het feest van Sacramentsdag, of wel op een anderen dag onder het octaaf, en op een anderen dag des jaars naar verkiezing, mits men, na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht en gecommuniceerd, eene Kerk of openbare bedepplaats bezoeke, en daar eenigen tijd bidde overeenkomstig de meening van Z. H. Die aflaat kan worden toegevoegd aan de zielen in het vagevuur.

Tantum ergo Sacramen-	Knielen wij dan neder
tum veneremur cernui;	en aanbidden wij dit ver-
Et antiquum documen-	heven Sacrament; dat de
tum novo cedat ritui;	oude figuren verdwijnen

Præstet fides supplementum sensuum defectui;
Genitori Genitoque laus
et jubilatio;

Salus, honor virtus quoque sit et benedictio;

Procedenti ab utroque compar sit laudatio.

Amen.

V. Panem de coelo præstitisti eis.

R. Omne delectamentum in se habentem.

O r e m u s .

Deus, qui nobis sub sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

Amen.

voor de wezenlijkheid der nieuwe wet; dat het geloof de zwakheid der zintuigen te gemoet kome.

Glorie, lof en heil, eer, macht en zegen en lofprijzing zij den Vader en den Zoon, en den Heiligen Geest, die van den Vader en den zoon voortkomt.

Amen.

V. Gij hebt hun het brood van den hemel geschonken;

R. Dat alle verkwikking in zich bevat.

L a a t o n s b i d d e n .

O God, die ons eene voortdurende gedachtenis van uw lijden in het bewonderingswaardig sacrament der Eucharistie hebt achtergelaten, geef dat wij door een diepe vereering van dit heilig geheim van uw lichaam en uw bloed, onophoudelijk de vruchten van uwe Verlossing mogen gevoelen. Wij smeeken u dit, o God, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

Voeg daarbij :

Strek, o mijn Jesus, dien goddelijken zegen, welken gij mij gegeven hebt, ook uit over de heilige zielen in het vagevuur: dat hij haar verlichting schenke in haar lijden, vertroosting in hare droefheid, eene reden tot vreugde en blijdschap, door haren overgang van dien duisteren kerker naar het verblijf der gelukzaligheid te verhaasten.

Bid daarna het Rozenhoedje, dat is het derde gedeelte van den Rozenkrans, ten voordeele der overledene geloovigen. Benedictus XIII heeft 100 dagen aflaat verleend voor elk Onze Vader en elk Wees gegroet, aan al de geloovigen, die den Rozenkrans geheel, of ten minste het derde gedeelte, dat is het Rozenhoedje van vijf tiendjes godvruchtig en ten minste met een rouwmoedig hart bidden. — Daarenboven een *vollen aflaat*, op een dag in het jaar, ter hunner keuze, aan degenen die het rozenhoedje dagelijks gedurende een jaar zullen gebeden hebben, mits zij op dien dag te biechten en te communie gaan, en bidden voor de gewone intenties.

Paus Pius VII heeft een *vollen aflaat* eens in het jaar op een dag naar keuze, en onder de gewone voorwaarden verleend, aan al de

geloovigen, die den Rozenkrans godvruchtig bidden, op het uur, hun daarvoor aangewezen.

Pius IX heeft daarenboven een aflaat van 10 jaren en 10 *quadragenen*, eenmaal daags te verdienen, verleend aan de geloovigen, die rouwmoedig het rozenhoedje met elkander bidden, — en een *vollen aflaat*, den laatsten Zondag van elke maand, aan degenen, die gewoon zijn het rozenhoedje ten minste driemaal 's weeks, — onder de gewone voorwaarden van biechten, communiceeren, eene openbare kerk bezoeken en daar bidden volgens intentie van Z. H., — gezamenlijk te bidden. — Deze aflaten zijn toepasselijk op de zielen in het vagevuur.

Om die aflaten te verdienen moet 1°. de rozenkrans of het rozenhoedje gewijd zijn door de religieusen van de orde der Predikheeren; en 2°. moet men, den rozenkrans biddende, de geheimen van den Rozenkrans overwegen.

Bij de aflaten van den Rozenkrans kunnen die gevoegd worden, welke men die van de heilige Bigitta noemt en ook zeer aanzienlijk zijn. Zie *Raccolta*, bladz. 195—197.

Blijde geheimen.

Voor den Maandag en den Donderdag.

1e. geheim. De aartsengel Gabriël boodschapt aan Maria, dat zij onzen Heer Jesus Christus zal ontvangen en baren.

2e. De heilige Maagd, vernomen hebbende dat hare nicht, de heilige Elisabeth, zwanger is, vertrekt haastig om haar een bezoek te brengen, en verblijft drie maanden bij haar.

3e. Maria brengt onzen goddelijken Verlosser in het stadje Bethlehem, in den nacht, ter wereld, en legt hem in eene kribbe.

4e. Op den dag harer zuivering draagt de allerheiligste Maagd Jesus Christus in den tempel op, en legt hem in de armen van den heiligen grijsaard Simeon.

5e. De heilige Maagd, haren goddelijken Zoon, twaalf jaren oud zijnde, verloren hebbende, zoekt hem gedurende drie dagen en vindt hem in den tempel terug, zittende onder de leeraars.

Droevige geheimen.

Voor den Dinsdag en den Vrijdag.

1e. Jesus bidt in den Olijfhof en zweet bloed.

2e. Jesus wordt gegeeseld in het rechthuis van Pilatus.

3e. Jesus wordt met doornen gekroond.

4e. Jesus wordt ter dood veroordeeld, en, om zijne schande en zijne smart te vermeerderen, belast men hem met het moordtuig.

5e. Jesus, op den Kalvarieberg gekomen, wordt ontkleed en aan het kruis genageld, waaraan hij voor de oogen zijner bedroefde Moeder sterft.

Heerlijke geheimen.

Voor den Woensdag, den Zaterdag en den Zondag.

1e. Jesus verrijst glorievol en zegevierend op den derden dag na zijn dood, om niet meer te sterven.

2e. Veertig dagen na zijne verrijzenis, klimt Jesus zegepralend ten hemel op, in het aanschijn zijner allerheiligste Moeder, met zijne leerlingen vergaderd.

3e. Jesus Christus, ter rechterhand zijns Vaders gezeten, zendt den Heiligen Geest in de eetzaal, waar de Apostelen met de Heilige Maagd vereenigd waren.

4e. Verscheidene jaren na 's Heeren hemelvaart gaat de Heilige Maagd uit dit leven en wordt door de engelen ten hemel opgenomen.

5e. De Heilige Maagd wordt door haren goddelijken Zoon, te midden van den glans van al de heiligen, gekroond.

Sluit uw biduur met het Te Deum, of met driemaal Onze Vader, Wees gegroet en Eer, als dankbetuiging aan de heilige Drievuldigheid.

Lofzang.

Te Deum laudamus, te
Dominum confitemur.

Te æternum Patrem omnis
terra veneratur.

Tibi omnes angeli, tibi
coeli et universæ potestates.

Tibi cherubim et seraphim,
incessabili voce proclamant :

Sanctus, sanctus, sanctus,
Dominus Deus Sabaoth.

O God, wij loven u, wij
belijden dat gij onze Heer
zijt.

Eeuwige Vader, de geheele
aarde vereert u.

De Engelen, de hemelen
en al de machten ;

De cherubynen en de
seraphynen zingen onophoudelijk
ter uwer eere den blijden lofzang :

Heilig, heilig, heilig, de
Heer, de God der heerschen.

Pleni sunt coeli et terra
majestatis gloriæ tuæ,

Te gloriosus apostolorum
chorus.

Te prophetarum laudabilis
numerus.

Te martyrum candidatus
laudat exercitus.

Te per orbem terrarum
sancta confitetur Ecclesia.

Patrem immensæ majestatis.

Venerandum tuum verum,
et unicum Filium.

Sanctum quoque Paraclitum
Spiritum.

Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempiternus
es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus
hominem, non horruisti Virginis
uterum.

Tu, devicto mortis aculeo,
aperuisti credentibus
regnum cælorum.

Tu ad dexteram Dei
sedes in gloria Patris.

De hemelen en de aarde
zijn vol van de majesteit
uwer glorie.

Het glorievolle koor
der Apostelen.

De doorluchtige menigte
der profeten.

Het schitterend leger
der martelaren doet zezangen
tot u opstijgen.

De heilige over de
gansche aarde verspreide
Kerk belijdt u.

O Vader van ontzettende
majesteit,

Met uwen waren en
eenigen Zoon, die denzelfden
eeredienst waardig is.

En den Heiligen Geest,
den vertrooster.

Gij zijt de Koning der
glorie, o Christus.

Gij zijt de eeuwige Zoon
des Vaders

Gij hebt, om den mensch
van de slavernij te verlossen,
den schoot eener
Maagd niet geschroomd.

Gij hebt den prikkel
des doods gebroken en den
hemel geopend aan de-
genen, die in u gelooven.

Gij zit aan de rechter-
hand Gods, in de glorie
des Vaders,

Judex crederis esse ven-
turus.

Te ergo quæsumus, tuis
famulis subveni, quos pre-
tioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum sanctis
tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum
tuum Domine, et be-
nedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extolle
illos usque in æternum.

Per singulos dies bene-
decimus te.

Et laudamus nomen
tuum in sæculum, et in
sæculum sæculi.

Dignare, Domine, die
isto sine peccato nos cus-
todire.

Miserere nostri, Do-
mine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua
Domine, super nos quem-
admodum speravimus in
te.

In te, Domine, speravi,
non confundur in aeter-
num.

Gij zult als rechter ko-
men.

Wij smeecken u, kom
uwe dienaren te hulp,
die gij door uw kostbaar
bloed verlost hebt,

Geef, dat wij met uwe
heiligen de eeuwige glo-
rie mogen genieten.

Maak u volkzalig, Heer,
en zegen uw erfdeel.

En bestuur hen en on-
dersteun hen, totdat zij
tot de eeuwige glorie ge-
raken.

Wij zegenen u alle da-
gen.

En wij loven uwen
naam in de eeuwen der
eeuwen.

Gewaardig u, Heer, ons
dezen dag zonder zonden
te bewaren.

Ontferm u onzer, Heer,
ontferm u onzer.

Strek uwe barmhartig-
heid over ons uit, Heer
dewijl wij op u gehoopt
hebben.

Op u, Heer, heb ik ge-
hoopt, ik zal in eeuwigheid
niet beschaamd worden.

II.

**Andere wijze om het Allerheiligste in het
Bid-uur te bezoeken, enz.**

ROEP DEN BIJSTAND VAN GOD IN.

IN DEN NAAM DES VADERS, EN DES ZOONS, EN
DES HEILIGEN GEESTES. AMEN.

O mijn God, kom mij te hulp en leer mij
dit uur tot uwe glorie en tot voordeel mijner
ziel gebruiken, want zonder uwen bijstand zal
ik dezen kostbaren tijd niet met ijver doorbren-
gen en mij aan verstrooidheid schuldig maken.

Deus in adjutorium
meum intende, Domine ad
adjuvandum me festina.
(Ps. LXXIX).

Confirma me, Domine
Deus, in hac hora, ut hoc
quod credens per te posse
fieri cogitavi, perficiam.
(Judith XIII).

O God, kom mij te
hulp; o Heer, haast u mij
te helpen.

Versterk mij, o Heer God,
in dit uur, opdat ik dat-
gene verrichte, wat ik ge-
meend heb dat met uwen bij-
stand kan gedaan worden.

Oefening van geloof in het Geheim der allerheiligste Eucharistie.

Ik geloof, dat Jesus Christus in het allerheiligste Sacrament der Eucharistie woont. Verlevendig, o God, mijn geloof, opdat het geen zwak en dor geloof moge zijn, dat niets dan woorden voortbrengt. Ik geloof vastelijk, dat onder de gedaante van brood wezenlijk verborgen is de Zoon van God, mijn Zaligmaker, dezelfde die, door de werking van den Heiligen Geest, is Mensch geworden in den zuiveren schoot van Maria altijd Maagd, die geboren werd in Bethlehem, die Jesus Christus genaamd is, en die, na drie en dertig jaren op deze aarde geleefd te hebben, door zijne leer en zijn voorbeeld den weg naar het Paradijs wijzende, aan het kruis is gestorven, glorievol opgestaan, en opgeklommen is ten hemel, waar hij gezeten is aan de rechterhand van zijn eeuwigen Vader, van waar hij zal komen om te oordeelen de levenden en de dooden, en aan alle menschen, naar gelang hunner werken, de eeuwige glorie of de eeuwige straf zal geven. Dit alles geloof ik, dewijl dezelfde Christus mij dit in zijn Evangelie geleerd heeft, en de heilige Kerk

mij dit te gelooven voorstelt; en daarom belijd ik dit vaster te gelooven, dan wanneer ik met eigen oogen Jesus van aanschijn tot aanschijn in dit tabernakel zag; en ik geloof dit zóó ontwijfelbaar, dat ik, met de goddelijke hulp, bereid ben om mijn bloed en mijn leven te geven ter verdediging van dit onfeilbaar artikel van het katholiek geloof.

Ja, mijn dierbare Heer Jesus Christus, ik geloof met al mijn verstand, met al mijne krachten, dat uw persoon, uit kracht uwer almacht, hier in dit allerheiligst Sacrament tegenwoordig is, waarachtig God en waarachtig Mensch, geheel en al, met ziel en lichaam, met de ware en wezenlijke zelfstandigheid uwer Godheid en uwer allerheiligste Menschheid. Ik verheug mij, dat mijne oogen u niet zien; ik verheug mij, dat uwe wonderdadige tegenwoordigheid mij niet door eenig wonderbaar geluid wordt geopenbaard, en dat mijn natuurlijk waarnemingsvermogen hier geheel en al te kort schiet, dewijl ik aldus, door de nietigheid van mijn zintuigen en mijn verstand, u des te beter kan vereeren. Indien ik niet geloof met al die levendigheid, welke gij verdient, dan bied ik u ter aanvulling van mijne zwakheid, het

heldhaftig geloof aan van uwe groote heiligen, bijzonder van degenen, dié hun leven hebben gegeven ten getuigenis van de waarheid van het allerheiligst Sacrament.

Oefening van vereering en van nederigheid jegens Jesus in het Altaargeheim.

Geloovende dat gij in de heilige Hostie tegenwoordig zijt om mij hier te zien en te hooren, aanbid ik u, en erken u, o Jesus, als mijn Schepper en mijn Verlosser. En terwijl ik weet, dat gij de God van alle majesteit, van oneindige wijsheid, oneindige macht, oneindige goedheid zijt, weet ik ook, dat ik een handvol stof ben, een nietige worm, een zeer laag en verachtelijk schepsel; nooit kan mijne onwaardigheid tegenover uwe grootheid laag genoeg gesteld worden. Voor u beven de serafijnen, bedekken de cherubijnen hun gelaat, buigen de engelen zich in onderwerping neder; hoe zou ik mij dan moeten nederwerpen om ten minste eenig teeken van die vereering te geven, welke ik u verschuldigd ben! Ik gevoel dat ik mij, uit hoofde mijner ellende, uit uwe goddelijke te-

geuwoordigheid zou moeten verwijderen en mij verbergen, maar gij hebt mij verzocht tot u te naderen, en gij stort mij vertrouwen in; hier dan lig ik voor uwe voeten neder, als een ellendige met stof bedekte worm. Ik ben verheugd, dat gij mijn Koning, mijn Opperheer, mijn God zijt, en dat ik in waarheid niets ben, dat ik niets kan doen, dat ik niets waard ben, dat alzoo de groote glorie uwer majesteit alles in alles kan zijn. Kom dan, mijne ziel, met al uwe genegenheden, en aanbid uwen Heer in zijn Sacrament van liefde, en, voor hem nedergeknield, hef uwen lofzang aan:

Venite adoremus, et procedamus ante Deum; jubilemus Deo salutari nostro. (Ps. XCIV)	Kom, laat ons aanbid- den en nederknielen voor God; laat ons jubelen voor God onzen Verlosser.
--	---

Oefening van verlangen en welbehagen in de glorie van Jesus.

Ik verlang, o mijn Heer Jesus Christus, die hier rust, dat al de volkeren u mogen kennen en vereeren. Laat het volk u belijden, o God, laat al het volk u lofprijzen (Psalm). Schepselen der aarde en des hemels,

ik roep u op om onzen God in het allerheiligst Sacrament te prijzen, te aanbidden, te zegenen. Gij allen, werken des Heeren, zegent den Heer, prijst en verheft hem bovenal voor eeuwig. (Dan. III : 57).

Maar vooral, o mensch geworden God, die hier in het Sacrament woont, verheug ik mij, omdat gij in u zelven groot en glorievol zijt, niets noodig hebt, en alleen u zelven meer met glorie kunt voldoen dan u door de geheele schepping kan gegeven worden ; intusschen strekt het mij tot troost te weten, dat er zoovele zuivere, goede en heilige zielen in de Kerk zijn, die alleen leven om u met al hunne krachten en al hun ijver te beminnen en te eeren. Gij, o Heer, behoeft onze hulde niet, en toch zou ik verlangen steden en koninkrijken met duizende mannen en vrouwen te vullen, wier nimmer zwijgende stemmen u tot het einde der eeuwen zouden prijzen, uwen heiligen naam heiligen, en u in uw allerheiligst Sacrament aanbidden. Ik zou wenschen, dat de bladeren der boomen, dat elke zandkorrel aan het zeestrand, dat elke waterdruppel in den oceaan eene tong had om onophoudelijk te zingen : I e d e r o o g e n b l i k z i j h e t

allerheiligst en allergoddelijkst
Sacrament geloofd en gedankt.
(*Raccolta*, blad. 113).

Dit, dierbare Heer, is het eenig voorwerp
van mijne verlangens, dat de geheele aarde
u aanbidde, en voor u zinge. (Psalm).

Mijn hart is verblijd, dat uwe engelen
ten minste de allerheiligste Eucharistie steeds
vergezellen en omringen, en daar aanbidden,
verbaasd en verrukt bij het aanschouwen
van de oneindige liefde, welke Jesus voor mij
heeft gehad. Maar indien uwe engelen, o
Heer, u steeds in dit heilig geheim dienen,
ofschoon het u om hunnentwille niet ver-
bergt, wat zal ik u dan aanbieden, die weet,
dat gij om mijnentwille in dit heiligdom
woont? Gij hebt gezegd: zie, ik ben met u
al de dagen, tot aan de voleinding der we-
reld (Matth. XXVIII: 20). Uw woord o Heer, is
waar: hoe zal ik dan aan zulk eene onmetelijke,
zulk eene bijzondere gunst beantwoorden? De-
wijl ik den lof uwer engelen niet kan overtref-
fen, zelfs al had ik hunne zuivere en varige
lippen, wil ik ten minste mijn geest met
den hunne vereenigen en met David zeggen:
In het gezicht der engelen wil ik tot u zin-
gen (Ps. CXXXVII: 1). Ik wil uwen lof ver-

kondigen in tegenwoordigheid van en gezamenlijk met uwe engelen. Ik zal, met het aanschijn naar uwen heiligen tempel gericht, u aanbidden (Psalm). Met diepen ootmoed wil ik mij voor uwe altaren nederwerpen, waar gij, mijn God, woont. Ik zal uwen naam glorie geven om uwe barmhartigheid en uwe waarheid (Psalm). Daar zal ik u zegenen en de glorie van uwen naam verheffen voor die onuitsprekelijke barmhartigheid, waardoor gij om mijnentwil mij uwe grootste gaven hebt achtergelaten, u zelven, altijd wonende in het aanbiddelijk Sacrament.

Oefening van smart over de beleedigingen, die Jesus in het allerheiligst Sacrament worden aangedaan.

Maar indien, o mijn God, de grootheid uwer glorie mij troost geeft, hoe diep smart het mij, wanneer ik bedenk, dat zulk een groot getal uwer schepselen de buitensporigheden uwer liefde met zooveel ondank beantwoorden ! De Turken, de ongeloovigen en de ketters kennen u niet in uwe gezegende Eucharistie ; onverschillige en ondankbare Katholieken hebben u niet lief. In het diepste mijns harten ben ik bedroefd, omdat zelfs

de kinderen uwer bruid u zoo slecht weten te waardeeren, en u zoo zonder schroom beledigen. Hoeveel oneerbiedigheden worden er zelfs in uwe tempels niet tegen u bedreven, hoeveel onzedigheid, hoeveel ontheiliging door blikken en gedachten, door woord en daad, zonder de minste acht te slaan op uwe aanbiddelijke tegenwoordigheid! O, kon ik het bloed mijns harten storten om de beledigingen te beletten, welke dagelijks tegen u begaan worden! hoe gaarne zou ik dat geven. Dit is het vurige verlangen mijns harten, maar ik ben vol zwakheid. Hoe kan ik mij bereid verklaren om groote dingen voor u te doen, ik, die zoo weinig moeds bezit voor kleine oefeningen van deugd.

Oefening van zelfbeschuldiging over zware zonden tegen Jesus.

O mijn God, hoe dikwerf heb ik u beledigd, wellicht meer dan anderen gedaan hebben, door gebrek aan geloof, aan eerbied, aan liefde, door trouwelooze en monsterachtige ondankbaarheid. Dikwijls ben ik voorbij uwe altaren gegaan, op welke gij in het Sacrament verblijft, zonder u eenig blijk van

vereering te geven! Herhaalde malen ben ik uwe kerken binnengetreden met eene oneerbiedige houding, terwijl mijne zinnen hier en daar ronddwaalden, zelfs gedurende het heilig misoffer en de uitstelling van het allerheiligste Sacrament! Ik heb niet genoeg eerbied gehad voor uwe priesters, hen als gewone menschen beschouwende; zonder mij te herinneren, dat hunne personen heilig zijn, dewijl Gij hen hebt uitverkoren om het aanbiddelijk Sacrament te consacreeren en te bedienen. Dikwijls helaas! ben ik u, mijn gezegenden Verlosser, in de heilige communie gaan ontvangen met een hart, dat niet slechts lauw en onverschillig, maar koud en versteend was, en waarin geen gods-vrucht woonde. Hoe dikwijls heb ik u ontvangen in eene ziel, neergedrukt en bevlekt door slechte gewoonten en booze gehechtheid, zonder dat zij zelfs ernstige pogingen had aangewend om tot beterschap te geraken! Hoe buitengemeen achteloos en traag ben ik niet geweest in mijne voorbereiding tot en in mijne dankzegging na de communie! Menigwerf heb ik gecommuniceerd uit gewoonte, of uit menschelijk opzicht, zonder de vrucht van de onuitsprekelijke kracht

der heilige communie te plukken. Daar ik den God van heiligheid zoo dikwijls in mijn binnenste ontvangen heb, moest ik een groot heilige zijn, en echter ben ik een ellendig, een laag wezen, beladen met onvolmaakt-heden en welks boosheid uwe genade steeds belet heeft. Vol schaamte en verlegenheid, erken ik mijne overtredingen, en mij zelven voor den hemel en de aarde beschuldigende, belijd ik, dat ik het kwaad bedreven en uwe groote liefde met dwaze goddeloosheid betaald heb.

Oefening van volmaakt berouw en van vertrouwen op Jesus.

Ik gevoel een groot leedwezen en een diep berouw, o mijn God, over al de zonden, welke ik gedurende mijn gansche leven bedreven heb, maar bovenal heb ik berouw over die zonden, welke ik heb begaan tegen den eerbied en de vereering, die ik u, mijn God, in het allerheiligst Sacrament verschuldigd ben. O oneindige goedheid, schoonheid, majesteit! hoe heb ik zoo stout durven zijn om u te beleedigen, terwijl ik de verplichting had om u te vereeren en te be-

minnen. Er is voorzeker geen schepsel zoo ondankbaar als ik op de aarde. Wie zal aan mijn hart verzuchtingen en aan mijne oogen tranen geven, om naar evenredigheid mijne zonden te bejammeren en te beweenen? Ik herroep, ik verfoei en ik haat al de boosheid mijns harten. Mocht ik maar weten hoe ik u daarvoor vergoeding zou kunnen geven, mijn aanbiddelijke Verlosser, en hoe ik u die eer zou kunnen wedergeven, van welke ik u zoo onwaardig beroofd heb. O, dat ik hier mocht sterven van smart, dat ik u beleedigd heb, dan zou de dood mij welkom zijn! Maar het doet mij leed, dat mijn berouw zoo onvolmaakt is, vergeleken met mijne beleedigingen. Wat ik toch moge doen om het berouw in mij op te wekken, nooit zal het waarachtig en diep zijn, indien gij, mijn God, mij uwen bijstand niet verleent. Ik verneder mij dan voor uw aanschijn, en ik smeeke en bid u mij die hulp te verleen, door de verdiensten van uwe allerheiligste kindsheid, en van uw allerbitterst lijden, en door de voorspraak van uwe gezegende Moeder en den heiligen Jozef.

Geef geen acht, o Heer, op mijne onwaardigheid maar op mijn nood; hoe grooter

mijne ellende is, hoe meer behoefte ik heb aan uwe barmhartigheid. Ontferm u mijner, Heer, naar uwe groote barmhartigheid. (Ps. L.) Ik gevoel een groot berouw, omdat ik u beleedigd heb, en ik haat de zonde uit al mijne macht; maar desnietteenstaande weet ik, dat dit weinig is in vergelijking van de rechtmatige voldoening, aan uwe oneindige majesteit verschuldigd; en daarom smEEK ik u dien volkomen haat aan te nemen, met welken gij zelf mijne zonden aanschouwt, en de bittere smart, met welke uwe allerzoetste ziel werd gepijnigd en bedroefd. Ach, beminnelijke Verlosser, ik bid u, heb medelijden en barmhartigheid, en schenk mij vergiffenis. En wisch mijne ongerechtigheid uit naar de menigte uwer ontfermingen (Ps. L: 3). Ik ben tevreden, dat ik uithoofde mijner zonden de goddelijke rechtvaardigheid voor mijne ongerechtigheden niet kan voldoen; en ik verheug mij, dat Gij, mijn gezegende Verlosser, alleen voldoening voor mij kunt geven, dewijl ik steeds wensch gebukt te gaan onder het gewicht uwer groote liefde.

Wanneer ik mijne ellende overweeg, dan zie ik hoe onwaardig ik uwer genade ben,

en wanneer ik gevoel, dat mijn geweten gejaagd wordt door ontelbare zonden, zou ik wel tot wanhoop kunnen vervallen; maar God verhoede, dat ik u zulk een onrecht zou aandoen.

Al heb ik meer dan al de duivels in de hel haar vuur verdiend, zal ik toch nooit de hoop verliezen, wanneer ik mijn blik vestig op uwe oneindige goedheid, welke mijne ziel met een vast vertrouwen in u vervult. Ik weet wel, dat gij den dood des zondaars niet verlangt, maar dat hij zich bekeere en leve. Zie, o mijn Jesus, ik ben vast besloten om niet meer te zijn wat ik geweest ben; aan u ben ik dat goede verlangen verschuldigd; hoe zou ik dan kunnen betwijfelen dat gij uwe barmhartigheid aan mij wilt vervullen en mij wezenlijk bekeeren. Van u alleen hoop ik alle goed voor dit en voor het toekomende leven. O mijn Heer, ik mag wel vertrouwen, dat gij mij allen zegen zult schenken, zoowel tijdelijken als geestelijken, gij, die mij u zelve geheel en al in dit hoogheilig Sacrament gegeven hebt!

Van u hoop ik mijne eeuwige zaligheid, want tot dat einde hebt gij mij geschapen,

verlost en een zeker onderpand daarvan gegeven in de gezegende Eucharistie. En dewijl ik mijne zaligheid niet kan bewerken zonder de middelen aan te wenden, welke gij daartoe hebt aangewezen, vertrouw ik op u om dat werkelijk te doen. Ik verlang, o mijn God, uwe heilige wetten na te komen, en u nooit meer te beleedigen door deze te overtreden. Neen, nooit meer zal ik u opnieuw smart aandoen, nooit zal de zonde de kracht hebben om mij opnieuw te verlokken. Rijkdom, eer, gezondheid en zelfs het leven zal ik opofferen; ik wil liever toestemmen om alle aardsche goederen te verliezen, om alle kwaad te lijden, dan u nog eenmaal vrijwillig te beleedigen.

Maar, o Heer, in mij zelven stel ik geen vertrouwen, dewijl ik geen goed kan beloven, wankelend als een ongeladen schip, vatbaar om door elke windvlaag te worden gedreven, ondervind ik gedurig dat ik mijne goede voornemens geen dag kan gestand doen. Op u alleen stel ik mijn vertrouwen, van u alleen hoop ik de genade te verkrijgen om in het goede te volharden. De wereld, de machten der hel zijn tegen mij; op u alleen hoop ik, op u steun ik. Ik klamp mij

aan u vast, o dierbare Heer, en dewijl ik weet, dat gij in uw gezegend Sacrament woont om mij in gevaar te verdedigen, mij in nood te helpen, zal niets mij bevreesd maken. Gij hebt eene tafel voor mij bereid tegen die mij bedroeven. (Ps. XXII: 5).

Versterk, o Heer, mijne hoop, bevestig die, maak haar standvastig en vol moed. O! dat ik de hoop hadde om u naar behooren te eeren, eene grenzenlooze hoop in de oneindige macht, de oneindige goedheid, welke gij mij in uw gezegend Sacrament toont. Ik zie uwe gesluisde Majesteit nu niet, maar ik hoop vast u ongesluisd in den hemel te aanschouwen. Ja, ik zal God mijn Zaligmaker zien; deze mijne hoop is in mijn boezem besloten. (Job XIX: 27.)

Oefening van dankbaarheid tot Jesus.

O goddelijke Meester, welke verplichtingen ben ik u niet schuldig voor uwe groote, wondervolle en eindelooze zegeningen, welke gij mij verleend hebt en mij nog schenken wilt. Maar wanneer ik uw heilig lijden overweeg, waarvan gij eene gedurige gedachtenis in uw gezegend Sacrament hebt achterge-

laten, dan geraak ik geheel in verrukking. Wie behalve gij zou zich onderworpen hebben aan de geeseling, de doornenkroning, de kruisiging, en dat alleen om mijnentwil? Wie op de aarde zou voor mij schande en pijn hebben willen ondergaan, vaneengescheurd hebben willen worden en in doodsstrijd verkeereren, den dood eens misdadigers hebben willen lijden, dan gij alleen? Uwe liefde alleen, mijn dierbare Verlosser, stelde u daartoe in staat, — uwe overvloeiende, onvergelykelijke liefde. Welke alles afdoende aanspraak hebt gij dus niet op mijne onverdeelde genegenheid!

Ik heb u lief, o allerbeminnelijkste Verlosser, en ik maak het voornemen om u bovenal te beminnen, en met al de kracht, welke dit arme hart bezit. Gij zijt voor altijd mijn deel, mijn erfgoed, mijn God, mijn al. Ik heb tot den Heer gezegd, gij zijt mijn God (Ps. XV: 2); de God mijns harten, en mijn deel voor altijd (Ps. LXXII: 26.) Dewijl gij uit liefde voor mij geleefd hebt en gestorven zijt, wensch ik ook voor u alleen te leven. Mocht ik u kunnen beminnen met de vereenigde harten van al uwe seraphijnen en van al uwe heiligen, dan zou ik u in

waarheid liefhebben ; maar dewijl ik dit niet kan, verzoek ik u aan te nemen wat ik u ten minste kan aanbieden, mijnen wil. Ik offer u mijn hart op ; het is arm en tot weinig in staat, maar neem het aan, o Heer, zooals het is. Mijn hart, gij zult mij niet meer, maar mijn Jesus geheel en al toebehooren ; standvastig, eeuwig, zult gij het zijne wezen. Ach, het zal mij niet moeilijk vallen om geheel aan Jesus, mijn Heer, toe te behooren, want Hij heeft zich in het aanbiddelijk Sacrament geheel en al aan mij gegeven. Hij heeft mij hier zooveel gegeven, dat, indien ik meer zou vragen, hij mij zou kunnen antwoorden, dat hem niets te schenken overbleef, dewijl hij mij alles gegeven had, daar hij mij zich zelve in dit goddelijk Sacrament had geschonken. Hoe vreeselijk moet mijne ondankbaarheid dan niet wezen, indien ik hem niet op mijne beurt alles geef wat ik kan, namelijk mij zelve. Wanneer ik mijne nietswaardigheid en het weinige dat ik voor mijns Verlossers glorie kan doen in aanmerking neem, hoe is het dan mogelijk, dat ik dit weinige nog kan vermindern. Indien ik mij zelfs geheel en al aan zijnen dienst wijd, hoe weinig kan ik dan

nog voor hem doen ! Heden dan, mijn dierbare Jesus, wijd ik u voor altijd mijn lichaam en mijne ziel, mijne krachten, mijn verstand, mijn geheugen en mijn wil, al mijne gevoelens toe ; ik zal niets aan u onthouden. Maar, o mijn God, hoe kan ik op mijn hart rekenen, dat zoo teeder en fijngevoelig voor zich zelve is, maar zoo moeilijk wordt bewogen voor u ? O gij, die in de gezegende Eucharistie het wonder der wonderen hebt gewrocht, doe nog een ander wonderwerk in mijn binnenste, maak dit hart gevoelig voor u en voor uwe liefde. O, begin nu in mij het wonderdadig werk, mijn God, ik smeeek het u allernederigst.

Oefening van liefde tot Jesus.

O gij waanzinnige, ongelukkige werelden, zegt de heilige Augustinus, waarheen begeeft gij u om voldoening aan uwe harten te geven ? Komt bij Jesus, want in hem alleen zult gij de tevredenheid vinden, welke gij zoekt. Mijne ziel, wees gij zoo dwaas niet, maar zoek alleen uwen God. Zoek een goed, in hetwelk alle goed is. (H. Aug.) Indien gij het spoedig wilt vinden, zie het hier voor

u ; het woont in de ciborie om u te hooren en te troosten ; vraag het wat gij wilt. Aan allen, zegt de heilige Teresia, is het niet geoorloofd met hun vorst te spreken, en al wat zij kunnen verwachten is door een derden persoon met hem in aanraking te komen. Maar dat wordt niet gevorderd om met U te spreken, Koning van glorie : gij wacht steeds om gehoor te verleen in het Sacrament des altaars, ook aan de geringsten en de minsten. Hij, die u zoekt, vindt u altijd daar, waar hij tot u mag spreken als een vriend tot zijnen vriend. En indien een onzer zijn koning nadert en hem spreekt, hoe verlegen staat hij dan niet ! De aardsche vorsten geven zelden gehoor, maar gij houdt in dit Sacrament uw hof dag en nacht open voor al degenen, die wenschen tot u te komen.

O Sacrament van liefde, hetzij gij u aan ons geeft in de communie, hetzij gij op de altaren verblijft, trek met de aantrekkingskracht uwer liefde al die harten tot u, welke in liefde ontvlamd door uwe liefde, verbaasd over uwe goedheid, met eene verlevendigende vlam voor u branden, en steeds aan u denken. Trek ook mijn ellendig hart tot u, o Heer, want het verlangt u ook te

beminnen, en als dienaar uwer liefde te sterven. Aan uwe voeten leg ik heden, in het aanschijn van alle menschen, mijne belangen, al mijne hoop en mijne genegenheden, mijne ziel en mijn lichaam neder. Ik offer allen aan uwe goedheid op. Neem mij aan, dierbaarste Heer, en beschik over mij naar uw welbehagen. Ik zal over de raadslagen uwer Voorzienigheid niet meer morren; ik weet nu dat, dewijl zij allen voortkomen uit uw beminnend hart, zij uit liefde ontstaan en voor mijn bestwil. Het zal mij genoeg zijn uwen wil te volbrengen in den tijd en in de eeuwigheid. Doe uwen wil, o Heer, in mij en voor mij; ik vereenig mij met uwen heiligen wil, want het is uw wil, al-heilig en goed, al-schoon, beminnelijk en volmaakt. O wil mijns Heeren, hoe dierbaar zijt gij mij geworden! Nauw met u vereenigd, wil ik leven en sterven. Dat, wat u behaagt, zal mij ook behagen; uwe begeerten zullen ook de mijne zijn. O mijn God, mijn goede God, sta mij bij, en verleen mij, dat ik van dit oogenblik af alleen voor u moge leven, mijn wil met den uwe moge vereenigen, niets moge beminnen dan uwen wil. Mocht ik uit liefde tot u sterven, die voor mij ge-

storven zijt en u zelven aan mij tot voedsel geschonken hebt. Bitter betreur ik die dagen, toen ik mijn eigen wil volgde en u zoo beleedigde. Maar nu, o goddelijke wil, bemin ik u, gelijk ik mijn God bemin, dewijl gij van God zijt. Ik bemin u uit geheel mijn hart; ik schenk mij aan u, o opperste wil van mijn God, mocht gij al mijne liefde uitmaken!

Oefening van opoffering aan Jesus van zijn Heilig Hart.

Ter vergoeding van mijne zwakheid en mijne onmacht, offer ik, o Heer, die vurige liefde op, met welke gij door uwe engelen, en door uwe heiligen, en door de Koningin der heiligen, Maria, altijd Maagd, uwe zeer zoete en onbevleete Moeder, bemind zijt geweest en gedurende de gansche eeuwigheid zult worden. Ik zal op aarde naar beminrende harten zoeken, die den ijver hebben om u lief te hebben, gelijk gij verdient, ten einde u die op te dragen. Maar al kon ik al de zielen, die in staat zijn om u te beminnen, in één groot hart vereenigen, zelfs dan zoudt gij nog niet naar behooren be-

mind worden. Gij alleen, dierbare Heer, kunt die liefde aanvullen, gij alleen kunt eene liefde, u zelven waardig, geven. Daarom offer ik u uw allerzoetst Hart op, en die ontzaglijk groote liefde, waarmede gij vervuld zijt. Ik offer u die liefde op, waarmede de Godheid welgevallen heeft in uwe allerheiligste Menschheid, en ook die, waaraan uwe heilige Menschheid passend beantwoordt met betrekking tot het vereeren en verheerlijken der Godheid. Voor eeuwig zij geprezen in het aanbiddelijk Sacrament de liefde der liefde, de liefde van den Vader, en de liefde van den Zoon, en de liefde van den Heiligen Geest. Ik word vertroost door de glorie, welke gij, mijn glorievolle Verlosser, in dit gezegend Sacrament bezit. Wanneer ik het brood in de handen des priesters aanschouw, en bedenken dat op het oogenblik, dat hij in de consecratie deze aanbiddelijke woorden spreekt: *Hoc est Corpus meum*, er geen brood meer blijft, dewijl het veranderd wordt in het lichaam van Jesus Christus, hoezeer hoop ik dan en begeer en verlang ik vurig, dat, indien ik u in dit verheven Sacrament ontvang, in mij moge uitgewerkt worden hetgeen gij aan uwen dienaar Augustinus verklaardet,

dat, ofschoon hij dit goddelijk voedsel niet in zijne eigene zelfstandigheid kon veranderen, gelijk geschiedt met het stoffelijk voedsel onzer lichamen, hij echter kon veranderd worden in u, het levende, hemelsche brood, ten einde een geheel goddelijk leven in u te leven, dewijl het geheel gelijk het uwe was. O volvoer in mij deze gelukkige verandering, dat ik mij zelven moge afsterven, om geheel aan u gewijd, in u, voor u te leven, zoodat ik in geest en waarheid met uwen apostel moge zeggen: ik leef, neen niet ik, maar Christus leeft in mij (Gal. II : 20).

**Oefening van bewondering der goddelijke
goedheid en tot het vragen van ge-
naden voor ons zelve.**

O mijn God, hoe zal ik mijne verbazing bedwingen, wanneer ik overweeg hetgeen gij voor mij in dit Sacrament gedaan hebt! Gij, mijn Verlosser, Jesus Christus, gij gelieft wel uit den hemel af te dalen, u zelven onder de gedaante van brood te plaatsen, en dag en nacht in het tabernakel te wonen, alleen om uwe liefde jegens mij te beoefenen, en mij den overvloed uwer genaden mede te deelen. O welke goedheid, welke barmhartig-

heid ! Het schijnt mij toe, dat ik in het goddelijk Sacrament, waarin de oorsprong en de gever van alle goed woont, den Koning van glorie zie, die met liefstallige hoffelijkheid mij roept, mij uitnoodigt en mij verwacht, opdat ik moge naderen om zijne genaden te ontvangen en getroost te worden. Houd moed dan, mijne ziel; kom, laat ons zegeningen vragen en niet vermoeid worden, maar vol vertrouwen zijn, dat wij ze zullen ontvangen. Laat ons derhalve met vertrouwen tot den troon der genade gaan, opdat wij barmhertigheid mogen verwerven en genade vinden in geschikte hulp. (Hebr. IV : 16).

Indien ik een blik sla in mijn hart, om zijne behoeften te kennen, waarin voorzien moet worden, dan bevind ik dat alles mij ontbreekt, want aan alles heb ik gebrek, en ik bezit geen wezenlijke deugd, want de ondeugd beheerscht mij geheel en al. Mijne behoeften zijn eindeloos, en gij, mijn God, onderscheidt ze veel duidelijker dan ik doen kan. Ik ben blind en zonder licht, en deze is de eerste genade, welke ik van u afsmeek : Heer, geef dat ik moge zien (Luc. XVIII : 41). Verlicht mij, o waar en eeuwig licht, dat in de wereld zijt gekomen om alle men-

schen te verlichten ; maak dat ik mijne laagheid, mijne armoede, mijn buitengemeen groote ellende moge zien en kennen, dat ik, mij zelven keunende, de nederigheid moge leeren. Gebrek aan ootmoed, ziedaar de groote oorzaak van mijn kwaad ; ik ben een kleine duivel op aarde, vol ijdelheid en eigenliefde ; ik schat mij zelven te hoog, en ik verlang door anderen hooggeacht te worden ; en daarom val ik, en zelfs bij elke kleine gelegenheid, zonder mijne fouten ooit te verbeteren. Al mijne zonden zijn het gevolg, de straf van mijn hoogmoed. O was ik maar nederiger van harte, zooals ik verplicht ben te zijn ! O mijn Jesus, gij, die u zelven in het Heilig Sacrament bijna tot niets verlaagd hebt, en die hier woont, al uwe glorievolle gaven in de heilige hostie verbergende, ik smEEK u, geef mij eene waarachtige en heilige nederigheid, want zonder dat ben ik niet in staat noch gestemd om eenige genade van u te verwerven, en dit alleen kan mij daartoe geschikt maken. Ik weet zelfs niet wat nederigheid is, maar wel is het mij bekend, dat ik groote behoefte aan die deugd heb. Ik vraag u dit ter wille dier verbazende nederigheid, die er u toe brengt om in het gezegend

Sacrament te wonen. O God van alle grootheid en van alle nederigheid, verneder mijn hoogmoed en geef mij een nederig en berouwvol hart.

Met de genade der nederigheid vraag ik u ook, de genaden van geloof, hoop en liefde steeds in mij te vermeerderen. Zonder deze deugden kan ik mijne zaligheid niet bewerken, en echter, met hoeveel achteloosheid verwekt mijn hart oefeningen dier deugden! Hoe dikwijls gaat er een geruime tijd voorbij, zonder dat ik zelfs eene enkele oefening van geloof, van hoop of van liefde verwek. O, mijn Heer Jesus Christus, die u gewaardigd hebt ons in het gezegend Sacrament een geheim van geloof, een onderpand van hoop, een band van liefde na te laten, geef mij de genade, om de goede gewoonte te verkrijgen, van deze deugden herhaaldelijk gedurende mijn leven te beoefenen, opdat zij mij in het uur mijns doods van nut mogen zijn. Maak mij waardig in uw geloof te leven en te sterven, met eene vaste hoop van in uwe liefde te zullen leven en sterven. Geef mij, o Heer Jesus, eene vermeerdering van geloof, van hoop en van liefde.

Maar daarenboven, o mijn God, smeeik ik

u mij de genade te verleenen, van met mijne evennaasten in eene heilige liefde te leven. Gij hebt mij bevolen hen te beminnen, maar ik verzuim die wet na te komen; sommigen hunner bemin ik uit genegenheid, sommigen uit eigenbelang, en zelden iemand louter uit liefde tot u. Ik bemin dengene, die mij vriendelijk behandelt, maar ik bemin hem niet, die mij beleedigt. Somtijds maak ik het voornemen om alle menschen te beminnen, maar ik heb al te veel reden om te vreezen, dat ik ze in waarheid niet met die christelijke liefde bemin, welke mijn plicht is. Maar gij hebt mij in de instelling van het gezegend Sacrament een model, een voorbeeld van liefde nagelaten; verleen mij de genade dat ik het heilig moge navolgen. Ik maak nu het voornemen, om alle menschen oprecht en hartelijk ter wille van u lief te hebben, en in het bijzonder degenen, die mij op eenigerlei wijze hebben beleedigd en gehoond. Ik smeek u, schenk hun al hetgeen ik het vurigst voor mij zelven verlang, en vereenig dit mijn gebed met het uwe aan het kruis, toen gij de voorspraak waart van uwe vijanden. Verleen mij, dierbare Heer, de genade van altijd in liefde met allen te mogen

leven, van zóó te mogen leven, dat ik nimmer door eenige daad van mijne zijde den band van liefde verbreek; dat ik mijn evennaaste altijd moge beminnen, zooals gij mij liefhebt. Bovenal smeeek ik u nederig om de genade, dat ik in alles en door alles moge onderworpen blijven aan uwen allerheiligsten wil. Ik neem aan al wat uwe goddelijke Voorzienigheid zal beschikken omtrent mijn leven en mijnen dood; moge uw wil alleen in alles geschieden, niet de mijne, o Heer. Ik verlang al wat gij wilt, en dewijl gij het wilt; en in alle omstandigheden vereenig ik mijn wil met den uwe. Daarom, o mijn dierbare Verlosser, vereenig ik nu en voor altijd mijn wil met den uwe, met dien aanbiddelijken wil, welchen gij, in den hof, met volkomen onderwerping aan uwen eeuwigen Vader aanbodt; en ik smeeek u mijn wil altijd zóó gelijkvormig te willen houden met den uwen, dat niets hem zal losmaken. Gij zelf hebt mij geleerd in het Onze Vader te zeggen: »Uw wil geschiede,” en dit dagelijks te herhalen; maar te dikwijls spreek ik die woorden alleen met de lippen; nu ten minste spreekt mijn hart ze voor altijd en in alle mogelijke omstandigheden uit. Uw

wil geschiede op aarde als in den hemel. Heden, en al de dagen mijns levens, moge uw allerheiligste wil in mij, voor mij, door mij geschieden. Doe mij kennen, wat u behaagt, en geef mij de genade dat te volgen. Verleen mij, o Heer, de genade om te onderscheiden, te willen, te doen, wat u behaagt, zooals het u behaagt, en omdat het u behaagt.

Oefening om dezelfde genaden voor de evennaasten te vragen.

Niet voor mij zelven alleen vraag ik deze genaden, o mijn God, maar voor al de zielen, welke gij met uw zeer kostbaar bloed hebt verlost, en bijzonder voor al degenen, die tot de Heilige Katholieke Kerk behooren, en vooral voor degenen, die de meeste devotie tot het aanbiddelijk Sacrament hebben gehad, en hebben. Deze, dierbare Heer, beveel ik u met de teederste genegenheid aan. Geef ons allen een geest van eenheid en ijver, najverig om de beleedigingen, tegen u begaan, te vergoeden, en altijd ijverig om de devotie jegens u in het allerheiligste Sacrament aan te wakkeren. Met de intentie,

om de aflaten te ontvangen en deel te hebben aan de verdiensten van uw allerheiligst Lijden, beveel ik u, o mijn Heer Jesus Christus, de apostolische en roomsche Kerk aan; en ik smeeek u om hare grenzen uit te breiden door de uitroeiing der ketterij, de bekeering der ongeloovigen. Ik beveel u N..... den Opperpriester, uw Plaatsbekleeder op aarde aan, en ik smeeek u hem bij te staan, opdat hij helder onderscheide, krachtdadig wille, en met macht volbrengende, al wat het meest kan strekken tot de eer en glorie uwer goddelijke Majesteit.

Ik beveel u ook al uwe priesters aan, die bestemd zijn om de vreeselijke bediening uwer altaren te verrichten, en ik bid u hen met uwen geest te willen bekleeden, en dat zij waardig het gezegend Sacrament mogen consacreeren, ontvangen en aan de geloovigen uitdeelen, met het geloof en den plechtigen eerbied, de zuiverheid en de devotie, welke het vordert. Ook beveel ik u al de katholieke vorsten aan, en al de overheden, aan wie gij tijdelijke macht hebt gegeven, opdat zij in vrede mogen leven, en in ijver en kracht tegen de vijanden van het heilig katholiek geloof vereenigd zijn. Ik beveel u al de zon-

daars aan, voor wier zaligheid gij u gewaardigd hebt Mensch te worden, drie en dertig jaren op aarde te wonen, en ten laatste aan het kruis te sterven; en ik smeeek u hun uwe machtige hulp te willen verleenē, opdat zij berouw mogen gevoelen, zich bekeeren en in uwe heilige genade ingaan en verblijven. U beveel ik mijne bloedverwanten, mijne vrienden, mijne vijanden, mijne oversten, zoo geestelijke als wereldlijke, en al degenen, voor wie ik verplicht ben te bidden, aan. Ik smeeek u hen te zegenen, hun de genade te geven van een goed gebruik hunner tijdelijke goederen te maken, zoodat zij de eeuwige gelukzaligheid mogen bereiken: *Ut sic transeamus per bona temporalia ut non amittamus æterna* — Opdat wij zóó door de tijdelijke goederen mogen heengaan, dat wij de eeuwige goederen niet verliezen.

Oefening om de zielen in het vagevuur aan Jesus aan te bevelen.

O mijn God, ik beveel aan uwe barmhartigheid de heilige zielen in het vagevuur, en voornamelijk die, welke ik uit liefde of rechtvaardigheid het meest verplicht ben te

hulp te komen; en vooral bid ik voor degenen, die gedurende hun leven de meeste devotie hebben gehad voor het aanbiddelijk Sacrament, en ook diegenen, die de gezegende Maagd het meest hebben liefgehad. Voor die zielen bied ik u aan, mijn goede Jesus, uwe wonden, uwen doodstrijd, uwen dood en al de verdiensten van uw zeer bitter lijden. Ik weet, dat het u aangenaam is, dat ik voor deze heilige zielen bid, die uwe liefde waardig zijn. Hoor dan, dierbare Heer, en leen een gunstig oor aan het gebed, dat ik in de woorden der heilige Kerk u te hunnen behoefte opzend: *Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis cum Sanctis tuis in aeternum, quia pius es* — Geef haar de eeuwige rust, o Heer en laat het eeuwige licht over hen eeuwig met uwe Heiligen schijnen, want gij zijt barmhartig.

Oefening van zelf beschuldiging en van berouw, dat men gedurende dit biduur Jesus en het gezegend Sacrament niet vuriger heeft aangebeden.

Helaas! thans heb ik hier slechts een uur voor het heilig Sacrament doorgebracht,

en het schijnt mij zwaar te vallen, drukkend te worden. Hoe schaam ik mij, wanneer ik bedenken, dat ik vijf of zes uren met schepselen kan doorbrengen, zonder verveling te gevoelen, en het mij integendeel vermaakt en ontspant, terwijl het mij verveelt en bezwaart, wanneer ik slechts een enkel uur alleen met God blijf, de tijd, voor mijne aanbidding bepaald, mij lang valt, en ik dien gaarne zou bekorten. Maar.... wat is dit, mijne ziel? Hoe zoudt gij, gedurende dit uur, in het beminnelijk gezelschap van Jesus doorgebracht, moeten verzadigd zijn door zijne liefde, om van genoeg en vermaak over te vloeien: waar kunt gij beter zijn dan bij uwen Vader en uwen God, die u alles is? En echter verveelt gij u zoo bij hem, en verlangt gij naar het oogenblik, dat gij het onderhoud met uwen Heer zult kunnen afbreken. Wel zoudt gij beschaamd moeten zijn!

O mijn Heer en mijn God, ik heb berouw over deze ondankbaarheid, deze betreurenswaardige koudheid jegens u, en ik offer u, in voldoening, de gebeden en de lofliederen, de eer, de aanbidding, welke uwe heilige engelen u in deze kerk en in al de andere, waarin

uw gezegend Sacrament rust, brengen. Bijzonderlijk offer ik u de vurige betuigingen van vereering en liefde van mijn heiligen engelbewaarder op. Ik wil niet van u weggaan, o mijn God, zonder uwen zegen; ik zal u niet verlaten, vóórdát gij mij gezegend hebt. Het is zóó, ik ben die gunst onwaardig, maar ik verneder mij voor uwe goedheid, en ik smEEK u, bij uwe allerheiligste wonden, welke ik in uw glorievol lichaam, dat in dit verheven Sacrament tegenwoordig is, aanbid. O Jesus, die hier in het Sacrament woont, allerzoetste, allerbeminnelijkste Jesus, ik aanbid u, ik bemin uit geheel mijn hart, geef mij uwe heilige liefde, stort uwen vaderlijken zegen over mij uit.

Bid vijfmaal het Onze Vader en vijfmaal het Wees gegroet ter eere van de vijf wonden, met de Salve Regina voor de smarten der H. Maagd, in dezer voege:

I.

Aan de wond van den linkervoet.

Ne projicias me a facie tua, et Spiritum Sanctum ne auferas a me.	Verwerp mij niet van uw aanschijn, en neem uwen Heiligen Geest niet van mij weg.
---	---

Onze Vader. Wees gegroet. Eer zij den Vader.

II.

Aan de wond van den rechtervoet.

Vias tuas, Domine, de- monstra mihi, et semitas tuas edoce me.	Toon mij, o Heer, uwe wegen, en leer mij uwe paden.
--	---

Onze Vader. Wees gegroet. Eer.

III.

Aan de wond van de linkerhand.

Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceri- bus meis.	Scheep in mij een zui- ver hart, O God, en ver- nieuw een oprechten geest in mijn binnenste.
---	---

Onze Vader. Wees gegroet. Eer.

IV.

Aan de wond van de rechterhand.

In manus tuas com-		Ik beveel mijn geest in
mendo spiritum meum:		uwe handen: gij hebt
redemisti me, Domine		mij verlost, Heer God
Deus veritatis.		der waarheid.

Onze Vader. Wees gegroet. Eer.

V.

Aan de wond van het Heilig Hart.

In te, Domine, speravi,		Op u, Heer, heb ik ge-
non confundar in aeter-		hoopt, en in eeuwigheid
num.		zal ik niet beschaamd
		worden.

Onze Vader, Wees Gegroet. Eer.

O r e m u s.

Domine Jesu Christe,		O Heer Jesus Chris-
per quinque illa vulnera,		tus, kom uwe dienaren,
quae tibi in cruce nostri		die gij door uw dierbaar
amor inflixit; tuis famu-		bloed verlost hebt, te hulp
lis subveni, quos pretioso		door de vijf wonden, wel-
sanguine redemisti. Qui		ke uwe liefde tot ons u
vivis et regnas, etc.		aan het kruis heeft doen
		ontvangen. Die leeft en
		heerscht, enz.

Salve, Regina, Mater
misericordiæ;

Vita, dulcedo, et spes
nostra, salve,

Ad te clamamus, exules
filii Hevæ;

Ad te suspiramus, ge-
mentes et flentes in hac
lacrymarum valle.

Eia, ergo, Advocata
nostra.

Illos tuos misericordes
oculos ad nos converte;

Et Jesum, benedictum
fructum ventris tui,

Nobis post hoc exilium
ostende.

O clemens, o pia, o
dulcis Virgo Maria.

V. Ora pro nobis,
sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur
promissionibus Christi.

Omnipotens, sempiter-
ne Deus, qui gloriosæ
Virginis Matris Mariæ,
corpus et animam, ut dig-
num Filii tui habitacu-
lum effici mereretur Spi-
ritu Sancto cooperante,
præparasti; da ut cujus

Wees gegroet, Konin-
gin, Moeder van barmhar-
tigheid

Ons leven, onze zoet-
heid, en onze hoop, wees
gegroet.

Tot u roepen wij banne-
lingen, kinderen van Eva;

Tot u zuchten wij,
treurende en weenende in
dit dal van tranen.

Daarom, o onze voor-
spreekster,

Wend uwe barmhartige
oogen tot ons,

En toon ons, na deze
ballingschap, Jesus, de ge-
zegende vrucht uws
lichaams

O goedertieren, o lief-
devolle, o zoete Maagd
Maria.

V. Bid voor ons, heili-
ge Moeder Gods.

R. Opdat wij waardig
worden der beloften van
Christus.

Almachtige, eeuwige-
God, die door de mede-
werking van den Heili-
gen Geest, het lichaam
en de ziel van de glorie-
volle Maagd en Moeder
Maria hebt voorbereid om
eene waardige woonplaats,

Commemoratione læta-	voor uwen Zoon te wor-
mur, ejus pia intercessi-	den, geef dat wij, die ons in
one, ab instantibus malis	hare gedachtenis verblij-
et a morte perpetua li-	den, door hare barmhar-
beremur. Per eundum	tige voorspraak van de
Christum Dominum Nos-	tegenwoordige rampen en
trum.	van den eeuwigen dood
	mogen bevrijd worden.
	Door denzelfden Christus
	Onzen Heer.

**Gebed tot Jesus in het gezegend
Sacrament voor de bekeering
van Nederland.**

Heer Jesus Christus, oneindige goedheid, die uwe Kerk door dit goddelijk Sacrament van uw lichaam en bloed doet herboren worden, versterkt en voedt, en u zelven hierin dagelijks als een offer van lof en verzoening aan uwen eeuwigen Vader opdraagt, sla een genadigen blik op ons dierbaar vaderland, welks bewoners voor een groot gedeelte zijn uitgesloten van de zoete geneugten van dit uw feestmaal. Vergeef barmhartiglijk al wat in dit land door goddeloosheid of door onwetendheid tegen deze allerheiligste geheimen gedaan is; stort in de harten van alle menschen geloof en eerbied voor dit gezegend

Sacrament, opdat zij uwe kinderen mogen
worden, gelijk olijf boomen rondom uwe tafel.
Die leeft en heerscht in alle eeuwigheid.
Amen.

LITANIE

Van den zoeten naam Jesus.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God, Zoon Verlosser der wereld,
God, Heilige Geest,
H. Drievuldigheid, een God,
Jesus, Zoon van den levenden God,
Jesus, glans des Vaders,
Jesus, klaarheid van het eeuwige licht,
Jesus, Koning der glorie,
Jesus, zon van rechtvaardigheid,
Jesus, Zoon der Maagd Maria,
Beminnelijke Jesus,
Wonderbare Jesus,

ontferm U onzer.

Jesus, sterke God,
 Jesus, Vader der toekomstige eeuw,
 Jesus, Engel van het groote raadsbesluit,
 Allermachtigste Jesus,
 Allergeduldigste Jesus,
 Allergehoorzaamste Jesus,
 Jesus, zachtmoedig en nederig van harte,
 Jesus, Minnaar der kuischheid,
 Jesus, onze Minnaar,
 Jesus, God des vredes,
 Jesus, oorsprong des levens,
 Jesus, voorbeeld der deugden,
 Jesus, IJveraar der zielen,
 Jesus, onze God,
 Jesus, onze toevlucht,
 Jesus, Vader der armen,
 Jesus, schat der geloovigen,
 Jesus, goede Herder,
 Jesus, waarachtig licht,
 Jesus, eeuwige wijsheid,
 Jesus, oneindige goedheid,
 Jesus, onze weg en ons leven,
 Jesus, vreugd der Engelen,
 Jesus, Koning der Aartsvaders,
 Jesus, Meester der Apostelen,
 Jesus, Leeraar der Evangelisten,
 Jesus, sterkte der Martelaren,

ontferm U onzer.

Jesus, licht der Belijders, ontferm U onzer.

Jesus, zuiverheid der Maagden, ontferm U onzer.

Jesus, kroon van alle Heiligen, ontferm U onzer.

Wees genadig, spaar ons Jesus.

Wees genadig, verhoor ons, Jesus.

Van alle kwaad, verlos ons, Jesus.

Van alle zonde,

Van uwe gramschap,

Van de lagen des duivels,

Van den geest der ontucht,

Van den eeuwigen dood,

Van het veronachtzamen uwer inspraken,

Door het geheim uwer heilige Mensch-
wording,

Door uwe geboorte,

Door uwe kindsheid,

Door uw allergoddelijkst leven,

Door uwen doodsstrijd en uw lijden,

Door uw kruis en uwe verlatenheid,

Door uwe uitputtingen,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe verrijzenis,

Door uwe hemelvaart,

Door uwe vreugden,

Door uwe glorie,

verlos ons Jesus.

Lam Gods, enz. spaar ons, Jesus.

Lam Gods, enz. verhoor ons Jesus.

Lam Gods, enz. ontfermt U onzer Jesus.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

Geef ons, o Heer, dat wij altijd uwen H. Naam te gelijk vreezen en beminnen, daar Gij nooit uwe leiding onthoudt aan hen, die Gij in uwe liefde hebt gegrondvest. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Aanroeping van den zoeten Naam Jesus.

O goede Jesus! o medelijdende Jesus! o zoetste Jesus! o Jesus, Zoon van de Maagd Maria, vol barmhartigheid en medelijden! O zoete Jesus! ontferm U mijner volgens uwe groote barmhartigheid. O goedertierenste Jesus! ik smeeek U door het kostbaar bloed, dat Gij voor de zondaars hebt willen vergieten, dat Gij al mijne ongerechtigheden afwascht en nederziet op mij, ellendige en onwaardige, die nederig om vergiffenis smeeek, en dezen heiligen naam Jesus aanroep. O

naam Jesus! zoete naam! naam Jesus, lieflijke naam! Wat toch is Jesus, tenzij Zaligmaker? Daarom Jesus, om uwen heiligen naam, wees mij een Jesus, en maak mij zalig; laat niet toe dat ik veroordeeld worde, dien Gij uit het niet geschapen hebt. O goede Jesus! dat mijne ongerechtigheid mij niet verderve, dien uwe almachtige goedheid heeft gemaakt. O zoete Jesus, erken wat het uwe is, en wisch uit wat aan U vreemd is. O goedertierenste Jesus, ontferm U mijner, terwijl het tijd is om te ontfermen, opdat Gij mij niet verwerpt, wanneer het tijd is om te oordeelen.

Wat nut is er voor mij in uw bloed, als ik in het eeuwig verderf nederdaal? De dooden zullen U niet loven, Heer Jesus, noch allen, die ten grave dalen. O beminnesswaardigste Jesus, o verlangenswaardigste Jesus! o allerzachtmoedigste Jesus! O Jesus! Jesus! Jesus! laat mij toe bij het getal uwer uitverkorenen. O Jesus, zaligheid van die in U gelooven, o Jesus, troost van die tot U vluchten, o Jesus, zoete kwijtschelding van alle zonden, o Jesus, Zoon van de Maagd Maria, stort in mij genade, wijsheid, liefde, kuisheid en nederigheid: opdat ik U volmaakt

moge beminnen, loven, genieten, dienen en
in U roemen, met allen, die uwen naam aan-
roepen, die Jesus is. Amen.

LITANIE

tot het allerh. Sacrament des Altaars.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons,

Christus, verhoor ons.

God, Hemelsche Vader, ontferm u onzer.

God, Zoon, Verlosser der wereld,

God Heilige Geest,

H. Drievuldigheid, één God,

Levend brood, dat uit den Hemel zijt
nedergedaald.

Verborgten God en Zaligmaker, onder de
zichtbare gedaanten van brood en wijn,

Tarwe der uitverkorenen,

Wijn, die maagden voortbrengt,

Vreedzaam brood en vermaak der koningen,

Altijddurende offerande,

Zuivere opdracht,

Vlekkeloos Lam,

ontferm U onzer.

Allerzuiverste Maaltijd,
 Spijs der Engelen,
 Verborgen hemelsch brood,
 Gedachtenis van Gods wonderen,
 Bovennatuurlijk brood,
 Vleesch geworden Woord, onder ons wo-
 nende,

Heilig slachtoffer voor onze zonden,

Kelk der zegening,

Geheim des Geloofs,

Hoogwaardig en uitmuntend Sacrament,

Allerhoogste offerande,

Zoenoffer voor levenden en dooden,

Hemelsch behoedmiddel tegen de aanval-
 len der zonden,

Wonder der goddelijke liefde,

Kostbare gedachtenis van het lijden des
 Heeren,

Geschenk, dat alle volheid te boven gaat,

Voortreffelijk blijk der liefde van onzen God.

Verhevenst en eerbiedwaardigst geheim,

Troostvol onderpand onzer onsterfelijkheid,

Sacrament, vreeselijk voor de hel, dat onze
 zielen verlevendigt,

Brood, door de macht van het vleesch-
 geworden Woord zijn eigen vleesch ge-
 worden,

ontferm U onzer.

Onbloedige Offerande,
 Spijs des levens, door het leven zelve
 aangeboden,

Verheven maaltijd, waarbij de engelen
 tegenwoordig zijn en dienen,

Sacrament van liefde,

Opdracht van eenen geslachtetofferden God,
 die zich zelve opdraagt,

Geestelijke zoetheid, die in haren eigen
 oorsprong wordt gesmaakt,

Verkwikking der heilige zielen,

Teerspijs van hen, die in den Heer sterven,

Onderpand der eeuwige zaligheid,

Wees genadig, spaar ons, Heer,

Wees genadig, verhoor ons, Heer,

Van het ongeluk van uw lichaam en bloed
 onwaardig te ontvangen, verlos ons Heer.

Van de begeerlijkheid des vleesches,

Van de begeerlijkheid der oogen,

Van de hoovaardij des levens,

Van alle gelegenheden van u te beleedigen,

Om de groote begeerte, welke gij gehad
 hebt, om dit Paaschlam met uwe leer-
 lingen te eten,

Om den diepen ootmoed, waarmede gij
 de voeten uwer leerlingen gewasschen
 hebt,

ontferm U onzer.

verlos ons Heer.

Om de brandende liefde, waarmede gij dit
 heilig Sacrament hebt ingesteld,
 Om uw dierbaar bloed, dat gij ons in de
 offerande des altaars hebt nagelaten,
 Om de vijf smartelijke wonden, die gij uit
 liefde tot ons in uw allerheiligst lichaam
 ontvangen hebt,

verlos ons Heer.

Wij, zondaars, wij bidden u, verhoor ons.
 Dat het u behage het geloof, den eerbied
 en de liefde voor dit wonderbare Sacra-
 ment in ons te bewonderen en te ver-
 meerderen,

Dat het u behage ons door eene nederige
 en oprechte belijdenis onzer zonden
 tot het dikwijls nuttigen dezer heilige
 spijs voor te bereiden,

Dat het u behage ons van alle ketterij,
 ongetrouwheid en verblindheid des har-
 ten te bewaren,

Dat het u behage ons de vruchten te doen
 inzamelen, welke dit Sacrament, dat
 in zich de heiligheid zelve bevat, in
 wel bereide harten voortbrengt,

Dat het u eindelijk behage ons door de
 kracht van deze hemelsche Teerspijs
 te ondersteunen en te versterken bij
 het naderen van den dood,

wij bidden u verhoor ons.

Dat het u behage den overledenen de eeuwige
rust te verleenen, wij bidden u, verhoor ons.
Eeuwige Zoon van den waren God, wij bid-
den u, verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, ontferm u onzer!

Christus hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Onze Vader, enz.

v. Gij hebt hun het hemelsch brood ge-
geven.

R. Dat alle geneugten in zich bevat.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die ons onder dit wonderbaar
Sacrament de gedachtenis van uw lijden hebt
nagelaten, wij bidden u, geef ons, dat wij
de heilige geheimen van uw lichaam en bloed
zoo eerbiedig vereeren, dat wij de vruchten

uwer verlossing gedurig in ons mogen gevoelen, die met den Vader en den H. Geest leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

LITANIE

tot het Allerh. Hart van Jesus.

Heer, ontferm u onzer!	
Christus, ontferm u onzer!	
Heer, ontferm u onzer!	
Christus, hoor ons!	
Christus, verhoor ons!	
God hemelsche Vader, ontferm u onzer.	
God Zoon, Verlosser, der wereld,	
God H. Geest,	
H. Drievuldigheid één God,	
Hart van Jesus, Zoon van den eeuwigen	
Vader,	
Hart van Jesus, Zoon van de Maagd Maria,	
Hart van Jesus, eigene en waardige woon-	
plaats van den H. Geest,	
Hart van Jesus, schatkamer van de aller-	
heiligste Drievuldigheid,	
Hart van Jesus, glorie en vreugd der	
Engelen,	

ontferm u onzer.

Hart van Jesus, oneindig in Majesteit,
 Hart van Jesus, voorwerp van alle liefde,
 Alleroetmoedigst Hart van Jesus,
 Allerzuiverst Hart van Jesus,
 Allerbeminnelijkst Hart van Jesus,
 Hart van Jesus, vol van zegen en genade,
 Hart van Jesus, wellust van Hemel en aarde,
 Hart van Jesus, licht van de geheele
 wereld,
 Hart van Jesus, onverwinnelijk tegen onze
 vijanden,
 Hart van Jesus, bron van alle rechtvaardig-
 heid,
 Hart van Jesus, oorsprong van alle goed-
 heid en barmhartigheid,
 Hart van Jesus, vol medelijden en teederheid,
 Hart van Jesus, woonstede aller deugden,
 Hart van Jesus, alle eer en lof waardig,
 Hart van Jesus, aan wien alle aanbidding
 toekomt,
 Hart van Jesus onuitputbare bron van
 alle hemelsche gaven,
 Hart van Jesus, zaligheid dergenen, die
 in u hopen,
 Hart van Jesus, fontein der springende
 wateren tot het eeuwige leven,
 Hart van Jesus, verzoening onzer zonden,

ontferm u onzer.

Hart van Jesus, troost van alle bedrukte
harten,

Hart van Jesus, hoop van hen, die in u
sterven,

Hart van Jesus, ons leven en onze ver-
rijzenis,

Hart van Jesus, toevlucht van alle zon-
daars,

Hart van Jesus, met bitterheid voor ons
vervuld,

Hart van Jesus, met versmaadheden over-
laden,

Hart van Jesus, om onze boosheden door-
wond,

Hart van Jesus, om onze zaligheid ge-
storven aan het kruis,

Hart van Jesus, met eene lans doorstoken,

Hart van Jesus, levende, heilige en Gode
behagende offerande,

Hart van Jesus, altaar op hetwelk al de
Heiligen opgeofferd worden,

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, ontferm u onzer.

ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Onze Vader, enz.

GEBED.

Heer Jesus Christus, die u gewaardigd hebt, aan uwe Kerk kenbaar te maken, de onuitsprekelijke rijkdommen van uw goddelijk Hart geef dat wij waardig worden aan de liefde van dit allerheiligste Hart te beantwoorden, en de versmading aan dat Hart door de ondankbaarheid der menschen aangedaan, door waardige eerbewijzen te vergoeden. Dit vragen wij u, die leeft en heerscht met den Vader en den H. Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

OEFENING TOT HERSTEL VAN EER.

Liefderijke en aanbiddelijke Jesus, mijn Zaligmaker en mijn God! die door de vurigste en wonderbaarste liefde u tot een slachtoffer in het hoogwaardige Sacrament des Altaars gegeven hebt, welke droevige gevoelens moeten er ontstaan in uw heilig Hart, daar gij in

harten van de meeste menschen niets vindt, dan versteendheid, vergetelheid, ondankbaarheid en verachting! Het was dan niet genoeg den moeielijksten en pijnlijksten weg verkozen te hebben, om onze zaligheid te bewerken! Het was niet genoeg u overgegeven te hebben aan zulk eene wroeging en angstigen doodstrijd, veroorzaakt door het aanschouwen onzer zonden, wier last gij op u genomen hebt; gij hebt u nog willen blootstellen aan alle versmadingen, die door de boosheid der menschen en der hel kunnen uitgevonden worden. Met een verootmoedigd hart en eene diepe droefheid vraag ik duizendmaal en duizendmaal vergiffenis voor al de versmadingen, die gij op uwe altaren ontvangen hebt. Ach! ware het mij gegeven, met mijne tranen te bevochtigen en met mijn bloed af wasschen al de plaatsen, waar uw Hart versmaad is geweest en waar men uwe liefde met verachting beloond heeft! Ach konde ik, door eene nieuwe soort van dienstbetoon van verootmoediging, van verandering, zoo vele heiligschennissen en onteeringen herstellen! Ach, mocht ik meester zijn van alle harten der menschen, om u, die op te dragen en aldus eenigszins hunne vergetel-

heid en ongevoeligheid te vergoeden, daar zij u niet hebben willen erkennen of u gekend hebbende, u zoo weinig bemind hebben.

Maar, o minnelijke Zaligmaker! hetgeen mij het meest met schaamte bedekt, en waarom ik het diepste zucht, is, omdat ik onder het getal van die ondankbaren ben. Gij, o mijn God! zij, die het binnenste van mijn hart doorziet, zij kent de droefheid, die ik over mijne ondankbaarheden gevoel, zij weet, dat ik bereid ben daarvoor alles te doen en te lijden, om die, zooveel in mij is, te herstellen. Zie dan, o Heer, hier ben ik, om van uwe hand te ontvangen, al wat zij mij ten dien einde zult gelieven op te leggen. Sla en kastijd mij o Heer! ik zal de hand, die mij zoo rechtvaardig straft, zegenen en kussen. Gelukkig zoude ik wezen, indien ik door alle mogelijke pijnigingen voor zoovele versmading eenigszins voldoen konde. Maar indien ik die genade niet verdien, neem ten minste de oprechte begeerte aan, die ik daartoe heb, en geef volle kracht aan het voor-nemen, dat ik maak, van nooit iets te vergeten, om u, o mijn Zaligmaker! te bemin-nen en te eeren in het aanbiddelijk Sacra-ment des Altaars.

III.

Bezoek aan het Allerheiligst Sacrament

TER EERE

VAN HET HEILIG HART VAN JESUS.

Eerste aanbidding.

Ik aanbid u, o Heilig Hart van Jesus, in dit zeer verheven Sacrament des Altaars, waarin gij voorgaat ons zoo vurig te beminnen. Ik bedank en zegen de goedheid van uw goddelijk Hart, voor de instelling van dit goddelijk Sacrament, waarin gij een goddelijk voedsel, namelijk u eigen zelve voor ons hebt bereid. O aanbiddelijk Hart van mijn Jesus, brandende door de goddelijke liefde, ontvang mijne ziel in de uwe, geef dat ik u standvastig moge beminnen tot het laatste oogenblik mijns levens.

Onze Vader. Wees gegroet. Eer zij den Vader.

Tweede aanbidding.

Ik aanbid u, allerheiligst Hart van Jesus, die op dit altaar, waar gij woont, steeds vurig begeert, dat de harten van al de schepselen, die gij gemaakt hebt, met het uwe vereenigd worden, en dat zij aldus de genaden mogen ontvangen, welke uit die altijd springende bron voortvloeien. Ik dank u voor de wondervolle goedheid van uw Heilig Hart, dat het zich gewaardigd heeft zoo dikwijls met het mijne in dit Sacrament der liefde vereenigd te worden, en ik bid u te geven, dat mijn hart de inspraken van uw allergezegendst Hart steeds moge volgen en daaraan gehoorzamen.

Onze Vader. Wees gegroet. Eer.

Derde aanbidding.

Ik aanbid u, allerheiligst Hart van Jesus, in dit verheven Sacrament, waarin ongeloo-
vigen en ketters u niet aanbidden, noch gelooven aan uwe wezenlijke en goddelijke tegenwoordigheid. Ter vergoeding voor al de beleedigingen, die u door ongeloo-
vigen en ketters in dit goddelijk Sacrament zijn aangedaan, bied ik u nederig eene oefening van

geloof aan, waarmede ik belijd dat gij wezenlijk in deze heilige Hostie tegenwoordig zijt, en daarin aanbid ik u met al de geloovige katholieken, u smeevende mijn hart gelijk was te doen smelten, opdat ik u eeuwig teeder moge beminnen.

Onze Vader. Wees gegroet. Eer.

Vierde Aanbidding.

Ik aanbid u, o heilig Hart van Jesus, in dit gezegend Sacrament des Altaars, waarin gij zoo weinig bemind wordt, en zoo weinig erkend, vooral door de slechte christenen, die u met zooveel oneerbiedigheid beleedigen, en u in hunne heiligschennende communiën onwaardig ontvangen. Ter boete voor zulk eene groote heiligschennis, en ook voor de oneerbiedigheid en de weinige godsvrucht welke zelfs zij betoonen, die u zijn toegewijd, en die u met grooten ijver en vurigheid moesten aanbidden, wijd ik u mijn berouwhebbend hart toe, offer het u op, en bid ik u dat uwe liefde het moge ontsteken als eene altijd voor u brandende lamp.

Onze Vader. Wees gegroet. Eer.

Vijfde Aanbidding.

Ik aanbid u, o allerheiligst Hart van Jesus, in dit hoogheilig Sacrament des Altaars, waarin gij dag en nacht verblijft, terwijl geen uwer geloovigen u komt aanbidden en persoonlijke hulde bewijzen. Ontvang in voldoening, o goddelijk Hart, — mijn wil, met welken ik, indien het mogelijk ware, in al de kerken en in al de deelen der wereld, waar gij in het Sacrament woont, zou wenschen binnen te gaan, om uwe oneindige goedheid te aanbidden, en de harten aller menschen door mijn voorbeeld te bewegen om uwe liefde door herhaalde bezoeken te beantwoorden; en dewijl mijn onvermogen lichaam mij belet dit te doen, aanbid ik u hier, en waar gij ook zijt in uw gezegend tabernakel.

Onze Vader. Wees gegroet. Eer zij den Vader, enz.

**Oefening van godvruchtige genegenheid
tot Jesus in het hoogheilig Sacra-
ment, en tot zijn allerheiligst
Hart.**

Zie dierbare en beminnende Jesus, waartoe

uw groote overvloed van liefde gekomen is. Gij hebt mij met uw heilig vleesch en allerkostbaarst bloed een goddelijken maaltijd bereid, waarin gij u geheel aan mij geeft. Wat heeft u bewogen tot zulk eene vervoering van liefde? O, altijd aanbiddelijk Hart van Jesus, brandoven der goddelijke liefde, ontvang mijne arme ziel in uwe heilige wonden, opdat zij in de school uwer liefde altijd moge leeren hoe zij dezen God moet liefhebben, die mij zulke wondervolle bewijzen van zijne goddelijke liefde gegeven heeft. Het zij zoo, het zij zoo.

De Kroon of Rozenkrans van het Allerheiligst Sacrament.

V. Deus, in adjutorium
meum intende.

R. Domine, ad adju-
vandum me festina. —
Gloria Patri.

V. God, kom mij te
hulp.

R. Heer, haast u mij
te helpen — Eer zij den
Vader enz.

Deze Kroon bestaat uit drie en dertig verzuchtingen, welke men gedurende het biduur voor het Heilig Sacrament kan bidden. Na elke verzuchting kan men een Onze Vader bidden, aan het einde van elk tiende een Eer zij den Vader.

EERSTE TIENDE.

OEFENINGEN VAN GELOOF, HOOP EN VAN
LIEFDE.

I. Ik geloof, o Jesus, uw goddelijke woord, dat gij zelf onder deze gedaante van brood tegenwoordig zijt, gelijk gij in den hemel zijt.

Onze Vader.

II. Ik geloof, dat gij God de Zoon zijt, eeuwig gelijk aan den Vader; dat gij door de werking van den Heiligen Geest het menschelijk vleesch uit de allerheiligste Maagd Maria hebt aangenomen.

Onze Vader.

III. Ik geloof, dat gij dezelfde Jesus zijt, die geboren is uit Maria altijd Maagd, als kind aangebeden door uwe engelen, door de herders en door de drie Koningen.

Onze Vader.

IV. Ik geloof, o mijn Verlosser, hier in het Sacrament tegenwoordig, dat gij dezelfde

Jesus van Nazareth zijt, die de zieken genezen, de dooden opgewekt hebt, die aan het kruis geleden heeft en gestorven is.

Onze Vader.

V. Ik geloof, eindelijk, dat gij, die nu zit aan de rechterhand uws Vader in den hemel, en daar mijne voorspraak zijt, echter waarachtig tegenwoordig zijt in dit Sacrament, mijn voedsel op aarde.

Onze Vader.

VI. O allerbeminrendste Jesus, die mij in dit Sacrament een onderpand der toekomstige glorie hebt nagelaten, ik hoop u, door de verdiensten van uwen dood en uw lijden, van aanschijn tot aanschijn in den hemel te zullen zien.

Onze Vader.

VII. O Jesus, oorzaak onzer glorievolle verrijzenis, ik hoop, door de kracht van dit goddelijk voedsel, waarmede gij mij spijsigt, glorievol ten eeuwigen leven te zullen verrijzen.

Onze Vader.

VIII. Ik bemin u, o Jesus, die de vol-

maakte liefde zijt; die, in uw wezen, waarachtig God en waarachtig mensch zijt; in wien de schatten der goedheid, en de volheid der genade, welke tot ons op deze aarde nederdaalt, vervat zijn.

Onze Vader.

IX. Ik bemin u, dierbare Jesus, die u, uit liefde tot mij, aan mij hebt gelijk gemaakt; wek in mij de vlam der heilige liefde op, welke gij van den hemel brengt, opdat ik, u beminnende, in gelijkvormigheid aan u moge toenemen.

Onze Vader.

X. Ik bemin u, o goddelijke Jesus, mijn Heer en Meester, dewijl gij mij, arme slaaf der zonde, met uw allerkostbaarst bloed verlost en bevrijdt hebt. O, geef in uwe zoete barmhartigheid, dat ik de volle vrucht uwer verlossing moge genieten.

Eer zij den Vader, enz.

TWEEDE TIENDE.

OEFENINGEN VAN AANBIDDING.

I. Ik aanbid u, o levend brood, tot mijn

geestelijk voedsel van den hemel gedaald ;
geef mij de genade om u, in leven en dood,
waardig te ontvangen.

Onze Vader.

II. Ik aanbid u, goddelijk voedsel der
sterken ; versterk mijne zwakheid, opdat ik
steeds standvastig en rechtgeloovig in uwe
liefde moge blijven.

Onze Vader.

III. Ik aanbid u, o mijn Jesus, onder den
Sacramenteelen sluier verborgen : geef dat
mijn leven, met u, in God moge verborgen zijn.

Onze Vader.

IV. Ik aanbid u, groote God, die de eenige
weg zijt ; geef dat ik den weg uwer geboden
steeds in het licht van uw voorbeeld moge
bewandelen en zoo de eeuwige zaligheid be-
reiken.

Onze Vader.

V. Ik aanbid u, o Jesus, waarachtig een
geestelijk leven van al degenen, die u be-
minnen, geef mij de genade om mij zelven
af te sterven, en voor u alleen te leven, die
ter mijner liefde gestorven zijt.

Onze Vader.

VI. Ik aanbid u, mijne dierbare Verlosser, onuitsprekelijke waarheid, verlevendig, ik smEEK het u, en vermeerder mijn geloof, opdat het vruchtbaar moge zijn in goede werken.

Onze Vader.

VII. Ik aanbid u, o Jesus, goddelijk licht der wereld; verlicht mijn verstand, opdat ik, u kennende, u moge beminnen en mij eenmaal eeuwig in den hemel in u moge verblijden.

Onze Vader.

VIII. Ik aanbid u, goddelijke en bemin-
nende Herder; neem uw gewond schaap tot u, opdat het uwe kudde nooit meer moge verlaten, om in de klauwen van den helschen wolf te vallen.

Onze Vader.

IX. Ik aanbid u, Lam Gods, die u zelve voor de zonden der wereld ter slachtbank hebt overgeleverd; geef dat ik om uwentwil, ter voldoening voor mijne zonden, al mijn lijden geduldig moge dragen.

Onze Vader.

X. Ik aanbid u, o Jesus, Koning van glorie, Rechter der levenden en der dooden; geef dat ik op aarde uwe rechtvaardigheid zóó vreeze, dat ik in den hemel uwe barmhartigheid eeuwig moge zingen.

Eere zij den Vader, enz.

DERDE TIENDE.

OEFENINGEN VAN DANKZEGGING.

I. Ik bedank u, goddelijke Verlosser, dat gij, niet tevreden met om onzentwil op aarde te komen, dit aanbiddelijk Sacrament hebt ingesteld, om daarin tot de voleinding der wereld met ons te blijven.

Onze Vader.

II. Ik dank u, glorievolle Jesus, dat gij uwe oneindige majesteit, die uwe engelen tot hunne groote vreugde aanschouwen, onder de gedaante van brood en wijn verbergt, om mij daardoor aan te moedigen tot den troon uwer barmhartigheid te naderen.

Onze Vader.

III. Ik dank u, o allerbeminndste Jesus, dat gij, u zelven tot voedsel gemaakt hebbende, op deze tong zijt nedergedaald, die u zoo dikwerf beleedigd heeft, en dat gij in dit lichaam zijt binnengegaan, dat helaas! te dikwijls heeft verdiend door uwen toorn bezocht te worden.

Onze Vader.

IV. Ik dank u, dierbare Verlosser, dat gij u in dit onuitsprekelijk Sacrament met zoo veel liefde met mij vereenigt, dat ik daarin in u en gij in mij leeft.

Onze Vader.

V. Ik dank u, o mijn Jesus, dat gij, u zelven in dit allerheiligst Sacrament aan mij gevende, mij met de schatten uwer liefde verrijkt hebt, zoodat gij geen grooter gift aan mij hebt of weet te geven.

Onze Vader.

VI. Ik dank u, o mijn goede Jesus, dat gij niet alleen mijn voedsel zijt geworden, maar u ook in dit hoogheilig Sacrament, als een aanhoudend offer voor mijne zaligheid, aan uwen eeuwigen Vader opdraagt.

Onze Vader.

VII. Ik dank u, goddelijke Priester, dat gij u, telken dage, tot aanbidding en huldebewijs, aan de Allerheiligste Drieëenheid op onze altaren opdraagt, en onze arme en elendige aanbidding daardoor goedmaakt.

Onze Vader.

VIII. Ik dank u, o mijn Verlosser, dat gij ons, door dit dagelijksch offer, de vruchten van het offer des kruises overvloedig mededeelt, en als zoenoffer ons de genade en de gave der boetvaardigheid verwerft.

Onze Vader.

IX. Ik dank u, dierbare Jesus, dat gij het onwaardeerbaar slachtoffer geworden zijt, om de volheid der hemelsche gunsten voor mij te verdienen. Wek in mij zulk een vertrouwen op, dat haar overvloed steeds meer en meer in mijne ziel moge nederdalen.

Onze Vader.

X. Ik dank u, mijn beminrende Verlosser, dat gij als dankoffer aan God wordt opgedragen voor al de geestelijke en tijde-

lijke gunsten, welke Hij mij verleend heeft,
en ik nog hoop te ontvangen.

Eer zij den Vader, enz.

DRIE VERZUCHTINGEN.

TEN SLOTTE.

I. Jesus, onzichtbaar en goddelijk Hoofd uwer bruid, de Kerk, die haar, door uw bloed, van alle vlek gezuiverd hebt, ontferm u over haar zichtbaar hoofd, onzen Paus N , over al de bisschoppen en herders, bijzonderlijk over onzen bisschop N , en stort uwen Heiligen Geest over hen uit, waarmede uwe apostelen en leerlingen vervuld werden, opdat zij uw heilig geloof in vollen luister laten schitteren, en het licht van uw Evangelie en van uw Katholieke waarheid over de geheele wereld mogen verspreiden.

Onze Vader.

II. O Jesus, Koning der Koningen, Heer der rijksbestuurders, door wien de koningen regeeren, en van wien alle aardsche macht voortkomt, werp een blik van ontferming over onze vorsten en onze wereldlijke overheid,

stort den geest uwer goddelijke wijsheid, goedertierenheid en rechtvaardigheid in hen uit, zoodat zij groot mogen zijn met u, nog meer dan op de aarde, en met u het hemelsch koninkrijk mogen binnengaan.

Onze Vader.

III. O Jesus, allerbarmhartigste Jesus, die den dood des zondaars niet wilt, maar dat hij zich bekeere en op geestelijke wijze leve; zegepraal, ik smeeke het u, over de boosheid en de hardvochtigheid van al degenen, die u hardnekkig beleedigen, zoodat zij uwe genade in deze wereld verkrijgende, de glorie van uw hemelsch Paradijs gedurende de gansche eeuwigheid waardig mogen worden.

Eer zij den Vader.

Gebeden van den Serafijnschen Vader Franciscus van Assisië.

Gebed om de goddelijke liefde te verkrijgen.

Heer Jesus Christus, wij smeeken u, dat de vurige en zoete kracht uwer liefde mijne ziel verslinde en haar vervreemde van al wat onder den hemel is, opdat ik door liefde tot uwe liefde de wereld afsterve, gij, die uit liefde tot mijne liefde u gewaardigd hebt

aan het kruishout te sterven, Ik smeeek het door u zelven, o Zoon Gods, die, met uwen Vader en den Heiligen Geest, heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Dagelijksch gebed van den H. Franciscus.

Mijn God en mijn al! wie zijt gij, mijn zeer zoete Heer, mijn God, en wie ben ik, arme aardworm, uw dienstknecht? Allerheiligste Heer, ik zou u willen beminnen, allerzoetste Heer, ik zou van liefde tot u willen branden. Heer mijn God, ik heb u thans mijn geheele hart en mijn geheele lichaam gegeven, en ik zou vurig wenschen meer ter uwer liefde te doen, indien ik iets anders wist.

Aanroeping.

Anima Christi, sanctifica me.	Ziel van Christus, heilig mij.
Corpus Christi, salva me.	Lichaam van Christus, maak mij zalig.
Sanguis Christi, inebria me.	Bloed van Christus, maak mij dronken.
Aqua lataris Christi, purifica me.	Water van Christus' zijde zuiver mij.
Passio Christi, conforta me.	Lijden van Christus, sterk mij.
O bone Jesu, exaudi me.	O goede Jesus, verhoor mij.

Intra tua vulnera, absconde me.	Verberg mij in uwe wonden.
Ne permittas me separari a te.	Duld niet dat ik van u gescheiden worde.
Ab hoste maligno defende me.	Verdedig mij tegen den boozen vijand.
In hora mortis meae voca me	Roep mij in het uur mijns doods.
Et jube me venire ad te.	En beveel, dat ik tot u kome, om u met uwe heiligen te loven in de eeuwen der eeuwen.
Ut cum sanctis tuis laudem te.	Amen.
In sæcula sæculorum.	
Amen.	
<i>Ant</i> O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratia, et futuræ gloriæ nobis pignus datur.	<i>Ant</i> O heilig gastmaal, waarop Christus genuttigd, degedachtenis van zijn Lijden hernieuwd, de ziel met genade vervuld, en ons een onderpand der toekomstige glorie gegeven wordt.
V. Panem de coelo præstitisti eis.	V. Gij hebt hun brood uit den hemel voorgesteld.
R. Omne delectamentum in se habentem.	R. Dat alle zoetheid in zich bevat.

Z. H. Paus Pius IX, bij Decreet van de H. Congregatie der aflaten, 9 Januari 1854, stond, met intrekking van elke andere vergunning van Aflaat, die voor het bidden van genoemde aanroeping gedaan mocht zijn, aan alle geloovigen toe :

Een aflaat van 300 dagen iederen keer dat men haar ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig bidt.

Een aflaat van 7 jaar eens per dag, wanneer zij gebeden wordt door de priesters, na het opdragen der H. Mis, en door de geloovigen na de nadering tot de H. Communie.

Een vollen aflaat eens per maand aan alle geloovigen, die de godvruchtige gewoonte hebben haar op bovenvermelde wijze ten minste eens per dag te bidden gedurende den duur eener maand. Deze aflaat kan worden verdiend op een dag naar verkiezing, waarop men, na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht en gecommuniceerd, eene kerk of openbare bedeplaats bezoekt, en daar gedurende eenigen tijd bidt overeenkomstig de meening van Z. H.

O r e m u s.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili, Passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fruc-	O God, die ons in dit wondervol Sacrament de gedachtenis uws Lijdens hebt nagelaten, geef, smeeken wij u, dat wij de heilige geheimen uws lichaams en bloeds zóó vereeren,
--	--

tum in nobis jugiter
sentiamus. Qui vivis
et regnas in sæcula
sæculorum. Amen.

dat wij altijd de vrucht
uwer verlossing in ons
gevoelen. Die leeft en
heerscht in de eeuwen
der eeuwen Amen.

*Zeg driemaal: God, onze God, zegene ons ;
God zegene ons, en dat al de einden der
aarde hem vreezen. Eer zij den Vader enz.,
driemaal.*

Gebed tot Jesus in het Hoogheilig Sacra- ment om zijne liefde te verkrijgen.

O beminnelijke en aanbiddelijke Jesus, mijn
Heer en mijn God, bron van alle goed ; gij
zijt het Licht der wereld, de eenige en ze-
kere weg, welke tot uwen eeuwigen Vader
geleidt ; gij zijt de Waarheid, die onze blind-
heid verlicht, en ons van de dwaling be-
vrijdt, de Poort door welke ieder, die daar-
door binnengaat, zalig zal worden. Gij zijt
de fontein des levens, die dat nieuwe Leven
der goddelijke liefde, dat eerst in uws Vaders
eeuwigen schoot verborgen was, dat uwe goed-
heid en barmhartigheid heerlijk doet uit-
schijnen, voor de wereld geopend hebt. Ver-
vul, overeenkomstig uwe belofte, o Heer, onze
vreugde, opdat wij allen mogen dienen om

uwe glorie te bevorderen en uwe heilige liefde te vermeerderen. Stort over ons dat goddelijk licht uit, hetwelk gij in de wereld brengt, opdat alzoo de liefde, welke uw Vader u toedraagt, in ons moge zijn, gelijk uw heilig woord ons hopen doet. Geef ons, dat gelijk hij in u en met u één God is, wij ook in u mogen zijn door oprechte liefde, en met u vereenigd door eene volmaakte gelijkvormigheid van leven en gewoonten, zoodat niets in ons moge blijven dat niet geheel en al aan u onderworpen, en aan u geheel toegewijd zal wezen; dat wij, der wereld, het vleesch, ons zelve afgestorven zijnde door eene geheele onthechting van al wat niet U is, voortaan voor U alleen mogen leven, die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

**Gebed tot de allerheiligste Maagd en
zeer vermogende Moeder Maria.**

Ik zal dit altaar niet verlaten zonder u gegroet te hebben, o zoete, barmhartige en allerbeminlijkste Koningin. Ik wil mij herinneren hoe uw dienaar, de heilige Bernardus, mij aanmoedigt om tot u te naderen. Hij verzoekt mij niet uit het oog te verliezen,

dat gij niet gewoon zijt de verdiensten te wegen van degenen, die uw medelijden inroepen, maar dat gij steeds bereid zijt om al degenen te verhooren, die hunne toevlucht tot u nemen. Wanneer ik u daarom aanroep, leen mij dan een goedgunstig oor. Luister dan, o Vrouwe, naar mijn gebed. Ik ben een arme zondaar, die duizendmaal de hel verdiend heb, maar ik verlang mijn leven te beteren. Ik zal den God beminnen, dien ik zoo zwaar beleedigd heb. Ellendige als ik ben, geef ik mij aan u : ik wijd mij als een dienstknecht aan u toe. Kom dan, o Moeder, iemand te hulp, die niet langer aan zich zelven, maar aan u toebehoort. Hoort gij mij, o Maria ? ik hoop dat gij mijn nederig en dringend gebed gehoord en aangenomen hebt.

IV.

KORTE GEBEDEN

TOT

het allerheiligst Sacrament gedurende de
uitstelling en den zegen.

Oefening van geloof.

O mijn Jesus, ik geloof vast dat gij u hier bevindt onder de sacramentele gedaante dezer hoogheilige Hostie, welke wij hier zien ; dat gij daar waarachtig tegenwoordig zijt, gelijk in den hemel. Ik zie u niet, o mijn aanbiddelijke Verlosser, met mijne lichamelijke oogen, maar met het oog des geloofs, en ik ben zekerder van de waarheid uwer waarachtige tegenwoordigheid, zooals ik u hier zie, dan indien ik u met de oogen van mijn lichaam zag. O Heer, neem mijn geloof aan en vermeerder het.

Oefening van aanbidding.

In diepe nederigheid voor u nedergeknielt, o mijn God, aanbid ik u, mijn Schepper, mijn Rechter; verborgen onder den verheven sluier der sacramenteele gedaante, en in gezelschap met de engelen die uw heilig altaar omringen, zegen ik u. Mijne arme en zwakke gebeden vereenig ik met de aanbidding der hemelsche geesten en al de gezegende bewoners des hemels; dat hunne verdiensten mijne onwaardigheid mogen aanvullen.

Oefening van berouw.

Maar helaas, mijn Jesus, wie ben ik, dat ik aldus in uwe tegenwoordigheid durf verschijnen? Ben ik niet de ellendige aardworm, die u duizendwerf zoo ondankbaar heeft beleedigd? Ach! ik zou uwe tegenwoordigheid liever moeten vluchten, en u in dit gezegend Sacrament niet moeten komen aanbidden, indien ik het oog alleen vestigde op mijne zonden en mijn schandelijk gedrag tegen u. Maar neen: op dat altaar, waar gij troont, zie ik u op uwen stoel van barmhartigheid, en daarom waag ik het u te naderen. Maar in diepen rouw over mijne vorige zonden, maak ik het vaste voornemen, om met uwe

genade nooit weder te hervallen. O vergeef mij, beminnende Zaligmaker, en versterk mijn voornemen door uwe genade.

Oefening van bede.

O mijn Jesus, bron van onuitputtelijken zegen, die, vóór dat gij glorievol ten hemel zijt opgeklimmen, uwe apostelen gezegend hebt, zegen mij ook, en heilig mij met uwen zegen. Zegen mijn geheugen, opdat het mij steeds aan u moge herinneren. Zegen mijn verstand, opdat het altijd aan u moge denken. Zegen mijn wil, opdat die nooit moge zoeken of verlangen wat u zou mishagen. Zegen mijn lichaam en al zijne handelingen; zegen mij nu en in het uur van mijnen dood; zegen mij in den tijd en in de eeuwigheid; en geef dat uw allerheiligste zegen voor mij het zoete onderpand moge zijn van de eeuwige gelukzaligheid. Zegen ook mijne broeders, de geloovigen, die u met elkander in dit gezegend Sacrament aanbidden; en dat uw zegen eene vermeerdering van genade aan de rechtvaardigen, en eene werkdadige opwekking tot eene rouwvolle bekeering voor al de arme zondaars moge zijn.

TE DEUM LAUDAMUS.

(Zie bladz. 62.)

Daarna :

Psalm 83. Quam dilecta.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum et caro mea: exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum: Rex meus, et Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua, Domine: in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te: ascensiones in corde suo dis-

Hoe liefelijk zijn uwe tabernakelen, Heer der heerscharen: mijne ziel verlangt en versmacht naar uwe voorhoven, Heer.

Mijn hart en mijn vleesch hebben zich verheugd in den levenden God.

Want de musch heeft haar huis gevonden: en de duif haar nest, waar zij hare jongen kan nederleggen.

Uwe altaren, Heer der heerscharen: mijn Koning en mijn God.

Zalig zij die in uw huis wonen, Heer, zij zullen u in alle eeuwen der eeuwen prijzen.

Gezegend de man wiens hulp van u komt: in zijn hart heeft hij besloten

posuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: auribus percipe, Deus Jacob.

Proteetor noster aspice Deus: et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

om met trappen op te klimmen, in het tranendal, in de plaats welke hij gesteld heeft.

Want de wetgever zal een zegen geven, zij zullen van kracht tot kracht gaan: de God der goden zal in Sion gezien worden.

Heer God der heirscharen verhoor mijn gebed, leen uw oor, God van Jacob.

Zie, God, onze beschermer, en sla een blik op het aanschijn van uwen Christus.

Want één dag in uwe voorhoven is beter dan duizend.

Ik heb liever in het huis van mijn God een nieteling willen zijn, dan te wonen in de tabernakels der zondaars.

Dewijl God barmhartigheid en waarheid bemint: de Heer zal genade en glorie geven.

Hij zal degenen die in onschuld wandelen niet van goederen berooven: Heer der heerscharen, gezegend de mensch die op u hoopt.

OEFENING

OM DE HEILIGE MIS TE HOOREN,

*den Priester volgende en het lijden over-
wegende. 1)*

Gebod aan den Heiligen Geest vóór de Mis.

Kom, Heilige Geest, en gewaardig u door uwe heilzame genade al de vermogens en al de genegenheden mijner ziel te verzamelen; geef dat ik dit aanbiddelijk offer met aandacht, met godsvrucht, met vurigheid bijwone, om daaruit overvloedige vruchten ter meerdere glorie Gods en ter zaligheid mijner ziel te trekken; ik verwacht die gunst met vertrouwen van uwe goedheid en barmhartigheid. Amen.

1) Deze H. Mis-, Biecht- en Communie-gebeden zijn ontleend aan de Werken van den Heiligen Leonardus à Portu Mauritio.

De priester bidt den Confiteor.

*Jesus werpt zich in den Olijfhof ter aarde
en wordt met een bloedig zweet bedekt.*

O beminnelijke Verlosser! terwijl gij met het aanschijn in den hof van Gethsemani ter aarde gebogen zijt, is uw hart in een oceaan van bittere smart gedompeld en uw lichaam met een overvloedig bloedzweet bedekt... Geef dat, ter herinnering aan uw smartvol lijden, mijne oogen ten minste stroomen van tranen mogen doen vlieten over dat bloed, hetwelk gij voor mij gestort hebt. Amen.

De priester leest den Introïtus.

*Jesus wordt als een boosdoener voor den
hoogepriester Annas gesleept, later naar
Caïphas en ontvangt een kaakslag.*

Zoete Verlosser! gij hebt u wel willen laten binden en als een misdadiger voor den hoogepriester slepen, om daar van de barbaarsche Joden een beleedigenden kaakslag te ontvangen... Geef dat ik, naar uw voorbeeld, de beleedigen mijn vijanden met een goed hart moge ontvangen; en dat ik, te uwer liefde, de smarten en de wederwaar-

digheden moge dragen, die ik te midden eener ontrouwe wereld zal hebben te doorstaan. Amen.

De priester zegt: Kyrie eleison.

Jesus wordt verloochend door Petrus.

O Jesus, mijn Verlosser! De prins der Apostelen heeft u tot driemaal lafhartig in het huis van Caïphas verloochend.... Ik smeeke u zeer nederig van altijd de slechte gezelschappen van mij te verwijderen, uit vrees dat ik, medegesleept door mijne zwakheid, in zonde valle en mij rampzalig verwijdere van uwe oneindige goedheid. Amen.

De priester leest den Epistel.

Jesus wordt met beledigingen overladen en voor Pilatus beschuldigd.

O medelijdende Verlosser! gij duldt, dat de barbaarsche Joden u, overladen met mishandelingen, voor den rechterstoel van Pilatus brengen, waar valsche getuigen onrechtvaardige beschuldigingen tegen u aanvoeren.... Leer mij, ik smeeke het u, de lagen der boozen te vluchten! en geef dat ik aan mijne heilig-

making arbeide, door te volharden in de beoefening der goede werken, en tot mijn laatsten ademtocht het katholiek geloof openhartig en oprecht te belijden. Amen.

De priester leest het Evangelie.

Jesus wordt van Herodes naar Pilatus gebracht.

O beminnelijke Verlosser! gij hebt u van Herodes naar Pilatus laten slepen, en gij zijt de oorzaak geworden van de vriendschap, welke van dien dag af tusschen hen bestaan heeft.... Geef mij kracht genoeg om de samenzwering der boozen tegen mij nooit te vreezen; geef dat de vervolgingen en de tegenwerking, wel verre van mij te ontmoedigen, tot mijn geestelijk voordeel verkeerem, door mij hoe langer hoe meer in de gelijkvormigheid met uwen heiligen wil te bevestigen. Amen.

De priester offert het brood en den wijn.

Jesus wordt geëeseld.

O Jesus, mijn Verlosser! om mijne zonden te boeten en aan de rechtvaardigheid van den eeuwigen Vader te voldoen, hebt gij aan eene kolom willen gebonden worden en stroomen bloeds onder de aanhoudende slagen

eener smartvolle geeseling willen storten. . . . Gewaardig u van dit kostbaar bloed een heilzaam bad te maken, waarin mijne ziel gezuiverd wordt van de zonde, opdat zij, in vereeniging met u en met uwe verdiensten, aan uwen Vader kunne opgeofferd worden. Amen.

De priester wascht de vingers.

Pilatus verkondigt de onschuld van Jesus.

O Jesus, mijn Verlosser en mijn God! terwijl Pilatus zelf, uw rechter, u vrijspreekt, hoort gij de oproerige kreten van het joodsche volk, dat tegen u is opgehitst, en verdraagt gij die met geduld. . . . Verleen mij de genade om met vasten tred, te midden eener wankelbare en booze wereld, de paden der deugd te bewandelen, en geef dat ik de listen en de beledigingen mijner vijanden met moed wedersta. Amen.

De priester leest de Præfatie.

Pilatus veroordeelt Jesus tot den kruisdood.

Mijn zoete Zaligmaker! gij hebt het onrechtvaardig vonnis, dat u tot den smadelijken kruisdood veroordeelde, in stilte aangehoord. . . Geef dat ik, aan den eindpaal mijns levens

gekomen, onbevreesd en ter uwer liefde mijn doodvonnis moge aannemen, al werd ik zelfs tot den wreedsten dood veroordeeld, en dat ik mijne ziel met kalmte in uwe handen aanbevele. Amen.

De priester bidt voor de levenden.

Jesus beklimt den Kalvarieberg zijn kruis dragende.

Barmhartige Verlosser! gij hebt zulk een zwaar kruis, ter verlossing der wereld en in het bijzonder voor mijne zaligheid, tot op den kruin van den Kalvarieberg op uwe schouderen willen dragen Geef dat ik, om u na te volgen, ook van ganscher harte het kruis der versterving en der wederwaardigheden dezes levens omhelze, en verleen mij de genade het geduldig ter uwer liefde, indien het noodig is tot den dood te dragen. Amen.

De priester heft de H. Hostie omhoog.

Jesus wordt aan het kruis geheven.

Zoete Zaligmaker! nadat onmenschelijke beulen uwe handen en uwe voeten wreed-aardig doorboord hadden, zijt gij aan het

kruis tusschen hemel en aarde opgeheven... Verhef, ik smeeek het u, door uwe oneindige goedheid en barmhartigheid, mijne ziel boven de aardsche genegenheden en gedachten, opdat ik mij alleen met uw heilig Lijden en uwen Dood bezighoude, en met de eeuwige goederen, welke gij mij in den hemel bereidt. Amen.

De priester heft den kelk omhoog.

*Het bloed loopt overvloedig uit de wonden
des Verlossers.*

O Jesus, mijn Heer en mijn God! gij hebt stroomen van genade uit uwe heilige wonden willen doen vlieten... Geef dat ik vaardig mijne toevlucht neme tot die heilbronnen, wanneer ik onverwachts door kwade gedachten en booze inblazingen word overvallen, en dat ik daar de kracht en al de hulpmiddelen putte, welke ik behoef, om aanhoudend tot mijn laatsten adem over mijne vijanden te zegevieren. Amen.

De priester bidt voor de overledenen.

*Jesus bidt voor de zaligheid van het
menschelijk geslacht.*

O beminnelijke Verlosser! terwijl gij zulke

smartvolle pijniging aan het kruis ondergaat, bidt gij den eeuwigen Vader voor de zaligheid van het geheele menschelijk geslacht en van uwe beulen zelve... Ontsteek in mijn hart het heilig vuur uwer liefde, opdat ik voortaan door uw voorbeeld opgewekt, den evennaaste oprechtelijk leere beminnen, en zelfs aan mijne vijanden goed doe. Amen:

De priester bidt het Onze Vader.

*Jesus beveelt zijne Moeder aan den heiligen
Joannes en dezen aan zijne Moeder.*

Mijn Heer Jesus! op het oogenblik dat gij aan het kruis stierft, bevalt gij uwe goddelijke Moeder, de gelukzalige Maagd, aan den heiligen Joannes, en dezen beminden leerling aan uwe goddelijke Moeder..... Veroorloof mij, dat ik u mijn lichaam en mijne ziel aanbevele; neem mij al de dagen mijns levens onder uwe bescherming, opdat ik met vasten tred den weg des heils en der volmaaktheid bewandele. Amen.

De priester verdeelt de hostie en doet een gedeelte in den kelk.

Jesus daalt met zijne ziel in het voorgeborchte der hel neder.

Mijn zoete Jesus, die in het voorgeborchte der hel zijt afgedaald om de zielen der heilige Vaders door uwe goddelijke tegenwoordigheid te verheugen, laat, ik smeeek het u, de verdiensten van uw kostbaar bloed en van uw smartvol lijden op al de heilige zielen in het vagevuur afdalen, opdat zij, bevrijd van de hevige pijnen die zij lijden, deelachtig mogen worden aan uwe glorie in den hemel. Amen.

De priester zegt het Agnus Dei.

De Joden dalen den Kalvarieberg af, zich op de borst kloppende.

O mijn Jesus! het schouwspel van uwen dood heeft een groot getal Joden levendig getroffen; zij hebben hunne dwalingen erkend en hunne zonden oprecht beweend.... Gewaardig u mij door de kracht van dien heilzamen dood de genade te verleen, om ook

mijne zonden met bittere tranen te beweenen.
Amen.

De priester communiceert.

Jesus wordt in een nieuw graf gelegd.

Mijn zoete Zaligmaker, die ter verlossing van het menschelijk geslacht, hebt veroorloofd dat uw goddelijk lichaam in een nieuw graf gelegd werd; gewaardig, u, ik smeeek het u, ook mijn hart en mijne ziel te hernieuwen, door bezit van hen te nemen.
Amen.

De priester geeft den zegen.

*Jesus zegent de Apostelen vóór dat hij hen
verlaat en, ten hemel opgeklommen,
zendt hij hun den Heiligen
Geest.*

O beminnelijke Verlosser! terwijl uwe discipelen in het gebed volhardden, hebt gij hun uwen Heiligen Geest uit den hemel gezonden om hen te troosten. Zuiver, bid ik u, mijn hart door uwe heilige genade, opdat

uw Heilige Geest daarin eene woonstede vinde, die hem aangenaam is, en dat hij die verrijke met zijne gaven. Amen.

Gebed na een stille H. Mis.

Driemaal: *Wees gegroet*... en daarna :

Wees gegroet, o Koningin, Moeder van barmhartigheid. — Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet. — Tot U roepen wij, ballingen, kinderen van Eva. — Tot U smeeën wij, zuchtend en weenend in dit dal van tranen. — Daarom dan, onze Voorspreekster, ach, sla op ons uwe zoo barmhartige oogen ; — En toon ons, na deze ballingschap, Jesus, de gezegende vrucht Uws lichaams ; — O goeder-tierene, o meêdoogende, o zoete Maagd Maria.

Bid voor ons, H. Moeder Gods. — Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, onze toevlucht en onze kracht, zie genadig neder op het volk, dat tot U smeekt ; en verhoor barmhartig en goedgunstig — door de voorspraak der glorieijke en onbevleete Maagd en Moeder Gods Maria, van den H. Joseph, Haren Bruidegom, Uwe HH. Apostelen

Petrus en Paulus en alle Heiligen — de gebeden, die wij storten voor de bekeering der zondaren, voor de verheffing onzer Moeder de H. Kerk. Door Christus onzen Heer. Amen.

H. Aartsengel Michaël, verdedig ons in den strijd; wees onze bescherming tegen de boosheid en de list des duivels. GOD GEBIEDE hem, smeeken wij ootmoedig; en Gij, Vorst der hemelsche legermacht, drijf Satan en de andere booze geesten, die tot verderf der zielen over de wereld rondgaan, door de Goddelijke kracht in de Hel terug. Amen.

Gebed tot den Heiligen Joseph.

Tot U, heilige Joseph, vluchten wij, in onze beproeving, en na de hulp Uwer allerheiligste Bruid te hebben ingeroepen, smeeken wij met betrouwen ook uwe bescherming af. Wij bidden U ootmoedig, bij de liefde, die U met de onbevleete Maagd en Moeder Gods vereenigd heeft, en bij de vaderlijke teederheid, waarmede gij het Kind Jesus hebt omhelsd, dat gij goedgunstig nederziet op het erfdeel, hetwelk Jesus Christus zich verworven heeft door Zijn bloed, en dat gij ons in den nood met uwe sterkte en bijstand te hulp komt.

uw Heilige Geest daarin eene woonstede vinde, die hem aangenaam is, en dat hij die verrijke met zijne gaven. Amen.

Gebed na een stille H. Mis.

Driemaal: *Wees gegroet*... en daarna :

Wees gegroet, o Koningin, Moeder van barmhartigheid. — Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet. — Tot U roepen wij, ballingen, kinderen van Eva. — Tot U smeecken wij, zuchtend en weenend in dit dal van tranen. — Daarom dan, onze Voorspreekster, ach, sla op ons uwe zoo barmhartige oogen ; — En toon ons, na deze ballingschap, Jesus, de gezegende vrucht Uws lichaams ; — O goeder-tierene, o meêdoogende, o zoete Maagd Maria.

Bid voor ons, H. Moeder Gods. — Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, onze toevlucht en onze kracht, zie genadig neder op het volk, dat tot U smeekt ; en verhoor barmhartig en goedgunstig — door de voorspraak der glorierijke en onbevleete Maagd en Moeder Gods Maria, van den H. Joseph, Haren Bruidegom, Uwe HH. Apostelen

Petrus en Paulus en alle Heiligen — de gebeden, die wij storten voor de bekeering der zondaren, voor de verheffing onzer Moeder de H. Kerk. Door Christus onzen Heer. Amen.

H. Aartsengel Michaël, verdedig ons in den strijd; wees onze bescherming tegen de boosheid en de listen des duivels. GOD GEBIEDE hem, smeeken wij ootmoedig; en Gij, Vorst der hemelsche legermacht, drijf Satan en de andere booze geesten, die tot verderf der zielen over de wereld rondgaan, door de Goddelijke kracht in de Hel terug. Amen.

Gebed tot den Heiligen Joseph.

Tot U, heilige Joseph, vluchten wij, in onze beproeving, en na de hulp Uwer allerheiligste Bruid te hebben ingeroepen, smeeken wij met betrouwen ook uwe bescherming af. Wij bidden U ootmoedig, bij de liefde, die U met de onbevleete Maagd en Moeder Gods vereenigd heeft, en bij de vaderlijke teederheid, waarmede gij het Kind Jesus hebt omhelsd, dat gij goedgunstig nederziet op het erfdeel, hetwelk Jesus Christus zich verworven heeft door Zijn bloed, en dat gij ons in den nood met uwe sterkte en bijstand te hulp komt.

O zorgvolle Bewaarder van het Goddelijk Gezin, behoed het uitverkoren kroost van Jesus Christus; o liefdevolle Vader, zie toe dat geen dwalingen of zonden ons besmetten; o onze machtige beschermer, sta ons in den hemel genadig bij in dezen strijd met de heerschappij der duisternis; en gelijk gij weleer het Kind Jesus aan het grootste levensgevaar ontruikt hebt, bevrijd thans evenzoo de heilige Kerk Gods van de vijandelijke lagen en allen rampspoed; en beschut ieder onzer met uwe altijddurende bescherming, opdat wij naar uw voorbeeld en ondersteund door uwe hulp, heilig kunnen leven, zalig sterven en het eeuwig geluk in den hemel verkrijgen. Amen.

Aan ieder, die dit gebed godvruchtig bidt, heeft Z. H. Paus Leo XIII een aflaat verleend, telkenmale van 7 jaren en 7 quadragenen.

BIECHTOEFENING.

Manier om goed te biechten voor vrome christenen en die dikwerf te biechten gaan.*Voorbereiding tot de biecht.*

Godvruchtige lieden handelen dikwijls wezenlijk verkeerd onder den schijn van goed te doen. Daarom moet hun onderzoek voornamelijk over de volgende punten loopen:

Of zij niet verzuimd hebben hunne schulden te betalen en andere verplichtingen van rechtvaardigheid te voldoen, om aalmoezen te kunnen geven en deel te kunnen nemen aan zekere goede werken; want de rechtvaardigheid mag niet verwaarloosd worden ter wille der liefdadigheid.

Of zij niet door te lang in de kerk te blijven en te veel te bidden, in hun huis wanorde en ergernis hebben veroorzaakt, iets wat moet vermeden worden.

Of zij met betrekking tot hunne lichamelijke boetedoening en andere devotiën hun eigen goeddunkten volgen of hun geestelijken vader raadplegen.

Of zij hunne geestelijke oefeningen niet zonder reden nalaten.

Of zij hechten aan hun eigen oordeel, weigeren den raad van wijze en omzichtige lieden te volgen.

Dat is klaarblijkelijk zich zelf misleiden. Men moet vervolgens een onderzoek instellen naar de zonden, welke men op deze wijze bedreven heeft. Men moet zich onderzoeken, omtrent de gedachten: of men vermetel of weinig liefderijk geweest is in het beoordeelen van zijn evenmensch; of men vrijwillig die gedachten heeft onderhouden; of men verlangd heeft den evennaaste nadeel toe te brengen; of men gevoelens van haat, afgekeerdheid, wraak, of slechte gedachten heeft gekoesterd, enz.

Vervolgens moet men de zonden door woorden onderzoeken; oneerbare gesprekken, kwaadspreken, laster, beledigingen enz.

Daarna moet men tot de werken overgaan, te weten: of men zijne geboden en plichten heeft onderhouden, de plichten van zijn staat, de beloften aan God gedaan; of men den evennaaste geen nadeel of ongenoegen heeft toegebracht; of men zich niet aan gelegenheid heeft blootgesteld om God te beledigen,

anderen niet in die gelegenheid gebracht enz.

Raadgevingen voor de biecht.

Bij de voorgaande raadgevingen zullen wij nog de volgende voegen :

1. Men moet zich niet bepalen bij algemeene beschuldigingen zooals : ik beschuldig mij dat ik niet genoeg liefde voor God heb gehad, dat ik ijdele woorden heb gesproken, enz. Treed in de bijzonderheden van uwe zonden, door, bij voorbeeld, te zeggen : ik beschuldig mij van deze of gene belediging aan den naaste te hebben gedaan, enz., opdat de biechtvader eene stellige stof tot absolutie hebbe ; en dan kunt gij aan het einde van uwe biecht u in het algemeen beschuldigen van al de zonden van uw vroeger leven en met name van eene of meer doodzonden, of van dagelijksche zonden, die u nog bijzonder leed doen.

2. Draag zorg dat gij niet gaat biechten uit gewoonte, zooals al te dikwijls geschiedt, maar met het inzicht om u te beteren.

3. Wees niet langdradig en uwen biechtvader tot last door in onnoodige herhaling te vervallen.

4. Beschuldig u eenvoudig van uwe zonden en tracht niet ze te vergoelijken.

5. Vraag, ten slotte, aan uwen biechtvader raad betrekkelijk de heilige communie 1).

6. Ontvang met nederigheid de absolutie, en hernieuw intusschen in uw hart oefeningen van berouw over de beleedigingen, welke gij God hebt aangedaan.

Gebed voor het gewetensonderzoek.

O Jesus, goddelijke Verlosser! die iederen mensch, die in deze wereld komt, verlicht, verspreid, bid ik u, uw licht en uwe genaden in mijne ziel, opdat ik al mijne zonden kenne, ze uit den grond mijns harten verfoeie en ze zóó belijde, dat ik u volkomen moge voldoen. Verhoor mij tot lof en glorie van uw oneindige barmhartigheid, ter eere van uwe goddelijke Moeder altijd Maagd, van

1) Het spreekt van zelf dat de H. Leonardus hier niet bedoeld kan hebben, dat de biechteling *telkens* aan zijn zielzorger zal vragen of deze goedkeurt dat hij tot de Heilige Tafel nadert, maar dat dit vragen van raad alleen ziet op communiën buiten den eenmaal door den biechtvader gestelden regel.

alle Heiligen, opdat ik u met hen door al de eeuwen der eeuwen moge verheerlijken. Amen.

Gebed na het gewetensonderzoek.

Ik erken en belijd, o mijn God! dat ik door mijne zonden verdiend heb nu in het diepste der hel begraven te zijn, maar uwe barmhartigheid heeft mij den tijd gegeven om mij daarvan te bevrijden door middel der biecht, welke ik zal doen. Ik vraag u de genade, o mijn Jesus, om mijne zonden te belijden met eene oprechte smart en een oprecht voornemen om ze niet meer te bedrijven. Het zou beter voor mij zijn dat ik zou sterven dan weder in zonden te hervallen; daarom verklaar ik liever te willen sterven dan u opnieuw te beleedigen. Zie, Heer, als een misdadiger, kniel ik voor uwe voeten neder, ik smEEK met de gevoelens van het levendigste berouw vergiffenis voor zooveel beleedigen, waarmede ik uwe goddelijke Majesteit heb gehoond. Ik offer u de poenitentie, die ik zal ontvangen, al het goed, dat ik zal doen, al de smarten, die ik zal verduren, in den geest van boetvaardigheid, ter voldoening voor mijne zonden op; ik heb

er een oprecht berouw over en vraag er u nederig vergiffenis voor.

Gebed na de Biecht.

Ik dank u, o mijn Jesus! dat gij de ketenen verbroken hebt, met welke de duivel mij gevangen hield, om mij in de hel te slepen. Bewaar voor altijd in mijn hart den troost, dien ik ontwaar, van uwe vriendschap te hebben herkreten, door mij in het heilzaam bad der boetvaardigheid te zuiveren. En dewijl ik het aan uwe barmhartigheid verschuldigd ben, dat ik mij nu niet in de hel bevind, wil ik het overige mijns levens geheel aan u wijden en het tot uwen dienst gebruiken, en zal ik voortaan alle zonden vermijden, ten einde niet meer in dien afgrond van ellende te vallen, waaruit gij mij getrokken hebt. Versterk mij, o mijn Jesus! verlicht mij, opdat ik voortaan de strikken des duivels ontdekke en aan alle verleiding weerstand biede, om u in dit en in het andere leven te zegenen en te loven. Amen.

I.

Oefeningen voor de communie.

Ik 'onderstel dat gij, om u voor te bereiden tot het ontvangen van het Brood der Engelen, eene heilige biecht hebt gedaan, met het vaste voornemen om de zonde te verzaken. Stel u dan voor dat gij, tot de Heilige Tafel naderende, vergezeld zijt van eene menigte engelen, die u eene heilige afgunst toedragen, vanwege het geluk, dat gij dit goddelijk Sacrament zult ontvangen, dat hun niet verleend is. Beschouw de oneindige majesteit Gods, die zich in zekeren zin onder de gedaante van het brood vernietigt, om uw voedsel te worden. Nader tot dien hemelschen maaltijd met het besluit om u geheel aan God te geven, dewijl hij zich geheel aan u schenkt; ga daarheen met het doel om van God de kracht te verkrijgen, die gij noodig hebt om hem te dienen en de zonde te vluchten, en niet uit menschelijk opzicht of met een ander onedel doel. Gij moet met godsvrucht de volgende oefening bidden, om de goedheid Gods te bewonderen en u voor zijn opperste majesteit te vernietigen.

Oefening van bewondering en nederigheid.

Gij alleen, o God mijner ziel! gij alleen begrijpt, welke schatten van genaden en van verdiensten gij mij dezen morgen hebt bereid, hoe ellendig ik ook ben; gij alleen ook kunt mij waardig maken om uw aanbiddelijk lichaam te ontvangen. Daarom neem ik mijne toevlucht tot u, opdat gij in mijne ziel eene uwer goddelijke majesteit waardige woonplaats gelieft te bereiden; want niemand anders dan gij zoudt het kunnen doen. En gij, mijne ziel, werp u haastig in de afgronden van genaden, welke voor u geopend zijn. Zijt gij ziek? Ziehier de geneesheer die zich zelf tot uw geneesmiddel heeft gemaakt en u zal genezen. Zijt gij koud? Ziehier het vuur dat u zal verwarmen. Zijt gij zwak? Ziehier de kracht die u zal versterken. O welbeminde Verlosser! verlicht mijn verstand, zuiver mijn hart, ontvlam mijnen wil: opdat ik in staat moge zijn u minder onwaardig te ontvangen. Ik weet dat al wat ik zou kunnen doen onvoldoende zou wezen, indien gij zelf u niet gewaardiget mij tot zulk eene heilige daad voor te bereiden. Geef mij dan op dit oogenblik, o mijn Jesus! eene

vurige liefde en eene volmaakte zuiverheid van geweten, opdat ik tot u kunne naderen, om mij geheel in u te vervormen, en voortaan slechts in en om u te leven.

Aanroeping van de Heilige Maagd.

O zoete en barmhartige maagd Maria, Moeder van Jesus Christus, mijn Verlosser! ik roep uwe tusschenkomst in en ik smEEK u vurig, dat gij al wat u en uwen goddelijken Zoon in mij mishaaft, uit mijn hart gelieft weg te nemen; gelief hem in mij eene zuivere, heilige, aangename woning voor te bereiden, in één woord eene woning zijner opperste majesteit waardig. Ik bid u, verrijk mijne arme ziel met uwe verdiensten, versier haar met uwe deugden, en maak haar zóó, als uw welbeminde Zoon, mijn God en mijn Verlosser, verlangt. Amen.

Aanroeping tot de heilige engelen.

O glorievolle koren der engelen en der Aarts-engelen, der Tronen en der Heerschappijen, der Vorstendommen en der Machten, hemelsche Krachten, der Cherubynen en der Serafynen, en gij allen, Heiligen van het

paradijs, gij in het bijzonder NN. mijn heilige patroon, ik bid u met al de vurigheid mijner ziel, dat gij u gewaardigt mijne voorspraak te zijn bij den Allerhoogste, opdat ik waardig tot dit verheven Sacrament moge naderen, ter meerdere glorie van zijn heiligen Naam, tot mijn geestelijk nut en dat der geheele Kerk. Amen.

Na de Communie.

Nadat gij het brood der Engelen ontvangen hebt, moet gij u voorstellen, dat uwe ziel een paradijs is geworden, dewijl zij inderdaad den God bezit, wiens tegenwoordigheid het geluk uitmaakt van de uitverkooren in den hemel. Laat derhalve op dezen dag geen wereldsche gedachten in uw hart binnensluipen, overweeg dat degene, die de eer heeft een doorluchtig persoon in zijne woning te huisvesten, aan niets anders denkt dan hem te behagen: zoo moet ook gij doen, dewijl de Koning der koningen in uwe ziel verblijft; wees ingetogener dan de andere dagen en vermijd de gezelschappen, welke u van de gedachte aan uwen God zouden kunnen aftrekken; bedank hem voor de uitne-

mende genade, welke hij u heeft gedaan door zich zelf aan u te geven, en bid aldus :

Oefening van dankbetuiging.

Engelen des hemels, komt uw hof maken aan mijnen God ; helpt mij om hem te bedanken voor de onuitsprekelijke genade, welke hij mij heden heeft verleend. Maar de Engelen zelfen, o mijn Verlosser, zijn niet in staat om u zóó te bedanken als gij verdient. Ik smeek u dan nederig dat gij u zelven gelieft te bedanken ; want al de dankzegging behalve die, welke een God zich zelven kan aandoen, zou te kort schieten om dien God te bedanken, dat hij tot mij, ellendigen zondaar, heeft willen afdalen. Wat ik doen kan, het is niet anders dan te verstommen en mij zelven te vernietigen bij het zien van de overmaat uwer liefde. Ziedaar mijn niet ; ik kan u niet anders aanbieden om mijne dankbaarheid te betuigen ; ik bezit niets anders. Gij hebt mij een vrijen wil gegeven, maar ik geef u dien weder, o mijn God ! dat hij u volkomen onderworpen zij. En dewijl gij de edelmoedigheid zoover uitstrekt, dat gij genaden op genaden stapelt, bid ik u, dat gij

u zelven in mij moogt bewaren, opdat ik niet meer voor mij zelven, maar voor en om u leve; bewaar dan met de grootste zorgvuldigheid in mijne ziel de hemelsche schatten, welke gij daarin dezen morgen hebt nedergelegd.

II.

Voor de Communie.

Oefening van geloof.

O mijne ziel, verlevendig het goddelijk geloof, hetwelk u leert dat uw mensch geworden God in het allerheiligst Sacrament tegenwoordig is. Ja, dezelfde Jesus, die als een klein kind in den stal van Betlehem is geboren, Jesus, die zegevierend is verrezen, Jesus, nu gezeten in de glorie aan de rechterhands Gods zijns Vaders, is ook onder deze gedaante van brood. O geloof! o geloof! Wat kan men meer zeggen? Een God zal in mijn hart komen en mijn voedsel worden!... Een God!....

Mijn Jesus, onfeilbare waarheid, ik geloof

dewijl gij het geopenbaard hebt, dat gij geheel, met uw lichaam, met uwe ziel en uwe godheid in dit H. Sacrament tegenwoordig zijt. Ik geloof dat ik in de heilige communie dienzelfden Jesus ontvang, die is mensch geworden, die is geboren, gestorven en verrezen; en dat ik terzelfder tijd den Vader en den Heiligen Geest ontvang, die zich, door vergezelling, met Jesus in het allerheiligst Sacrament bevinden.

Oefening van aanbidding.

O mijne ziel! wat doet gij? Waarom denkt gij? Binnen weinige oogenblikken zal een God u bezoeken! — O mijn God, ik verneder mij diep voor uwe oneindige majesteit en ik aanbid u! Ik aanbid u, mijn welbeminde Jesus, in dit verheven Sacrament. Heilige Maagd, Engelen en Heiligen, zuivere zielen, die God bemint, aanbidt mijnen Jesus met mij; vult mijne onmacht en mijne koudheid aan; verkrijgt voor mij een levendig geloof en een diepen eerbied, nu ik op het punt ben van Jesus Christus te ontvangen.

Oefening van hoop.

Wat kan u ontbreken, o mijne ziel, terwijl een God u zal bezoeken? Hij komt om u te verlichten, om zich hart aan hart met u te vereenigen, om u een levend onderpand te geven van de glorie, welke bij u in het paradijs voorbehoudt. Open u, mijne ziel! verdubbel uw vertrouwen; weet dat gij zult verkrijgen in evenredigheid van uwe hoop. Uw Jesus is almachtig, hij kan u met goederen verrijken, hij behoeft slechts de hand te openen. Uw Jesus is voor u een vader, hij heeft u teeder lief, hij wil u met gunsten overladen. Uw Jesus is getrouw in zijne beloften; hij heeft zich verbonden om u te verhooren, hij is verplicht zijn woord te houden; hij moet u zijne genaden verleen. Wilt gij u dan verrijken? Gij behoeft slechts met een levendig vertrouwen te vragen en te hopen.

O mijn Jesus, mijne hoop! vol vertrouwen in uwe beloften en uwe oneindige barmhertigheid, uit kracht van het bloed, dat gij voor mij gestort hebt, hoop ik dat gij, in mij komende, mijne ziel zult heiligen, dat gij in haar hemelsche verlangens zult op-

wekken, opdat zij leve en sterve, u alleen, o oneindig goed, slechts beminnde. Ja, barmhartige God, God op wien al mijne hoop gevestigd is, heiligmaker der zielen, heilig mij!

Oefening van liefde.

O mijn Jesus, mijne liefde, en de God mijner ziel, wat zijt gij goed! wat zijt gij beminnelijk, wat zijt gij zoet en waardig bemind te worden! O mijn God, ik bemin u uit geheel mijne ziel, uit geheel mijn hart, uit geheel mijn verstand, uit al mijne krachten: ik bemin u meer dan mijn leven, meer dan mij zelven, o eenig voorwerp mijner verlangens, mijn begin en mijn einde! O! waarom heb ik geen oneindig getal tongen om u te loven en te zegenen! O! mocht ik, het koste wat het wil, uwen heiligen naam door de gansche wereld verkondigen, om dien te doen kennen en beminnen! O God! ik zou mij ter uwer liefde willen slachtofferen, ik zou van liefde willen verteren, ik zoude u willen zegenen, bedanken, beminnen met de liefde zelfs der allerheiligste Maagd en meer dan al de schepselen te zamen. Ik bemin u, o mijn Jesus, mijn schat, mijn

vader, mijn leven, mijne hoop, mijn paradijs !
 Bruidegom mijner ziel, ik bemin u : want
 gij zijt alle liefde waardig, gij zijt mijn God.
 Ach ! Heer, ik zou geheel liefde willen zijn,
 en niets anders doen dan u liefhebben. —
 O mijne ziel, door God geschapen om God
 te beminnen, bemin uwen God. Mijn hart,
 gij kunt geen vrede, geen rust buiten God
 vinden ; verban dan alle aardsche genegen-
 heden, en ontvang uwen God. — Ach !
 Moeder der heilige liefde, geef dat ik God
 beminne.

Oefening van berouw.

Maar hoe zijt gij vermetel genoeg, o mijne
 ziel, om een God van oneindige zuiverheid,
 heiligheid en majesteit te ontvangen, gij, die
 een afgrond van ondeugden, ondankbaarheid
 en zonden zijt ? Herinnert gij u niet hoe
 ongetrouw gij uwen God zijt geweest ? Ach,
 hoeveel maal zijt gij niet wreeder en smart-
 voller voor Jesus geweest dan de Kalvarie-
 berg zelf en het kruis ? Gij hebt hem in
 u gekruisigd, dien goddelijken Verlosser, tel-
 kenmale als gij eene doodzonde hebt begaan.

O zoete Jesus, het is waar, door mijne
 zonde heb ik u met doornen gekroond, heb

ik u aan het kruis geklonken, heb ik u met gal gelaafd, heb ik uwe zijde doorstoken, heb ik u den dood aangedaan. Neen, ik ben niet waardig te leven, veel minder om u te ontvangen. Ik verdien, dat de aarde mij inzwelge, dat het vuur des hemels mij tot asch vertere, dat al de schepselen tegen mij opstaan. Maar, o mijn God! wat zijt gij goed! Ofschoon ik uw bloed zooveel malen met voeten getreden, uwen heiligen naam onteerd, uw gezag veracht heb, wilt gij mij niet alleen wel vergiffenis schenken, maar gij zijt de eerste om mij den vrede voor te stellen, en door middel van eene ware boetvaardigheid vergeet gij al mijne zonden, herstelt gij mij opnieuw onder het getal uwer vrienden en uwer kinderen. Zóó handelt een God alleen! Ach! ik zou van smart willen sterven, dat ik zulk een goeden God beleedigd heb! Ik heb berouw, o opperste Goed, u mishaaagd te hebben. Vergeef mij, Heer! niet dat ik mij vooral om mijn eigen belang bekommer: al wat ik begeer is, dat gij voortaan in mij geëerd en verheerlijkt wordet, en dat ik nooit meer het ongeluk hebbe u te beleedigen. Wasch mijne ziel in uw kostbaar bloed, o welbeminde Jesus! maak haar waardig om

uwe oneindige Majesteit tot woonstede te dienen. — Heilige Maagd Maria, verkrijg mij tranen van een volmaakt berouw.

Oefening van nederigheid.

Het oogenblik is gekomen, o mijn Jesus, dat gij in de macht van een grooten zondaar zult gesteld worden; heb geduld, verdraag mij, ik smeeek u dit door de ingewanden uwer barmhartigheid. Indien ik niet verdien u te ontvangen en te beminnen, Heer, gij zijt wel waardig dat ik u ontvange en beminne. Bereid mij dan zelf ter uwer eere; maak mij zulk eene gunst waardig; geef mij al wat mij ontbreekt, maak van mij al wat gij wilt dat ik zal zijn.

O mijne ziel, het gelukkig oogenblik is gekomen, het oogenblik, waarop gij uwen welbeminde zult ontvangen. Ziehier de Koning der koningen, de Heer der heeren; ziehier uw vriend, uw vader, uw bruidegom, ziehier degene, die de vreugde van het paradijs, de geneugten der gelukzaligen uitmaakt; ziehier God zelf, in de goddelijke Eucharistie: *Ecce sponsus venit, exite obviam ei*: ziet de bruidegom komt, gaat uit hem te gemoet. (Matth. 25 : 6). Maar hoe komt het dat gij.

zoo koud zijt, o mijne ziel, dat gij niet brandt van verlangen om u met dit heilig vleesch te voeden? Ach! terwijl de overvloed der goddelijke barmhartigheid u van liefde moest verteren, zijt gij koud als ijs! Indien gij slechts een enkelen keer in uw leven mocht communiceeren, o, met welken ijver zoudt gij het niet doen? En dewijl deze oneindige goedheid altijd ter uwer beschikking is, zoudt gij zoo lauw, zoo verstrooid zijn, als gij zulk een grooten God moet ontvangen! De van liefde blakende zielen verzuchten met vurigheid, en snellen, als het dorstige hert, naar die bron van levend water. Ontwaak dan uit uwe sluimering, o mijne ziel, wek in u het vurigst verlangen op om Jesus Christus te ontvangen. Verzucht naar dat opperste Goed, verlang het, vraag het met tranen, met zuchten, en vooral met een van heilige liefde brandend hart.

Oefening van verlangen.

Kom, goddelijk voedsel, kom mijne ziel spijsigen. Brandoven van liefde, kom mij ontvlammen. Liefdevlam, kom het heilig vuur is mij ontsteken. Kom hemelsche herder,

kom mij geleiden. Kom, o mijn vader, mijn bruidegom, mijn schat, mijn leven, mijn geneugten. Kom, eenig voorwerp mijner zuchten. Kom, licht der zielen, opbeuring der harten, hoop der bedrukten. Kom, o gij, die de verwachting der volken waart, naar wien de aartsvaders verzucht hebben, de Verlangde der eeuwige heuvelen. Kom, o vreugde der Engelen, blijdschap van het paradijs, kom; ik verlang, ik verzucht naar u, kom; gij hebt eene liefdewond in mijn hart geslagen, kom, blijf niet langer uit, want zonder u verkwijn ik. Ik durf niet meer zonder u leven: ik smEEK het u dan, o mijn Jesus, kom.

Heilige maagd, ik ga aanstonds uwen Jesus en den mijne ontvangen. Ik verlang hem uit uwe handen te ontvangen: bied zelve hem mij aan, gelijk gij hem eertijds aan de herders, aan de Driekoningen, aan den heiligen grijsaard Simeon aanbodt. Verkrijg mij die gesteldheid, dat ik hem met liefde ontvange, en smEEK hem mij met zijne zoetste zegeningen te vertroosten, bij welke ik u bid ook de uwen te willen voegen.

Oefening van opdracht.

Ik verklaar, o mijn God, dat het mijne

intentie is, om deze communie te vereenigen met de communiën der allerheiligste Maagd, der Apostelen, der Heiligen en van alle rechtvaardige zielen, die u dezen dag ontvangen, en u in het vervolg zullen ontvangen. Ik heb de meening om al de oefeningen van voorbereiding en de dankzeggingen met dezelfde vurigheid te doen, als zij dat zelven gedaan hebben, en ze u op te dragen in vereeniging met de deugden, de verdiensten en de goddelijke heiligheid, waarmede gij zelf, o Jesus, aan het Laatste Avondmaal, dit H. Sacrament, hebt ingesteld. Dat de zegevierende en de strijdende Kerk al datgene gelieven aan te vullen, wat mij ontbreekt.

Na de communie.

Oefening van dankbetuiging.

Zie, nu zijn al mijne verlangens vervuld, al mijne vurigheid is voldaan: mijn God is mij eindelijk komen bezoeken; Jesus is in mijn binnenste; ik behoor niet meer mij zelve, maar Jesus toe; ik leef niet meer in mij, ik leef in Jesus en Jesus leeft in mij; ik behoor geheel aan Jesus, en Jesus is geheel de mijne. O! oneindige goedheid! Een

God is nedergedaald op de tong, in den boezem, in het hart van zulk een laag, zulk een onwaardig schepsel als ik ben ! Mijne ziel, waar denkt gij aan ? Nu zijt gij in het bezit van den schat, naar welken gij verzuchtet ; nu zijt gij geheel geheiligd door Jesus, geheel veranderd in Jesus ; Jesus en gij maken slechts één uit. O zoete en bewonderenswaardige vereeniging ! Maar hoe ? gij zijt nu zoo nauw met Jesus vereenigd, mijne ziel, en zegt gij hem niets ? Spreekt gij niet met uwen God, die in uwe armen, in het midden uws harten is ? Houd u dan geheel met hem bezig, vat al uwe genegenheden samen, om u nauw aan het hart van uwen Jesus te drukken, hem te aanbidden en te zeggen :

Zijt welkom, o zoete Jesus, in het huis mijner ziel. O ! hoe lang reeds verzuchtte ik naar dit gelukkig oogenblik ! Maar hoe ben ik nu door medelijden getroffen, als ik u in dit hart zie wonen, dat veel hardvochtiger en kouder is dan de stal, in welken gij geboren zijt, veel smartelijker dan de Kalvarieberg zelf ; dewijl het niet een-, maar honderd-, maar duizendmaal is, dat ik uw lijden en uwen dood door mijne zonden heb ver-

nieuwd! Heer, wat vindt gij anders in mij dan onverschilligheid te uwen opzichte en genegenheid voor de schepselen? Ach! mijn God, hoe zijt gij in mijn huis komen wonen? Ik zou u, gelijk de heilige Petrus, willen zeggen: Ga weg van mij, God van majesteit, verwijder u uit deze door de zonde besmeurde ziel, en die niet waardig is een gast gelijk gij zijt te huisvesten: *Exi a me, quia homo peccator sum, Domine* 1). Ga in die zuivere en vurige zielen rusten, die u zoo teeder ontvangen. — Maar neen, beminnelijke Verlosser, dit geschiede niet: verlaat mij niet, want verwijderd gij u, dan ben ik verloren. O God, mijne hoop, ik zal u niet laten gaan; mijn opperste goed, ik druk u aan mijn hart, en ik wil leven en sterven in uwe onuitsprekelijke omhelzingen.

Heilige Maagd, Engelen en Heiligen, rechtvaardige zielen, die God liefhebt, leent mij allen te zamen uwe harten, opdat ik mijn Jesus waardig gezelschap houde.

Beminnelijke Drievuldigheid, ik bedank u uit het binnenste mijns harten, dat gij mij Jesus hebt gegeven; ik dank u, dat gij mij

1) Luc. V : 8.

uit overmaat van liefde, Jesus in het allerheiligste Sacrament gelaten hebt; ik dank u, dat gij mij hebt toegestaan hem te ontvangen. Ik dank u, o mijn Jesus, dat gij u gewaardigd hebt mij te bezoeken. O mijn God! wat kan ik u voor zulk eene groote weldaad wedergeven? Hoe zal ik u genoeg dankbaarheid bewijzen? Heilige Drieëenheid, ik dank u door u Jezus op te dragen, of liever Jezus dankt u voor mij. En aldus is mijn hart tevreden, uwe majesteit wordt voldaan: de dankbetuiging is oneindig. O mijn opperste goed, aan u alleen lof, glorie, eer vanwege al de natiën, en door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Oefening om genaden te vragen.

Wat doet gij, o mijne ziel? weet gij wel, dat gij nu een levende tempel zijt, waarin uw Verlosser wezenlijk woont? Nu is het geen zaak om werkeloos en verstrooid te blijven, nu is het oogenblik daar, om dien levenden en waarachtigen God al de genaden te vragen, welke gij behoeft, indien gij ze wilt ontvangen. Nu zijn de hemelen geopend, nu slaat de aanbiddelijke Drievuldigheid blikken vol liefde op u, dewijl zij Jesus, het

voorwerp van haar welbehagen, in u aanschouwt. Nu vragen Maria, de Engelen, al uwe beschermheiligen, meer dan ooit, genaden ten uwen gunste aan God. Mijne ziel, verlies geen oogenblik van zulk een kostbaren tijd: wijd al uwe aandacht aan de behandeling van de gewichtige zaak uwer zaligheid. Mijne ziel, gij bezit een almachtigen Monark, den beminnelijksten en den edelmoedigsten Vader, een God, die de getrouwheid zelve is, wat vreest gij? Zoek en heb vertrouwen; laat uw hart zich openen, hernieuw uw geloof, begin met groote genaden, hemelsche genaden, genaden een God waardig te vragen.

Beminnelijke Verlosser, dewijl gij gekomen zijt, om mij met genaden te overladen, en gij mij uitnoodigt ze u te vragen, verhoor mij, ik smEEK het u door de ingewanden uwer barmhartigheid. Geef mij, o mijn Jesus, eene vermeerdering van geloof, van hoop, van liefde en van berouw. Geef mij de nederigheid, het geduld, de zuiverheid en al de deugden, en ruk al de ondeugden uit mijn hart. Verander dit hart, dat zoo vol is van de wereld en van zijn eigen ik, in een nieuw hart, in alles gelijkvormig aan uwen wil, en dat niets anders zoeke dan uwe meerdere glorie; dat

al zijne genegenheden zich op u richten en doelen op uwe liefde, zonder ooit in iets hoegenaamd daarvan af te wijken. *Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceribus meis.* 1) Schep in mij een nieuw hart, mijn God, en vernieuw in mijn binnenste den rechten geest.

Vraag hier met een levendig geloof aan God de genaden, welke gij voor u zelven en voor uwen evennaaste behoeft.

Aanbiddelijke Drievuldigheid, almachtige God, verhoor mijne gebeden. Nu voorzeker zoudt gij ons uwe genaden niet kunnen weigeren, hoe onwaardig wij die zijn mogen: want ik vraag ze niet alleen; Jesus Christus is met mij. En indien ik niet verdien verhoord te worden, dan verdient Jesus Christus het toch, hij, die met mij, in mij, en door mij bidt. Eeuwige Vader, ik herinner u de beloften van Jesus Christus, die ons verzekerd heeft, dat ons alles zou verleend worden, wat wij in zijnen naam zouden vragen: *Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* 2)

1) Psalm L: 12.

2) Joan. XVI: 23.

Oefening van opdracht.

O mijn Jesus, het is een plicht van rechtvaardigheid en van dankbaarheid, dat ik mij geheel aan u geef, nadat gij u geheel aan mij geschonken hebt. Door in mij te komen, hebt gij mij in zekeren zin geheel vergoddelijkt: ik moet u dus geheel toebehooren. Dat mijne oogen, die Gij geheiligd hebt, u voor altijd mogen zijn toegewijd; dat mijne ooren, die Gij geheiligd hebt, u mogen toebehooren; dat mijn smaak, dien Gij geheiligd hebt, u toebehoore. Gij hebt al mijne zintuigen geheiligd: dat zij u voortaan allen toebehooren en zich geen enkele voldoening meer verschaffen, strijdig met uwe heilige wet. Gij hebt mijn geheugen geheiligd; dat het zich dus onophoudelijk aan u herinnere. Gij hebt mijn verstand geheiligd: dat het aan niets meer dan aan u denke. Gij hebt mijn wil geheiligd, dat hij niets anders meer beminne dan U. Ik draag u dus, uit den grond mijns harten, een voortdurend offer op, mijn lichaam en mijne ziel, al mijne zintuigen en al mijne vermogens, al wat ik heb en al wat ik ben. Brand, o goddelijk vuur, verteer, o alvermogende liefde, al wat in mij u niet toebehoort. Amen.

III.

Dankzegging na de Communie. ¹⁾

Mij dunkt, weinig moeielijkheden worden zoo algemeen ondervonden als die, om eene goede dankzegging na de communie te doen. Geestelijke schrijvers leeren ons, dat wij ons daartoe niet van boeken moeten bedienen, ten minste niet dan eenigen tijd later. Zij verzekeren ons dat, zoo de genade op sommige oogenblikken des levens meer bijzonder en beslissender werkt, dit geschiedt, terwijl

1) Deze dankzegging is ontleend aan een der schoonste geestelijke werken van Pater Faber z. g.: "*All for Jesus*," waarvan eene nederlandsche vertaling is uitgegeven. Wij wenschen, door deze dankzegging hier op te nemen, mede te werken tot verspreiding van deze wijze om God waardig te bedanken voor zijne grootste gave, en Hem aldus eenige vergoeding te geven voor de talloze beleedigingen, welke Hij in het H. Sacrament zijner liefde ontvangt.

Jesus door zijne sacramenteele tegenwoordigheid in onze harten woont. De H. Alphonsus en anderen hebben verzekerd, dat ééne enkele goede communie voldoende is om een mensch heilig te maken, en dat de dankzegging de tijd is, waarin de ziel zich den overvloed van genade toeigent en zich met volle teugen aan de heilbron van licht en leven laaft.

In deze omstandigheden, en de moeilijkheid en het gewicht tevens in aanmerking nemende van eene goede dankzegging na de communie, stel ik mij voor, mijnen lezers middelen daartoe aan de hand te geven, door hun een kort begrip te verschaffen van de wijze van dankzegging, aanbevolen door pater Lancisius, en door hem opgenomen in twee verscheidene verhandelingen. Men moet mij niet aldus verstaan, alsof ik deze methode iedereen aanbeveel zóó als hij die geeft. Zij is voor de meesten veel te lang en daalt te veel in bijzonderheden af, en ik meen, dat zij in de meeste gevallen de godsvrucht zou verstikken door de menigte oefeningen welke zij omvat. Het hart moet meer vrijheid hebben en de oefening vereenvoudigd worden. Ik geef deze wijze van dankzegging, ten einde

stof te verschaffen, om te dienen als eene soort van mijn, uit welke personen van verschillenden smaak, of dezelfde personen, op onderscheidene tijden, stof zullen kunnen trekken voor overwegingen of verzuchtingen; dewijl verscheidene dier gedachten diepgrondig en tevens schoon zijn.

I. De akten, welke pater Lancisius aan de hand geeft als onmiddellijk na de communie te moeten volgen, zijn die van **VERNEDERING**. Wij moeten ons diep voor God verootmoedigen, dat zulk een groote Heer zich gewaardigd heeft tot ons te komen, ons herinnerende: 1. de zonden van ons vorig leven, 2. onze tegenwoordige onvolmaakt-heden en lauwheid, 3. de laagheid onzer natuur in vergelijking met de Godheid van Christus, en 4. de volmaaktheden van onzen gezegenden Heer, als God en als Mensch.

II. Dan volgen akten van **AANBIDDING**. Wij moeten aanbidden 1. de Godheid, die thans op eene bijzondere wijze in ons woont, 2. de heilige Menschheid van Jesus, die thans in ons bestaat, 3. dezelfde, als zich op zoo-veel plaatsen in de Kerk bevindende, waar het Hoogheilig Sacrament wordt bewaard, ons verheugende over de aanbidding en de

vereering, die aan dat Sacrament wordt gebracht, daár waar de geloovigen het steeds komen aanbidden, en ons bedroevende over de oneer, die der allerheiligste Eucharistie wordt aangedaan, waar zij zich bevindt zonder dat haar de verschuldigde devotie wordt gegeven, of waar zij wellicht door daden wordt geminacht; 4. wij moeten met eene bijzondere aanbidding de ziel van Christus aanbidden, als vervuld met alle versierselen van heilichheid, met alle verdiensten, en met zulk eene oude, standvastige en vruchtbare liefde voor ons, 5. het lichaam van Christus, als zoo vele en zulke bittere en onwaardige handelingen om onzentwil geleden hebbende, en ten laatste voor ons gedood zijnde, en wij moeten zijne heilige wonden in den geest kussen.

III. Wij moeten Jesus ook uit den grond onzes harten DANK ZEGGEN, 1. dat Hij tot ons in deze communie gekomen is, 2. dat Hij in de Menschwording gekomen is, 3. voor al de verdiensten en voorbeelden van deugd gedurende zijn leven, dat Hij om onze zaligheid gelaten heeft, 4. voor de instelling van het Hoogheilig Sacrament en al de andere Sacramenten, 5. voor zijn dood en onze

verlossing, 6. indien wij priester zijn, voor onze verheffing tot het priesterschap, 7. voor den zegen der schepping, 8. voor de voortduring van ons leven, 9. voor de gave des geloofs, 10. voor onze rechtvaardiging, 11. indien wij religieuzen zijn, voor onze roeping, 12. voor onze volharding in den staat van genade of in eene heilige roeping, 13. voor zijn geduld met onze zonden en onvolmaaktheden, en die van anderen, 14. voor de heiligheid, welke hij aan zoovele Heiligen heeft verleend, 15. voor de beproevingen en wederwaardigheden, welke wij ten eenigen tijde hebben moeten ondergaan, 16. voor zijne aanhoudende zorg om ons op den weg der volmaaktheid te geleiden, 17. voor al de bijzondere persoonlijke zegeningen, welke wij van Hem ontvangen hebben, en voor welke iedereen Hem in meerdere of mindere mate te bedanken heeft, 18. voor al de zegeningen, welke Hij ons door middel van anderen geschonken heeft, 19. voor al de algemeene en bijzondere zegeningen, welke God ooit verleend heeft, of ooit wil verleenen aan eenig schepsel, in het bijzonder voor die, welke hij heeft gegeven aan de heilige Menschheid van Jesus, aan zijne gezegende Moeder,

aan de overige Heiligen en uitverkorenen, 20. voor de instelling der Orde, Vergadering of Broederschap, tot welke wij behooren, 21. voor haren vooruitgang, 22. voor de vervolgingen, welke zij heeft te verduren, welke haar versterken en louteren, 23. voor al de Heiligen en geleerden, welke zij heeft voortgebracht, 24. voor al degenen, die zulke zoete en wonderdadige roepingen daartoe gehad hebben, 25. voor al de vruchten welke zij op de wereld heeft voortgebracht, 26. voor al de goede vrienden en weldoeners, welke haar zoo liefhebben, 27. voor al hare bestrijders en vervolgers, die haar zooveel gelegenheid geven tot verdiensten.

IV. Dan volgt de OPDRACHT. — Draag het gezegend Sacrament, dat gij ontvangen hebt, aan de Allerheiligste Drievuldigheid op, voor al de vreugde, eer en het welbehagen, welke de Goddelijke Majesteit daarvan ontvangt, uit hoofde van al de zegeningen, welke het u en anderen verschaft; draag het op voor uwe zonden en behoeften, en die van anderen, en van uwe vrienden en vijanden, zoo levenden als dooden. Draag aan uwen dierbaren Heer, dien gij ontvangen hebt, in vereeniging met zijne verdiensten en heilige ledematen

op : 1. uwe ziel en uw lichaam, met al uwe vermogens, ledematen, zintuigen, handelingen en rust, eenig en alleen verlangende de heiligmaking van al wat u toebehoort, opdat gij eene soort van voortdurende offerande moogt zijn, brandende tot het genoegen en de eer der goddelijke Majesteit, u zelven tot niets verteerende en vernietigende, enkel en alleen voor God ; 2. uw wil om te sterven, en liever alles te verdragen dan Hem met eenige doodzonde of dagelijksche zonde vrijwillig te beledigen ; 3. uw voornemen om steeds de volmaakte dingen te kiezen, en onder deze bij voorkeur die, van welke uwe zintuigen, uw verstand, uw wil en uwe eer den grootsten afkeer hebben, dewijl hij hoopt aldus de meeste glorie aan God te verschaffen en gelijkvormiger te worden aan den gekruisigden Jesus ; 4. uw voornemen om te volharden in het nakomen van Gods geboden en raden, van uwen regel, en in een volmaakt leven, hoe vol het ook moge zijn van wederwaardigheden ; 5. uwe gewilligheid om moeielijke dingen, welke uwe omgeving licht telt, voor Christus te lijden, en niet om in achting te stijgen ; 6. uw voornemen om geen ander einde te zoeken in uwe daden dan

God alleen ; 7. uw brandend verlangen om alle menschen tot zijne zuivere liefde te bekeeren, en uw smachten naar deze zoete bekeering.

V. Daarna gaat men over tot VRAGEN. Vraag vurig aan Christus : 1. de vergiffenis van uwe zonden, zoowel van hare schuld als van hare straffen ; 2. volharding in zijne genade en in een heilig leven ; 3. indien de Heilige Geest u dat ingeeft, en gij verlof van uwen geestelijken leidsman hebt, vraag dan om lijden, hevig, herhaald persoonlijk lijden van allerhanden aard, wat weinig geacht wordt door of weinig medegevoel wekt bij anderen, dat verborgen is, dat niet door u zelven veroorzaakt wordt, en voor u of voor degenen, die u bedroeven, geen aanleiding geeft tot zondigen ; 4. vraag eene aanhoudende vermeerdering van nederigheid, armoede, kuischheid, gehoorzaamheid, geloof, hoop, liefde, voorzichtigheid, rechtvaardigheid, sterkte, matigheid, geduld, devotie, gebed, onderscheiding der geesten, versterving der harts-tochten, de grootste zuiverheid des harten en meening, en al de overige deugden. 5. Vraag dat uw hart vrij moge zijn van alle daden, die uiterlijk of in zich zelf kwaad zijn, on-

verdienstelijk of uit lauwheid voortkomende, van alle slechte gewoonten, ongeregelde bewegingen der hartstochten, en van alle schuld van tijdelijke straffen, nu of in het uur des doods. 6. Vraag ernstig om de genade, dat gij in al uwe handelingen moogt zoeken wat de volmaaktheid en de versterving vorderen, en verder, dat gij in staat moogt zijn om al uwe daden met zooveel strekkende kracht (intensiteit) te doen, als ingestorte en verkregen gewoonten van deugd in uw binnenste bestaan, zoodat al uwe handelingen geëvenredigd mogen beantwoorden aan uwe kennis, en allervolmaakst in alle opzichten de intentiën der Godsbestiering mogen vervullen. 7. Vraag, dat gij een lang leven moogt leiden in groote heiligheid, en met een uitermate grooten oogst van zielen. 8. Vraag de genade om uw lichaam gestreng te mogen behandelen, zonder daarbij te kort te doen aan uw gezondheid; vraag, zoo gij priester zijt, om met nut te mogen prediken, spreken en biecht hooren, en dat eenig lijden u moge worden overgezonden op gepaste tijden, telkens als gij eenige schuld of tijdelijke straf te boeten hebt, 9. ja, ga zelfs zoover, van onzen dierbaren Heer te vragen, dat hij u in staat moge

stellen, zooveel als maar mogelijk is, uwe vermogens, zintuigen, ledematen, en daden te richten, zooals zijne Godheid dit alles in zijne Heilige Menschheid richtte.

Vraag God den Vader, 1. de waakzaamheid en een voorbeeldig leven voor de herdérs der Heilige Kerk, de bekeering der ongeloovigen, der ketters, der scheurmakers, der zondaars en der flauwe zielen, en de voortdurende en volhardende vermenigvuldiging der Heiligen en hun voortgang op de wegen van den H. Geest; 2. godsdienstigheid en liefde tot de rechtvaardigheid voor de koningen en tijdelijke overheden, hunne onderlinge eensgezindheid, en hun gelukkig slagen in wettige ondernemingen; 3. hulp en troost voor degenen, die door armoede of ziekte bezocht worden, geduld voor de vervolgden en hunne verlossing, indien dit bestaanbaar is met de groote glorie Gods; 4. overvloedige gaven van genade en glorie voor uwe vijanden; 5. voor uwe Orde of Vergadering moet gij den Eeuwigen Vader vragen de versterving van alle hartstochten, godsvrucht, een stichtelijken levenswandel, ijver voor de zielen, voortdurende vruchten van deugd, voortgang in de gewijde wetenschappen, bescherming in

wederwaardigheden, voldoende tijdelijke inkomsten, en een overvloed van werklieden in den wijngaard des Heeren; 6. bid zijne medelijdende Majesteit voor al de overledene leden uwer Vergadering, voor degenen vooral, die het laatst gestorven zijn, en die zijn aanbevolen in de gebeden der communiteit; ook voor al uwe tegenstanders die overleden zijn, voor uwe betrekkingen, vrienden en anderen, in het bijzonder degenen voor wie weinig of geen gebeden worden gedaan, opdat zij zoo spoedig mogelijk uit het vagevuur mogen verlost, en uwe bijzondere beschermers in den hemel worden; 7. bid voor al de zaken, welke de oversten aan uwe gebeden hebben aanbevolen, of indien men u verzocht heeft voor personen te bidden, vraag dan dat God hen moge bijstaan in het bijzonder opzicht, waarvoor zij uwe gebeden verlangd of noodig hebben.

VI. Daarna is het onze plicht om verscheidene oefeningen van onderscheidene deugden te volbrengen met opzicht tot het Gezegend Sakrament; en 1. van aanbidding. Aanbid met goddelijke vereering dat zoete Sakrament hetwelk gij in uw binnenste hebt ontvangen, en dat in zooveel plaatsen op de

gansche wereld bewaard wordt. Deze oefening van beminnende aanbidding kan krachtiger gemaakt worden wanneer men denkt aan al de kerken, in welke het gezegend Sakrament slechts weinig geëerd wordt, of waar het om zoo te zeggen is in de handen der scheurmakers, of in de landen, waar zware zonden worden begaan tegen den aan de H. Eucharistie verschuldigten eeredienst ; 2. van geloof, overwegende dat Christus, dien gij ontvangen hebt, waarachtig God en waarachtig mensch is, en aan wiens Godheid en Menschheid al die dingen behooren, welke de Heilige Kerk van haar gelooft, of welke de ketters geloochend hebben ; 3. van hoop, verwachtende van Christus, als God en Eerste Oorzaak, velerlei natuurlijke giften en bovennatuurlijke genaden en glorie, en hetzelfde door zijne verdiensten als Godmensch verwachtende ; 4. van liefde, Hem eerst met vurigheid in uw inwendigen wil als God en Mensch omhelzende ; u, in de tweede plaats, verheugende dat zijne Godheid zoo volmaakt in haar zelve en met betrekking tot ons is, dat wij haar niet volkomen kunnen kennen, in de derde plaats daarover juichende, dat zijne Godheid zoo vereerd en bemind is in den hemel door

de Engelen en de heiligen, en dat zijn Lichaam en zijne Ziel zoo onuitsprekelijk gezegend zijn in den hemel, en versierd met zulke onvergelykelijke gaven; in de vierde plaats een groot leedwezen hebbende, dat zooveel zonden door ons zelve of door anderen tegen zijne dierbare liefde zijn en zullen worden begaan, en vooral leedwezen gevoelende dat zoovelen, voor wie hij zooveel gedaan en geleden heeft, door hunne vrijwillige boosheid verloren gaan, en dan ten laatste, met de teederste liefde verlangende dat alle zonden en onvolmaaktheden zoo spoedig mogelijk in de wereld mogen ophouden, dat de rechtvaardigen vermenigvuldigd mogen worden, en de heiligen in volmaaktheid en volharding mogen voortgaan; dat de ongeloovigen en al degenen, die buiten de ware Kerk zijn, tot het heilig geloof mogen gebracht worden en tot dien graad, tot welken God begeert, dat Hij en de Heilige Menschheid van Christus bemind en vereerd worden.

VII. Wij moeten in onzen dierbaren Heer, als God, de eigenschappen van zijne Godheid en zijne andere volmaaktheden beschouwen, en verscheidene akten voortbrengen met betrekking daartoe. In de eerste plaats moeten

wij denken aan zijne onafhankelijkheid, of, zooals de godgeleerden het noemen, zijn zelfbestaan (*aseitas*), en hem de genade vragen om op niemand dan op Hem alleen te vertrouwen, en op de oversten alleen om zijnentwil. In de tweede plaats moeten wij onze aandacht vestigen op zijne eeuwigheid, en Hem een lang leven vragen, om Hem te dienen en veel voor Hem te lijden. Vervolgens moeten wij acht geven op zijne alomtegenwoordigheid, en verlangen dat hij in alle plaatsen moge gekend en bemind worden, en eene zeer brandende oefening van liefde en aanbidding doen, om Hem vergoeding te geven voor al de zonden, welke op dit oogenblik in den grenzenlozen tempel zijner allersuiverste en ontzaggenlijke onmetelijkheid worden bedreven. Daarna moeten wij denken aan de oneindige geestkracht van onzen gezegenden Heer in het voortbrengen van natuurlijke en van bovennatuurlijke gaven, en Hem vragen ons natuurlijke en bovennatuurlijke gaven van allerlei aard te geven, ten einde wij alle menschen mogen winnen en als gevangen nemen voor zijne liefde. In de vijfde plaats moeten wij zijne oneindige wijsheid beschouwen en Hem vragen, om

ons te onderwijzen in al wat het onderricht van ons zelve of anderen betreft, en over ons de giften van raad, voorzichtigheid en onderscheiding der geesten uit te storten, en op onze geheele Congregatie voortgang in deugd en vordering in godgeleerde studiën, zonder welke laatste wij slechts weinig vermogen te doen voor de zaligheid der zielen. In de zesde plaats moeten wij mediteeren over zijne goedheid, en bidden, dat God in onze handelingen niets moge zien dat niet goed is; maar dit zal alleen het geval wezen, indien al onze daden met liefde gedaan worden, zonder onvolmaakheden, en met een bovennatuurlijk doel, dat God zelf is. Vervolgens moeten wij denken over zijne eeuwige geboorte en Persoon, door welke Hij de Zoon is, en Hem door zijne goddelijke geboorte vragen ons, zoover dit mogelijk is, met vrijgevigheid en overvloed, overeenkomstig de mate van zijne gewone macht, al de natuurlijke volmaakheden en ook de bovennatuurlijke van genade en glorie te geven, welke aan zijne aangenomen kinderen kunnen worden medegedeeld, op eene gelijksoortige wijze als zij aan zijne Menschheid werden medegedeeld, toen Hij in zijn persoon de

goddelijke en de menschelijke natuur vereenigde. In de laatste plaats, moeten wij zijne dadelijke medewerking overwegen tot al de daden van al de schepselen, en Hem smeeken ons de genade te geven, dat Hij in elke handeling zijne medewerking in en met ons enkel en alleen terugbrengt tot zich zelven en zijne eigene glorie als tot haar einde, dat wij aldus in al onze handelingen, zonder uitzondering, voor Hem en om zijnentwille mogen handelen, en wel zóó volmaakt, dat er niets in ons moge zijn, rechtstreeks of zijdelings, waarin Gods glorie niet gezocht of gevonden wordt.

Op dezelfde wijze kunnen wij andere volmaaktheden in God onderscheiden, en oefeningen opwekken in verband daarmede: zooals, bij voorbeeld, van vreugde, ons verheugende dat God deze volmaaktheden in zich zeiven heeft, en van dankzegging, dewijl Hij ze ons heeft geopenbaard en ons genaden heeft medegedeeld aan haar geëvenredigd. Gelijkerwijze kunnen wij de volmaaktheden van onzes Heeren heilige Menschheid onderscheiden. De vermogens en gewoonten van zijne gezegende ziel overwegende, mogen wij hem vragen onze vermogens zooveel mogelijk gelijkvormig

aan de zijnen te maken, onze ziel met gewoonten te versieren, waarmede de zijne versierd was, en om ze tot daden op te wekken, gelijk Hij de zijnen opwekte. Wanneer wij zijn lichaam aanschouwen, dat aan het kruis hangt, moeten wij elk lidmaat beschouwen, en bidden, dat, gelijk het Woord in dat lichaam dat lid op de volmaaktste wijze bestuurde en bewoog, Hij, hetzelfde Woord, dat nu door de heilige communie in ons is binnengegaan, ook niet slechts onze inwendige vermogens moge besturen en geleiden, maar al onze ledematen en uitwendige handelingen, zoodat wij, als het ware, een afdruk en beeld van die heilige Menschheid mogen zijn, al onze inwendige en uitwendige handelingen vertoonende op eene wijze, het meest gelijkende naar die van Jesus; want dit is de vervorming, de transformatie, welke de heiligen en de heilige leeraren onder de bijzondere vruchten der communie tellen.

VIII. Wij moeten onze dankzegging besluiten met onzen gezegenden Heer, dien wij in de Heilige Eucharistie hebben ontvangen, aan al de orden der gelukzalige geesten aan te bieden. Aan de heilige engelen moeten wij zeggen: ziet gij zijne opperste dienaren, die

zijn woord doet, ziet den Eeniggeborene van den Eeuwigen Vader, dien gij, op bevel van dien hemelschen Vader, hebt aanbeden, toen Hij in de wereld kwam, en verwerft mij de genade Hem met denzelfden geest en dezelfde waarheid te dienen, waarmede gij Hem gedurende uwen tijd van beproeving hebt gediend, en Hem nu dient in uw hemelsch en gezegend leven. Aan de patriarchen en profeten moeten wij zeggen: ziet, gij gezanten des hemels en deelgenooten van de wondervolle geheimen Gods, dien Verlosser, beloofd van het begin der wereld af, dien gij verlangd en zoo lang verwacht hebt, en verkrijgt, dat ik met al de krachten en de genegenheden mijns harten naar hem moge versmachten, en dag en nacht naar mijn geliefde moge verzuchten. Aan de heilige apostelen moeten wij zeggen: ziet, doorluchtige predikers van het Evangelie, uw geliefden Meester, dien gij zoo vurig uit geheel uw hart hebt bemind, en verkrijgt, dat ik Hem vurig, bovenal en met mijne innigste genegenheid moge liefhebben. Aan de heilige martelaren: ziet, dappere getuigen des geloofs, den gekruisigden Christus, ter wiens liefde gij uw bloed zoo volgaarne hebt gestort; o, verwerft mij de

genade, om altijd voor hem te lijden, en steeds op het kruis te leven, en wel op een hard kruis, hetzij de natuur met hare kwellingen, mij daaraan hechte, hetzij de handen van booze lieden het doen, en dat ik recht van het kruis tot mijn Heer moge overgaan. Aan de pausen en belijders: ziet, gij herders van 's Heeren kudde, het Onbevleete Lam, dat gij eenmaal in geur van zoetheid aan den Al-machtigen God op het heilig altaar pleegdet op te dragen. Stelt mij in staat om mij waardig met zulk een groot offer bezig te houden, om het rechtmatig aan God op te dragen, en mij altijd vereenigende met die heilige offerande, mij voortdurend aan Hem op te dragen door goede werken in den geur van zoetheid. Aan de religieuse belijders: ziet, gij getrouwe dienaren mijns Heeren, uwen zoeten en geliefden Heer, voor wien gij, zoowel in wezenlijkheid als in verlangen, al de vermaken dezer wereld hebt verzaakt; verwerft mij ter zijner liefde de middelen om tot den dood in mijn staat te volharden, hoe nederig en armoedig die zijn moge, en ter zuivere liefde van God alleen tot de hoogten van groote heiligheid op te stijgen. Aan de heiligen en zaligen van uwe Congregatie:

ziet, allerdierbaarste broeders, uwen leidsmān, aan wien gij met woord en daad zoo gelijkvormig waart in dit leven. Verkrijgt voor mij en al mijne broeders, die nog ter zijner eer in de Kerk op aarde strijden, een rijken buit van zielen, zonder nadeel voor onze inwendige godsvrucht; en vermenigvuldigt ons getal met vele uitstekende arbeiders, geroepen tot denzelfden oogst, die met groote schoven van verdiensten tot zijn gezegend gezelschap en het uwe zullen overgaan. Aan de heilige maagden: ziet, gij bruiden van het Onbevleete Lam, Hem, voor wien gij met zooveel zielsverheffing uwen maagdelijken staat hebt bewaard, maakt dat ik altijd voor de oogen van uwen en mijnen beminde moge verschijnen, zuiver in hart en werken en vrij van alle zondevlek en alle verplichting tot straf, zoodat ik recht van dit leven tot Hem in den hemel moge overgaan. Aan de heiligen: ziet, dierbaarste vrienden, die de troost van mijne arme ziel zijt, den Meester, den bewerker en de belooning van uwe heiligheid; verkrijgt voor mij de genade om zooals gij deelt, met reuzenschreden op den weg der heiligheid, en overeenkomstig den geest van mijn instituut, te wandelen, zoodat eene vol-

gende reeks van mijne jaren mij nooit moge vinden talmen, waar ik vroeger was; maar steeds opwaarts strevende naar de hoogten van heiligheid.

Dan kunnen wij aan onzen dierbaarsten Heer zeggen: »Nu ga ik, o Heer, voor eenigen tijd uit uwe tegenwoordigheid, en toch niet zonder U! Neen! want Gij zijt mijn troost, mijn geluk en alle goed mijner ziel. Ik beveel mij met alle kracht in uwe grootste liefde, met al mijne broeders, vrienden en vijanden. Heb ons, o God, zoo lief als Gij kunt, en bedwelm ons door uwe liefde, en vervorm ons in uwe gelijkenis, o vreugd en gejubel onzer harten; en geef ons, dat wij geheel in U mogen leven, geheel met U en voor U bezig zijn, en dat wij geen voorwerp van liefde in eenige onzer woorden en werken mogen hebben, in of buiten ons, dan U alleen, onze liefde en al ons goed; die leeft en heerscht, enz.»

En ten slotte kunnen wij het Respite bidden: »Zie neder, wij smeeken het U, o Heer, op deze uwe familie, voor welke onze Heer Jesus Christus niet gearzeld heeft in de handen van booze lieden overgeleverd te worden, om den kruisdood te ondergaan; die leeft en

heerscht met U en den Heiligen Geest, één
God, gedurende de eeuwen der eeuwen.
Amen."

OEFFENING VAN DEN KRUISWEG.

OM JESUS IN HET H. SACRAMENT TE
BEZOEKEN.

Voorbereidings-gebed.

1. O God! ik aanbid de liefde, waarmede gij uwen eenigen Zoon voor mij ten beste hebt gegeven; en u, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die gij mij betoond hebt, met voor mij aan een schandelijk kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid kom ik u hier op uwen heiligen kruisweg volgen.

2. O God! ontvang, volgens uwe barmhertigheid, de oefening, die ik ga beginnen, tot erkenntenis uwer glorie en majesteit, tot dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot vergiffenis mijner zonden, tot lafenis der geloovige zielen, tot bekeering der zondaars en der ongeloovigen, tot geluk en zaligheid der levenden en tot volharding der rechtvaardigen.

3. Ik offer U deze oefening op, in vereeniging met de verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en van al de heiligen. Ik bid u, barmhartige God ! de aflaten, gunsten en genaden, aan de oefening van den kruisweg verbonden, te willen toevoegen zoo aan mij, als aan de geloovige zielen in het vagevuur, bijzonder aan ...

O Jesus, zie hier een grooten zondaar voor uwe voeten nedergeknielt, om zijne zonden te beweenen, uwe liefde te overwegen, en in liefde jegens u te ontvlammen. Hoe groot is de liefde, die gij mij op den kruisweg en in het Heilig Sacrament getoond hebt ! Gij, lieve Jesus, mijn God en al, lijdt groote pijnen en groote vernederingen uit liefde voor mij ; — Gij, koning van hemel en aarde, stelt het heilig Sacrament in, en gewaardigt u altijd bij ons te blijven en eene spijs onzer ziel te worden. Hoe groot is de liefde, die u bewogen heeft, hier dag en nacht tegenwoordig te zijn, in weerwil der beleedigingen, die u hier aangedaan worden ! — Lieve Jesus, hebt gij dan niet voorzien, dat de prijs van uw lijden en de liefde van uw heilig Sacrament zouden miskend worden ? — o Ja, ziel, ik heb alles voorzien, maar niets heeft mij hiervan kun-

nen terughouden ; mijne liefde was zoo groot, dat ik alles gaarne heb willen verdragen uit liefde voor eenige weinige christenen, die er vrucht mede zouden doen. — O Jesus, daar gij mij zoo bemint, wil ik u ook beminnen; ik bemin u, lieve Jesus, en zal u altijd beminnen; ik bemin u, mijn God en mijn al, en zal uit liefde voor u alles lijden ; ik bemin u, mijn eenige hoop, mijn eenigste troost, en zal uit liefde voor u leven en sterven. O Jesus, mijne liefde, geef dat mijn hart voor u van liefde brande.

Maria, bid voor mij, opdat ik alleen leve door de liefde tot Jesus, en uit liefde voor Hem sterve.

Engel Gods, die mijn bewaarder zijt, aan wiens zorg ik door de opperste goedheid ben toevertrouwd, gewaardig u mij te verlichten, te bewaren, te geleiden en te bestieren. Amen.

1. S T A T I E.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

*Wij aanbidden en loven u, Christus,
Omdat gij door uw Kruis de wereld ver-
lost hebt.*

Zoo staat gij dan hier, lieve Jesus, als een misdadiger, geboeid en gebonden voor Pilatus,

en onderwerpt gij u met liefde aan het onrechtvaardig dooëvonnis, om mij het leven te geven. O welk eene goedheid en liefde! . . . Maar hiermede nog niet tevreden, gehoorzaamt gij ook in het heilig Sacrament des Altaars aan alle priesters, daalt op hun woord uit den hemel neder, en slachtoffert u zelve voor onze zaligheid. O Jesus, hoe hebt gij mij zoo kunnen beminnen! En toch, helaas, heb ik u niet bemind! Vergeef mij al mijne ondankbaarheden, lieve Jesus, want van nu af wil ik u beminnen; ja lieve Jesus ik wil u beminnen, en uit liefde tot u onderwerp ik mij aan uwe heilige beschikking en aan den wil mijner oversten; laat de menschen mij oordeelen en veroordeelen, als ik u slechts mag beminnen.

O Maria, bid voor mij, opdat ik mij dagelijks uit liefde tot Jesus slachtoffere. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet.

Ontferm u onzer, Heer, ontferm u onzer. God! wees ons zondaars genadig.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid in vrede rusten. Amen.

2. STATIE.

**Jesus neemt het kruis op zijne
schouders.***Wij aanbidden, enz.*

O Jesus, hoe groot is de liefde, die u heeft doen besluiten, dit zware en schandelijke kruis te omhelzen en op uwe schouders te nemen!... Maar hoeveel grooter is uwe liefde, die u bewogen heeft om het heilig Sacrament in te stellen, in weerwil der ont-eeringen en bitterheden, welke gij voorzaagt dat u hier zouden aangedaan worden!..... O Jesus, hoe is het mogelijk, dat gij uit liefde voor mij zooveel wilt lijden!.... En toch, helaas, doe ik niets uit liefde voor u! Wanneer zal ik u oprecht beminnen? Wanneer zal ik, uit liefde tot u, de kruisen, de bitterheden en onteeringen gaarne omhelzen?... O Jesus, mijne liefde, zie ik omhels met liefde alle bitterheden; versterk mij door uwe genade.

O Maria, bid voor mij, opdat ik één worde met Jesus, en alle oneer met blijdschap lijde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

3. STATIE.

**Jesus valt de eerste maal onder
het kruis.***Wij aanbidden, enz.*

Zoo valt gij hier dan, lieve Jesus, uit liefde tot mij, en verdraagt gij alle vervloelingen, lasteringen en verwenschingen, welke u door de Joden aangedaan worden! Hoe groot is deze uwe liefde! Hoe groot zijn de bewijzen uwer liefde! En toch is uw hart er niet over voldaan. Neen, lieve Jesus, uwe liefde was zoo groot, dat gij, het heilig Sacrament instellende, met liefde, u onderworpen hebt aan alle onteeringen, vervloelingen en verwenschingen, welke u hier tot den laatsten dag des oordeels zullen aangedaan worden.

Ach, lieve Jesus, doe mij de grootheid dezer liefde beseffen, opdat ik in liefde voor u ontvlamme, en uit liefde tot u alle vernederingen, lasteringen en versmadingen gaarne verdrage.

O Maria, bid voor mij, opdat ik het lijden en de versmadingen beminne. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

4. STATIE.

Jesus ontmoet zijne lieve moeder.*Wij aanbidden, enz.*

O Jesus, o Maria, hoe waren uwe harten bij deze ontmoeting gesteld! Volgens de grootheid uwer liefde waren uwe harten toen vol droefheid; maar hoeveel grooter was uwe droefheid bij het zien der ont-eering, welke aan Jesus in het heilig Sa-crament gedurig aangedaan wordt. Zeker waart gij droevig genoeg om duizend keeren te sterven, indien God u niet op eene buitengewone wijze had versterkt.

Ach, lieve Jesus, hoe kan het zijn, dat ik zoo liefdeloos jegens u ben? Leer mij uwe liefde kennen, opdat ik weene over de oneer u aangedaan, en in liefde jegens u ont-vlamme. O liefde, o oneindige liefde! ontsteek mijn hart geheel in liefde; lieve Jesus, ik vraag u niets dan liefde; geef mij uwe liefde; geef dat ik uit liefde voor u leve, uit liefde voor u arbeide, uit liefde voor u spreke, uit liefde lijde en uit liefde sterve.

O Maria, bid voor mij, om uit liefde te weenen over de oneer Jesus aangedaan. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

5. STATIE.

Simon helpt Jesus het kruis dragen.*Wij aanbidden enz.*

O Jesus, hoe groot is uwe liefde, die u in een staat van machteloosheid gebracht en onbekwaam gemaakt heeft uw kruis nog verder te dragen, zoodat gij hulp van uw eigen schepsel hebt willen ontvangen. O Jesus, hoe groot is uwe liefde, die u nog in een staat van machteloosheid in het heilig Sacrament doet tegenwoordig blijven! Gij laat u dragen en plaatsen, waar de priester wil, en zijt gereed alle menschen in liefde te ontvangen, en u aan allen te geven zonder iets tegen te zeggen.

Ach, mijn Jesus, hoe is het mogelijk, dat ik zoo weinig liefde voor u heb, en zoo onwillig ben om mij naar den wil van anderen te voegen, en mijnen wil te onderwerpen aan hen, die over mij gesteld zijn! O Jesus, doe mij geheel in liefde ontvlammen, opdat ik mij door de liefde geheel met u vereenige

O Maria, bid voor mij, opdat ik uit liefde voor Jesus mijnen wil volkomen onderwerpe aan den wil van God. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

6. STATIE.

**Veronica droogt het aangezicht
van Jesus af.***Wij aanbidden, enz.*

O Jesus, hoe droevig was uw toestand; en toch, helaas, hoe weinigen waren er, die u tot vertroosting dienden! Onder die duizenden van menschen, die u vergezelden, was er slechts ééne, Veronica, die uit liefde uw bloed en zweet kwam afdrogen: hoe weinigen zijn er heden ten dage nog, die u waarlijk beminnen! Lieve Jesus, hoe bitter valt u deze ongevoeligheid, en toch hebt gij ons bemind; en toch hebt gij het heilig Sacrament ingesteld, om u geheel met ons te vereenigen, en uw afbeeldsel in ons hart te kunnen prenten, gelijk gij dat in den doek van Veronica gedrukt hebt... Lieve Jesus, hoe hebt gij ondankbare menschen zoo kunnen beminnen? En hoe is het mogelijk, dat ik zoo weinig liefde voor u bezit? Minnelijke Jesus, gij moogt u met reden over mij beklagen.

Ach, hoe bitter is het voor u, te zien, dat nauwelijks iemand uwe liefde komt vergelden! Helaas, ik ben een van die ondankbaren

geweest! Ik vraag er u vergiffenis voor, lieve Jesus, en bid u, mijn hart in liefde te ontvlammen. O Jesus geef mij uwe liefde met uwe genade, dan ben ik rijk genoeg, en ik vraag niets anders.

O, Maria, bid voor mij, opdat ik Jesus beminne, en een afbeeldsel van zijn lijden in mij drage. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm enz.

7. STATIE

Jesus valt de tweede maal onder het kruis.

Wij aanbidden, enz.

Zoo zie ik u dan, lieve Jesus, voor den tweeden keer uit liefde voor mij onder uw kruis bezwijken. Hoe groot waren de mishandelingen en hoe grievend de vervloekingen, welke de beulen u deden ondergaan! En toch lijdt gij alles met liefde. O oneindige liefde, die u zooveel heeft doen lijden, en die u dagelijks, ja alle oogenblikken van den dag, nog duizende onteeringen en heiligschennissen in het heilig Sacrament doet verdragen.

Ach, mijn Jesus, wanneer zal ik u eens

oprecht beminnen, en uit liefde tot u gaarne alle onteeringen en vernederingen lijden? . . . Ach! konde ik u eens oprecht beminnen! . . . Konde ik de oneer, u aangedaan, eens herstellen! . . . Konde ik alle harten in liefde tot u ontvlammen! Zie, lieve Jesus ik geef mij van nu af geheel aan u: beschik over mij volgens uwen heiligen wil; ik ben bereid alles voor u te doen en te lijden.

O Maria, geef dat ik tot boeting der oneer, Jesus aangedaan, gaarne alles lijde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm enz.

8. STATIE.

Jesus troost de weenende vrouwen.

Wij aanbidden, enz.

O Jesus, uwe liefde heeft toch geen einde! Al uw lijden vergetende, hebt gij medelijden met ons, en zegt: *ween niet over mij, maar over u zelven.* O oneindige liefde, die u medelijden met ons deed hebben, en u bewoog het heilig Sacrament in te stellen, om ons gelukkig te maken en u met ons te vereenigen. Hoe bitter was het voor uw liefderijk hart te zien, dat deze uwe liefde niet alleen door

de ongeloovigen maar zelfs door de christenen, ja, door personen, die u op eene bijzondere wijze moeten beminnen, zou miskend worden ? En in weerwil van dit alles, blijft gij ons beminnen, en noodigt gij ons uit tot u te komen, zeggende : *Komt allen tot mij, die belast en beladen zijt en ik zal u verkwikken. . .*

O mijn Jesus, wanneer zal ik u eindelijk beminnen ? Wanneer zal ik uit liefde tot u toch alles lijden ? Wanneer zal ik mij uit liefde tot u geheel ten beste geven ?

O Jesus, geef mij deze uwe liefde.

O Maria, doe mij in liefde tot Jesus ontvlammen, opdat ik gaarne alles voor hem lijde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

9. STATIE.

Jesus valt de derde maal onder het kruis.

Wij aanbidden enz.

O Jesus, gij hebt mij waarlijk met eene oneindige liefde bemind : het is nu reeds de derde maal, dat ik u onder het kruis zie nedervallen, en toch blijft gij vol liefde ; gij wordt verwenscht, geslagen en gestooten, en

toch blijft gij alles met liefde verdragen. O Jesus, ik sta verbaasd over deze uwe liefde, maar nog meer sta ik verbaasd, als ik denk aan de liefde, die gij mij in het heilig Sacrament getoond hebt. Het is nu reeds meer dan achttien honderd jaren, dat gij hier dagelijks duizenden onteeringen lijden moet, en toch zie ik u hier altijd gereed, om ons ondankbare zondaars en arme bedrukte menschen met goedheid te ontvangen.

Lieve Jesus, hoe hebt gij ons zoo kunnen beminnen? Uwe liefde maakt mij beschaamd, omdat ik u zoo weinig bemin. O mijn Jesus, geef mij toch eene oprechte, eene standvastige liefde, om gaarne alles te lijden uit liefde tot u.

O Maria, bid voor mij, opdat ik, te midden der bitterheden en kruisen, uit liefde tot Jesus volharde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

10. STATIE.

Jesus wordt ontkleed en met gal gelaafd.

Wij aanbidden, enz.

Lieve Jesus, waartoe heeft u de liefde gebracht?.. Uit liefde voor mij zie ik u hier

van alles ontbloot en met gal gelaafd worden. O Jesus, uwe liefde is al te groot. Waar heb ik zulke liefde verdiend?... Gij, de Heer van hemel en aarde, wordt hier van alles, zelfs van uwe kleederen beroofd; gij, de troost van engelen en heiligen, wordt met gal en bitterheden verzadigd, en toch lijdt ge alles met liefde. — *'t Is te veel, lieve Jesus, 't Is te veel!*... O neen, ziel, 't is niet te veel; want mijne liefde nog niet verzadigd zijnde, heeft mij bewogen het heilig Sacrament in te stellen, waar ik uit liefde tot u dag en nacht tegenwoordig blijf, dikwijls van sieraden ontbloot en met onteeringen verzadigd....

O mijn Jesus, wanneer zal ik toch in liefde tot u ontvlammen, uit liefde tot u mijn hart van alle aardsche goederen aftrekken, alle ijdele sieraden versmaden, en alle bitterheden omhelzen? O Jesus, geef mij hiertoe uwe liefde met uwe genade, zonder welke ik niets vermag.

O Maria, onthecht mijn hart van alle wereldsche en ijdele gevoelens, om mij door de liefde geheel met Jesus te vereenigen. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

11. STATIE.

Jesus wordt aan het kruis genageld.*Wij aanbidden, enz.*

O Jesus, uwe liefde is al te groot. Hoe steekt gij met zulke liefde uwe handen en voeten uit, om ze aan het kruis te laten vastnagelen? Gedoog dat ik het u zegge, lieve Jesus, dat gij als dwaas van liefde zijt. Is het geen dwaasheid, zich voor zijne vijanden aan het kruis te laten vastnagelen? — En toch gaat uwe liefde nog verder, door in een staat van vernietiging in het heilig Sacrament tegenwoordig te blijven.

O liefde, o oneindige liefde, wanneer zult gij mijn hart toch zoo overwinnen, dat ik mij volkomen aan Jesus geve en mijne vrijheid, uit liefde voor hem, door de heilige gehoorzaamheid late binden?.... Wanneer zal ik toch onverschillig voor alles zijn?... O Jesus, geef mij uwe liefde, opdat ik dagelijks mijn vleesch met zijne kwade begeerlijkheden kruisige.

O Maria, bid voor mij, opdat ik met u standvastig aan den voet des kruises volharde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

12. STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

Wij aanbidden, enz.

Zoo gaat gij dan, lieve Jesus, uit liefde voor mij sterven! Waar zal men iemand vinden, die voor eenen vriend wil sterven? Maar gij, lieve Jesus, doet het voor uwe vijanden. Wie is bekwaam zulke liefde te bevatten, te meer daar gij niet slechts u zelven eens geslachtofferd hebt, maar het nog dagelijks doet in het heilig Misoffer, en dat wel op duizende plaatsen der wereld, overal waar priesters gevonden worden... Dank, lieve Jesus, duizendmaal dank voor zulke liefde! Wanneer zal ik mij ook eens uit liefde voor u slachtofferen?

Minnelijke Zaligmaker, hier voor u nedergeknield, geef ik mij geheel aan u over, en offer mij voor altijd aan u op. O kon ik alle menschen tot u brengen, en ze allen als eene levende en heilige offerande aan uwen dienst toewijden!

O Maria, geef dat ik dagelijks met Jesus sterve; dat ik sterve aan de wereld, sterve aan de vermaken, sterve aan mijne driften,

11. STATIE.

Jesus wordt aan het kruis genageld.

Wij aanbidden, enz.

O Jesus, uwe liefde is al te groot. Hoe steekt gij met zulke liefde uwe handen en voeten uit, om ze aan het kruis te laten vastnagelen? Gedoog dat ik het u zegge, lieve Jesus, dat gij als dwaas van liefde zijt. Is het geen dwaasheid, zich voor zijne vijanden aan het kruis te laten vastnagelen? — En toch gaat uwe liefde nog verder, door in een staat van vernietiging in het heilig Sacrament tegenwoordig te blijven.

O liefde, o oneindige liefde, wanneer zult gij mijn hart toch zoo overwinnen, dat ik mij volkomen aan Jesus geve en mijne vrijheid, uit liefde voor hem, door de heilige gehoorzaamheid late binden?.... Wanneer zal ik toch onverschillig voor alles zijn?... O Jesus, geef mij uwe liefde, opdat ik dagelijks mijn vleesch met zijne kwade begeerlijkheden kruisige.

O Maria, bid voor mij, opdat ik met u standvastig aan den voet des kruises volharde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

12. STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

Wij aanbidden, enz.

Zoo gaat gij dan, lieve Jesus, uit liefde voor mij sterven! Waar zal men iemand vinden, die voor eenen vriend wil sterven? Maar gij, lieve Jesus, doet het voor uwe vijanden. Wie is bekwaam zulke liefde te bevatten, te meer daar gij niet slechts u zelven eens geslachtofferd hebt, maar het nog dagelijks doet in het heilig Misoffer, en dat wel op duizende plaatsen der wereld, overal waar priesters gevonden worden... Dank, lieve Jesus, duizendmaal dank voor zulke liefde! Wanneer zal ik mij ook eens uit liefde voor u slachtofferen?

Minnelijke Zaligmaker, hier voor u nedergeknield, geef ik mij geheel aan u over, en offer mij voor altijd aan u op. O kon ik alle menschen tot u brengen, en ze allen als eene levende en heilige offerande aan uwen dienst toewijden!

O Maria, geef dat ik dagelijks met Jesus sterve; dat ik sterve aan de wereld, sterve aan de vermaken, sterve aan mijne driften,

sterve aan mijne vrijheid en sterve aan de
eigenliefde, om geheel voor Jesus te leven.
Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm, enz.

13. STATIE.

Het lichaam van Jesus wordt van het kruis afgenomen.

Wij aanbidden, enz.

Jesus, hier voor u nedergeknielt, aanbid
ik met de heilige Maagd Maria uwe over-
groote liefde, die u zooveel heeft doen lijden :
geheel uw lichaam ademt liefde ; elke doorn
in uw hoofd, elke traan in uwe oogen, elke
wonde, elke druppel bloed in uw lichaam zegt
mij : *zie, hoezeer hij u bemind heeft.* O ja,
lieve Jesus, alles toont mij uwe liefde, alles
noodigt mij tot liefde uit. Hoe zou ik dan
ongevoelig en liefdeloos kunnen blijven?
Neen, lieve Jesus, dat is onmogelijk, ik wil
u beminnen, die u geheel voor mij gegeven
hebt, en nog dagelijks geheel aan mij geeft
in het heilig Sacrament... O liefde, o on-
eindige liefde !... Uwe liefde, mijn Jesus, heeft
mijn hart overwonnen en dwingt mij tot

wederliefde; ja, mijn Jesus, ik wil u beminnen en door uwe liefde wil ik leven en sterven.

O Maria, bid voor mij, opdat ik door de liefde één zij met Jesus. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Ontferm enz.

14. STATIE.

Jesus wordt begraven.

Wij aanbidden, enz.

God dank, lieve Jesus, dat gij in uwe begrafenis zoo verheerlijkt wordt; dat gij, met kostelijke specerijen gebalsemd, begraven wordt in een nieuw steenen graf, waar nog nooit iemand was nedergelegd. . . . Ach, kon ik u ook zulk een heerlijk graf in mijn hart geven, als gij er in komt rusten door de heilige Communie. . . . Maar helaas, het is de woonplaats van satan geweest, en nu nog is het vol gebreken, zonden en onvolmaaktheden. O Jesus, zuiver mijn hart van alle eigenliefde, opdat het eene aangename woonplaats voor u zij. Kom tot mij, lieve Jesus: mijn hart is geheel voor u, het staat voor u alleen open; kom tot mij en geef u aan mij,

en zoo ik u op dit oogenblik niet waarlijk en wezenlijk ontvangen kan, dan bid ik u toch geestelijker wijze tot mij te komen en mijn hart in liefde te ontvlammen, evenals had ik u inderdaad ontvangen, opdat ik met den Apostel in waarheid zeggen moge: *ik leef, niet ik, maar Jesus leeft in mij.*

O Maria, ontvang mijn hart om het te zuiveren, te versieren en tot de komst van Jesus voor te bereiden. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet Ontferm enz.

SLUITGEBED.

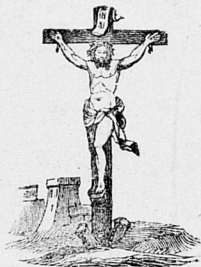
1. O God, ik dank u, dat gij mij, gedurende de oefening van den kruisweg, met zoo vele goede gedachten hebt gelieven te vervullen, en draag mij zelve en mijne gemaakte voornemens aan u op.

2. O Jesus, ik bewonder uwe liefde. Hoe hebt gij mij zoo kunnen beminnen? — Gij lijdt en sterft voor mij, en blijft dag en nacht in het heilig Sacrament tegenwoordig om u geheel met mij te vereenigen. O liefde van eenen God tot den mensch! Gij zijt geheel voor mij, en toch ben ik niet geheel voor u; welke eene ondankbaarheid! O Jesus, ik sta beschaamd voor u en vraag u eene oprechte liefde. — Ja, lieve Jesus, geef mij uwe liefde: ik vraag u niets anders dan uwe liefde. Met uwe liefde en heilige genade kan ik alles. O Jesus, hoe zoet is het mij, uit liefde voor u te lijden en versmaad te worden! Zie, ik geef mij nu geheel aan u, dewijl gij u aan mij geeft. O zoete gedachte:

Gij aan mij, en ik aan U. O mijn Jesus, geef dat ik in uwe liefde leve en sterve.

O Maria, wondervolle Moeder! gij hebt reeds zoo vele wonderen gedaan, doe ook nog dit wonder, dat ik u vurig beminne en door de liefde tot Jesus vertere, gelijk gij door dezelve verteerd en gestorven zijt. Amen.

5 Onze Vader, 5 Wees gegroet en 5 Glorie zij den Vader, ter eere van de vijf wonderen van Christus; — en 1 Onze Vader, 1 Wees gegroet en 1 Glorie zij den Vader, ter intentie van den Paus van Rome.

I N H O U D.

	Bladz.
Voorwoord	1
Geestelijke Raadgevingen	7
I. GEBEDEN.	
Oefening van aanbidding	19
Oefening van berouw	21
Psalm 50. Miserere	23
Psalm 129. De Profundis	26
Gebeden om den aflaat te verdienen .	27
Hymnus: Veni Sancte Spiritus	31
Eereboete	33
Oefening van liefde tot God voor de weldaden der natuur	36
Trisagion	38
Lofzang der drie Kinderen in den vuur- oven	39
Psalm 150. Laudate Dominum	41
Oefening van liefde tot God voor de wel- daden der genade	44
Lofzang van Zacharias: Benedictus Do- minus Deus Israël	45
Lofzang der H. Maagd: Magnificat . .	46
» van Simeon: Nunc dimitis . . .	47
Oefening van liefde tot den naaste . .	48
Litanie der Heilige Maagd	51
Oefening van bede	54

	Bladz.
Oefening van dankzegging	56
Tantum Ergo	57
De H. Rozenkrans: Blijde, Droevige en Heerlijke Geheimen	60
Lofzang: Te Deum Laudamus	62
II. ANDERE WIJZE OM HET ALLERHEILIGSTE TE BEZOEKEN	65
Oefening van Geloof in het geheim der allerheiligste Eucharistie	66
Oefening van vereering en van nederig- heid jegens Jesus in het Altaargeheim.	67
Oefening van verlangen en welbehagen in de glorie van Jesus	69
Oefening van smart over de beleedigin- gen die Jesus in het allerheiligst Sa- crament worden aangedaan	71
Oefening van zelfbeschuldiging over zware zonden tegen Jesus	72
Oefening van volmaakt berouw en van vertrouwen op Jesus	73
Oefening van dankbaarheid tot Jesus	77
» » liefde » »	80
» Opoffering aan Jesus van zijn Heilig Hart	82
» bewondering der goddelijke goedheid en tot het vragen van genaden voor ons zelve.	84

Oefening om dezelfde genaden voordien evennaaste te vragen	89
» om de zielen in het Vagevuur aan Jesus aan te bevelen . . .	91
Oefening van zelfbeschuldiging en van berouw gedurende dit biduur.	92
» ter eere van de vijf wonden en het Salve Regina	94
Gebed tot Jesus in het gezegende Sa- crament voor de bekeering van Ne- derland	97
Litanie van den Zoeten Naam	98
Litanie tot het Allerh. Sacrament des Altaars	102
Litanie tot het Allerh. Hart van Jesus.	106
III. BEZOEK AAN HET ALLERHEILIGST SA- CRAMENT TER EERE VAN HET H. HART VAN JESUS.	
Vijf aanbiddingen van het H. Hart .	112
Oefening van godvruchtige genegen- heid tot Jesus	115
De Kroon of Rozenkrans van het Allerheiligste Sacrament	116
Gebeden van den H. Franciscus van Assisie enz	125
Gebed tot Jesus om zijne liefde te ver- krijgen	127

1030089	Gebed aan de Allerheiligste Maagd	
	Maria	128
	IV. KORTE GEBEDEN TOT HET ALLERH. SACRAMENT GEDURENDE DE UITSLUITING	
	OM DEN ZEGEN	130
	Psalm 83. Quam Dilecta	133
	Misgebeden	135
	Biechtoefening	144
	I. Oefeningen voor de Communie . . .	148
	» na de Communie	151
	II. Oefeningen voor de Communie . . .	153
	» na de Communie	161
	III. Wijze van Dankzegging na de Communie	167
	Kruisweg om Jesus in het H. Sacrament te bezoeken	185

omhand
inhand
72
73

185

.

8

0

3

5

4

8

1

3

1

7

5